منتخبات اوراجابی

UTL AT DOWNSVIEW
D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 11 14 25 14 017 5

DR 730 E8 1890

Evliya, efendi
Müntaḫabāt-ı Evliyā Çelebi

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

1848

8a/95

فهرست منتخبات

۷ در بيان بناء شهر قديم
۱۰ در بيان بحرسياه
۱۲ بحرسفيد ايله بحرسياه بيانده‌در
۱۵ در بيان بانئ اياصوفيه
۱٦ جريان نهرطونه‌بسعى قرال‌نوال
۲۳ در بيان‌سبب بناى قمامه درقدس شريف
۲٤ قسطنطين قرالك استانبول سورينى ضميمهٔ شدادى بنالراحداث ايتديكيدر
۲٦ در بيان مقدار دائرهٔ قلعهٔ قسطنطينيه
۳۰ در بيان طلسمات دريا
۳٤ در بيان طلسمات
۳۵ قسطنطينيه‌ده اولان معادنى بيان ايدر
۳۸ در بيان خلافت حضرت‌معاويه رضى‌الله‌عنه
۳۹ در بيان‌محاصرهٔ ثانى‌قسطنطينيه
٤۰ در بيان‌محاصرهٔ ثالث‌قسطنطينيه
٤۰ در بيان‌محاصرهٔ رابع قسطنطينيه
٤۱ دربيان‌محاصرهٔ خامس‌قسطنطينيه
٤۲ در بيان‌محاصرهٔ سادس‌قسطنطينيه
٤۲ در بيان‌محاصرهٔ سابع‌قسطنطينيه
٤۲ در بيان‌محاصرهٔ ثامن‌قسطنطينيه
٤۵ در بيان‌محاصرهٔ تاسع‌قسطنطينيه
٤٦ در بيان ظهوركوكبهٔ دولت آل عثمان
٤۸ در بيان‌محاصرهٔ عاشرقسطنطينيه جامعلرينى بيان ايدر
۵۰ در بيان محاصرهٔ حادى عشر قسطنطينيه
۵۷ مناقب سلطان ياودود
۵۸ در بيان تقسيم مال غنايم
٦۰ در بيان بناى سراى جديد
٦۰ در بيان بناى سراى عتيق
٦۱ حين‌فتحده استانبوله حاكم نصب اولنانلرى بيان ايدر
٦۲ اسلامبولده اولان سلاطين جامعلرينى بيان ايدر
٦٤ اياصوفيه‌نك شكل‌وطول‌وعرضنى بيان ايدر
٦٦ درون اياصوفيه‌ده اولان‌زيارتكاه ومقاملرى بيان ايدر
۷۲ مقام مهد عيسى عليه‌السلام
۷۳ اوصاف‌جامع‌سلطان‌محمدخان‌غازى
۸٤ ابو الفتحك معمار باشى ايله مرافعه‌سنى بيان ايدر
۷٦ اوصاف جامع سلطان‌سليم خان
۷۷ اوصاف‌جامع سلطان‌سليمان‌خان
۷۸ اوصاف جامع شهزاده‌محمد
۷۹ اوصاف جامع والدهٔ شهزاده‌كان مذكوران حاصكى‌سلطان
۷۹ در بيان اوصاف جامع مهرماه سلطان بنت‌سليمان‌خان

فهرست منتخبات

٧ در بیان بناء شهر قدیم
١٠ در بیان بحرسیاه
١٢ بحر سفید ایله بحرسیاه بیانده‌در
١٥ در بیان بانئ ایاصوفیه
١٦ جریان نهرطونه‌بسعی قرال‌نوال
٢٣ در بیان‌سبب بنای قامه درقدس شریف
٢٤ قسطنطین قرالك استانبول سورینی ضمیمهٔ‌شدادی‌بنالر احداث ایتدیکیدر
٢٦ در بیان مقدار دائرهٔ قلعهٔ قسطنطینیه
٣٠ در بیان طلسمات‌در یا
٣٤ در بیان طلسمات
٣٥ قسطنطینیه‌ده اولان معادنی بیان ایدر
٣٨ در بیان‌خلافت حضرت‌معاویه رضی‌الله‌عنه
٣٩ در بیان‌محاصرهٔ ثانی‌قسطنطینیه
٤٠ در بیان‌محاصرهٔ ثالث‌قسطنطینیه
٤٠ در بیان‌محاصرهٔ رابع قسطنطینیه
٤١ در بیان‌محاصرهٔ خامس‌قسطنطینیه
٤٢ در بیان‌محاصرهٔ سادس‌قسطنطینیه
٤٢ در بیان‌محاصرهٔ سابع‌قسطنطینیه
٤٢ در بیان‌محاصرهٔ ثامن‌قسطنطینیه
٤٥ در بیان‌محاصرهٔ تاسع‌قسطنطینیه
٤٦ در بیان ظهورکوکبهٔ دولت آل عثمان
٤٨ در بیان‌محاصرهٔ عاشرقسطنطینیه جامعلرینی بیان ایدر
٥٠ در بیان محاصرهٔ حادی عشر قسطنطینیه
٥٧ مناقب سلطان یاودود
٥٨ در بیان تقسیم مال غنایم
٦٠ در بیان بنای سرای جدید
٦٠ در بیان بنای سرای عتیق
٦١ حین‌فتحده استانبوله حاکم نصب اولنانلری بیان ایدر
٦٢ اسلامبولده اولان سلاطین جامعلرینی بیان ایدر
٦٤ ایاصوفیه‌نك شکل‌وطول‌وعرضنی بیان ایدر
٦٦ درون ایاصوفیه‌ده اولان‌زیارتگاه ومقاملری بیان ایدر
٧٢ مقام مهد عیسی علیه‌السلام
٧٣ اوصاف‌جامع‌سلطان‌محمدخان‌غازی
٨٤ ابو الفتحك معمار باشی ایله مرافعه‌سنی بیان ایدر
٧٦ اوصاف جامع سلطان‌سلیم خان
٧٧ اوصاف‌جامع سلطان‌سلیمان‌خان
٧٨ اوصاف جامع شهزاده‌محمد
٧٩ اوصاف جامع والدهٔ شهزاده‌کان مذکوران خاصکی‌سلطان
٧٩ در بیان اوصاف جامع مهرماه سلطان بنت‌سلیمان‌خان

٧٩ در بیان اوصاف جامع سلطان احمدخان
٨٠ اوصاف جامع والده سلطان
٨١ در بیان اوصاف جامع شیخ ابوالوفا
٨١ در بیان جامع امیر بخاری
٨١ استانبولده وزرا جامعلرینی بیان ایدر
٨٤ قسطنطینیه خارجنده قره دکز بوغازینه وارنجه معمور شهرلری بیان ایدر
٨٧ قصبهٔ پیری پاشا
٨٧ قصبهٔ خاصکوی
٨٧ قصبهٔ قاسم پاشا
٨٨ در بیان اوصاف شهر غلطه
٩٠ در بیان اوصاف طوبخانه
٩١ اوصاف بشکطاش
٩٢ قصبهٔ روم ایلی حصاری
٩٣ قصبهٔ استنیه
٩٥ اناطولی حصاری
٩٧ فصل اوصاف شهر اسکدار
٩٨ در بیان اوصاف قاضی کویی
٩٩ در بیان سرکذشت احوال غریبه
١٠٠ در بیان چشمهٔ طالع عجیبه
١٠١ در بیان سرکذشت اولیا چلبی

Evliya, efendi

Müntaḫabāt-ı Evliyā Çelebī

LIBRARY
JUN
DR
730
E8
1890

منتخبات اولیا چلبی

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمدلله الذى شرف المسلمين بتشريف الطاعات * ويسرلى سفرالارض المقدسة
وسياحة البلاد والزيارات * والصلاة والسلام على من اسس بنيان قلاع الشريعة
وحصنها باساس النبوة والطريقة وعلى آله الطيبين الطاهرين خيرالبرية (وتحف
تحيات زاكيات و صلوات ناميات طاهرات طيبات اشرف كائنات واكمل
موجودات پيشوای محراب صلوا كمارأيتمونى رهنمای بی ارتیاب اول محمد افضل
من نطق بالضاد اوزرينه اولسونكه انك آب روينه اول حضرت حق مالك الملك
اديم ارضى ابن آدم ايچون مسكن ومأوای لطيف ايدوب بنی آدمی جميع مخلوقات
وموجوداتدن اشرف مخلوق ايتدی (وبعد) دعاء وخير ثنا اول ظل الله روی
زمين نظام انتظام ارضين اولان سلطان غازی مرادخان ثالث ابن السلطان
سليم خان ثانی ابن السلطان سليمان خان ابن السلطان سليم خان اول ابن السلطان
بايزيد ولی خان ثانی ابن السلطان ابوالفتح محمدخان ثانی رحمة الله عليهم اجمعين
اوزرينه اولسون بومسوده مزه شروع ايتديكمز محلده خدمت شريفيله شرفياب
اولديغمز پادشاه جمجاه جناب فاتح بغداد بهشت آباد سلطان مرادخان غازی
طاب ثراه غريق رحمت اوله انلرك زمان سلطنتلرنده هجرت نبويه نك بيك
اوتوز تاريخنده پياده جه بلدۂ طيبه يعنى محميۂ قسطنطينيه اطرافلرنده اولان
قرا وقصبات ونيجه بيك حديقه وكل كلستانلى باغ ارملری سير وتماشا ايده رك
خاطره سياحت كبرى ارزوسى خطور ايدوب ايلدر ومادر واستاد و رادر

قهرلرندن نیجه خلاص اولوب کشت وکذار اولورم دیو هرآن جناب باریدن
دنیاده صحت بدن وسیاحت تام آخر نفسده ایمان رجاسنده ایدم دائما درویش
دلریشان ایله حسن الفت ایدوب شرف صحبتلریله مشرف اولوب اقالیم سبعه‌نك
وچار کوشهٔ روی زمینك اوصاف جمیله‌سنی استماع ایتدکده جان وکوکلدن
سیاحته طالب اولوب اياعالی تماشا ایدوب ارض مقدسه‌یه ومصر وشام ومکه
ومدینه‌یه واروب اول مفخر موجودات حضرتلرینك روضهٔ مطهره‌سنه یوز سورمك
میسر اوله‌می دیو زار وکریان وسرسری ونالان اولوردم حکمت خدا عجایب
سیاحت اولا مخلص وحقیر وفقیر وسیاح عالم وندیم وآدم اولیای بی‌ریا ابن محمد
ظلی دائما ادعیهٔ مأثورهٔ استخاره‌یه طالب ومداوم واثنیهٔ موفورهٔ شرقیه‌ه راغب
وملازم اولوب حکمت ربانی وهدایت یزدانی سورهٔ کریم فرقانیه وآیات عظیمه
برکاتیله دل وجسم علیل جناب حضرت جلیل طرفندن استمداد طلب ایدوب
مسقط رأسمز اولان استانبولده کنج محنت خانه‌مزده بالش نالش اوزره خواب
مراده یاصلنوب بیك قرق محرمینك لیلهٔ عاشوراسی ایدیکم بوحقیر بین النوم
والیقظه‌ده ایکن کوردمکی یمش اسکله‌سی قربنده اخی چلبی جامعی نام جامع که
حلال زلال حلال مال ایله انشا اولنمش محل اجابه برجامع عتیقدر منامده حقیر
کندومی اول جامعده کوردم درحال اوجامعك قپوسی کشاد اولوب پر سلاح
عسکر ایله جامع منورك ایچی جماعت کثیره ایله مالامال اولوب صلات فجرك
سنتنی ادا ایدوب صلوات شریفه‌یه مشغول اولدیلر مکر حقیر منبر دیبنده‌ساکن
اولوب بومنور جماعتی تماشا اتمده حیران اولدم همان یانمده اولان جانه نظر
ایدوب بنم سلطانم جناب شریفکز کیمدر اسم شریفکز بزه احسان بیورك دیدم
انلر عشرهٔ مبشره‌دن کمان کشلرك پیری سعد بن ابی وقاصدر دیدکده دست
شریفن بوس ایتدم یاسلطانم بوصاغ جانبده نوره مستغرق اولمش جماعت
محبوبه کیملردر دیدم انلر جمله ارواح انبیادر وکیرو صفده جمله ارواح اولیا
واصفیادر وبونلر ارواح صحابهٔ کرام ومهاجرین وانصار وارباب صفه
وشهیدان دشت کربلا واصدقادر وبومحرابك صاغنده حضرت ابابکر وحضرت
عمردر ومحرابك صولنده حضرت عثمان وحضرت علی‌در ومحرابك اوکنده‌کی
کلاهلیجه سلطان حضرت رسالت علیه السلامك دنیا وآخرت مخلصی حضرت
اویس القرنی‌در وجامعك صولنده دیوار دیبنده سیاه چرده آدم پیر مؤذنین بلال
حبشیدر وبوایاغ اوزره جماعتی صف صف بوزان دوزن قصیر القامه آدم

عمرودر اشته بو علم ایله کلان عسکرکه قزل قانلی اسبابه مستغرق اولمشلر
حضرت حمزه باصفا وجمیع ارواح شهدادر و بوجمله جامع ایچنده اولان جماعتی
بر بر بوحقیره کوستروب هرقنغی سنه نظرم تعلق ایتدیسه دست یدینه ایدوب
نظر و اشنالق ایدوب تازه جان بولدم یاسلطانم بو جماعتك بو جامعده جمع
اولملرینك اصلی ندر دیدم ازاق جانبلرنده جیوش موحدیندن تاتار صبارفتار
عسکری مضطرب الحال اولمغله حضرتك حمایه سنده اولانلر بو اسلامبوله کلوب
اندن تاتارخانه امداده کیده رز شمدی حضرت رسالت علیه السلام دخی امام
حسن وامام حسین اون ایکی امامار ایله و بزدن غیری عشرهٔ مبشره ایله کلوب
صباح نمازینك سنتن ادا ایدوب سکا اقامت ایله دیو اشارت بیوررلر سندخی صوت
اعلا ایله اقامت وتکبیر ایدوب آیت الکرسی تلاوت ایله بلال سبحان الله دیسون
سن الحمدلله دی بلال الله اکبر دیسون سن آمین آمین دی وجمله جماعت علی العموم
توحید ایده رز بعده سن وصل علی جمیع الانبیاء والمرسلین والحمدلله رب العالمین
دیوب قالق همان محرابده حضرت رسالت افندمز اوتورر کن دست شریفن
پوس ایدوب شفاعت یارسول الله دیوب مدد رجا ایله دیو سعد بن ابی وقاص
حضرتلری یانمده اوتوروب جمله سك تعلیم ایلدی انی کوردم که جامع قپوسنده
برنور مبین برق اوروب جامع ایچی نور ایکن علی نور اولنجه جمله صحابهٔ کرام
وارواح انبیا واولیا اياغ اوزره حاضر دوردیلر سعادتله حضرت رسالت علیه
السلام یشل عملی دیبنده یوزنده نقاب ایله النده عصاسیله بلنده قلجیله صاغنده
امام حسن وصولنده امام حسین ایله ظاهر اولنجه مبارك پای شریفلرین جامع
منور ایچره بسم الله ایله قیوب مبارك وجه شریفلرندن برقعن کشاده قیلوب
السلام علیکم یاامتی دیو بیوردیلر جمله حضار مجلس وعلیکم السلام یارسول الله
دیو سلام الدیلر همان حضرت رسول الله محرابه کچوب ایکی رکعت سنت فجری
ادا ایدوب حقیره دهشت ووجودمه لرزه واقع اولدی اما حضرتك جمیع اشکالنه
نظر ایلدم حلیهٔ خاقانیده تحریر اولندیغی اوزره ایدی ویوزنده برقعی آل شال
ایدی ودستار شریفی اون ایکی قولانلی بیاض شال ایدی وخرقهٔ شریفلری
صارویه مائل دوه یوکندن ایدی وکردانده اصفر اللون صوف شالی وارایدی
وپای سعادتلرنده صاری جزمه لری وارایدی وسر سعادتلرنده دستاری اوزره
برمسواك صوقلمش ایدی بعد السلام صاغ جانبنده حقیره نظر ایدوب مبارك
یدیمنار یله زانوی شریفنه اوروب اقامت ایله دیدیلر همان حقیر سعد بن ابی

وقاص حضرتلرینك تعلیمی اوزره درحال مقام سه‌کاهده اللهم صل علی سیدنا محمد
وعلی آل محمد وسلم علیه دیو تکبیر ایدوب اقامت ایتدم حضرت دخی مقام
سه‌کاهده صوت حزین ایله فاتحهٔ شریفی تلاوت ایدوب ضم سوره‌ده ووهبنا
لداود سلیمان نعم العبد انه اواب عشر شریفنی تلاوت ایدوب جملهٔ جماعت
سامعین اولوب حضرت امامت ایتدی بعدالسلام حقیر آیة الکرسی اوقیوب
بلال سبحان‌الله حقیر الحمدلله بلال الله اکبر دیوب مؤذنلك خدمتنده اولوب
بعدالدعا بر توحید سبحانی اولشدرکه عشق الهی ایله مست ومدهوش اولوب
کویا خوابدن بیدار ایدم خلاصهٔ منام سعد بن ابی وقاص تعلیمیله ادای خدمت
ایدوب حضرت رسالت علیه السلام محرابده صوت محرق ایله عزل مقامنده
بر یس شریف واوج سورهٔ اذاجاء نصرالله وسورهٔ معوذتینی
تلاوت بیوروب بلال فاتحه دیوب حضرتده محرابدن ایاغ اوزره طوررکن
همان سعد بن ابی‌وقاص حضرتلری دستمدن یاپشوب حضور حضرته کتوروب
عاشق صادقك وامت مشتاقك اولیا قولك شفاعتك رجا ایدر دیوب حضور
حضرته کتوروب مبارك دست شریفلرین پوس ایله دینجه بکا آلود اولوب
مبارك دست شریفنه کستاخانه لب اوروب مهابتدن شفاعت یارسول‌الله دیه‌جك
محلده همان سیاحت یارسول‌الله دیمشم حضرت تبسم بیوروب شفاعتی
وسیاحتی وز یارتی اللهم یسر بالصحت والسلامه دیو فاتحه بیوردیلر جمله صحابهٔ
کرام فاتحه تلاوت ایدوب جمله حضار مجلسك دست شریفلرین پوس ایدردم
وهر برینك خیر دعالرین آلوب کیدردم کیمسینك دست شریفی مسك وکمی عنبر
وکمی سنبل وکمی ریحان وکمی قرنفل کبی قوقار ایدی امابالذات رایحهٔ حضرت
رسول علیه السلام زعفران وورد خندان کبی قوقار ایدی ومبارك صاغ ید
شریفلرین پوس ایتدیکمده کویا پنبه مثال کمکسز بردست شریف ایدی اما
سائر انبیانك دست شریفلری قاون کبی شم اولنور ایدی حضرت ابابکر الصدیق
رضی‌الله عنهك دست شریفی مسك کبی وحضرت عمرك عنبر وحضرت عثمانك
بنفشه وحضرت علینك یاسمین کبی قوقار ایدی امام حسن قرنفل وامام حسین
ورد ابیض کبی قوقار ایدی رضوان‌الله تعالی علیهم اجمعین یوحال اوزره جمیع
حضارك دست شریفلرین پوس ایدوب ینه حضرت رسالت علیه السلام
برفاتحه دیوب جمله اصحاب کزین صوت اعلا ایله سبع المثانی تلاوت ایدوب
همان حضرت رسالت علیه السلام محرابدن السلام علیکم یااخوانی دیوب

جامعدن طشره روان اولنجه جمله صحابهٔ کرام حقیره کونا کون خیر معامله
ایتدیلر وجامعدن چیقوب کتدیلر همان سعدبن ابی وقاص حضرتلری بلندن
صیدآغن چقاروب حقیرك بلنه قوشادوب تکبیر ایدوب یوری سهم وقوس ایله
غزا ایله اللهك جل وعلا حفظ اماننده اول ومژده اولسون سکا بومجلسده نقدر
ارواح ایله کوروشوب دست شریفلرین بوس ایتدیکسه جملهسنی زیارت ایتمك
میسر اولوب سیاح عالم وفرید بنی آدم اولورسك اما کشت وکذار ایتدیکك
ممالك محروسهلری وقلاع و بلدانلری وآثار عجیبهلری و هر دیارك ممدوحات
صنایعات ومأکولات ومشروباتلرینی وارض بلدهلرنی وطول نهارلرینی تحریر
ایدوب برآثار غریبه ایله و بنم سلاحمله عمل ایدوب دنیا واخرت اوغلم اول طریق
حق الدن قومه غل وغشدن بری اولنان ونمك حقن کوزله یار صدیق اول
یرامزلره یار اولمه ایولردن ایولك اوکرن دیو نصیح و پندلر ایدوب النی بوس
ایلدم اخی چلبی جامعندن طشره چیقوب کتدیلر حقیر بیخود اولوب خواب
راحتدن بیدار اولوب ایا بو کوردیکم واقع حالمیدر یوخسه رؤیای صالحهمیدر دیو
کونا کون تفکر ایله انشراح صدر وذوق درونه نائل اولدم بعده علی الصباح
پاك ابدست الوب صلات فجری ادا ایدوب استانبولدن قاسم پاشایه عبور ایدوب
معبر ابراهیم افندی یه رؤیامزی تعبیر ایتدیروب جهان ارا وعالم کشت وکذار
سیاح عالم اولوب حسن خاتمه ایله ایشك اتمام بولوب حضرتك شفاعتی ایله
داخل خلد برین اولورسك دیو تبشیر ایدوب الفاتحه دیدی اندن قاسم پاشا
مولوی خانهسی شیخی عبدالله ددهیه واروب دست شریفلرین بوس ایدوب
واقعهمی انلره دخی تعبیر ایتدردم اون ایکی امامك دستن بوس ایتمشسك دنیاده
اهل ایمان اولورسك عشرهٔ مبشره اللرین بوس ایتمشسك داخل جنان اولورسك
جهار یار کزینك ید مبارکلرین بوس ایتمشسك دنیاده جمیع پادشاهلرك شرف
صحبتلری ایله مشرف اولوب ندیم خاصلری اولورسك اولکم حضرت رسالتك
جمالن کوروب دست شریفلرین تقبیل ایدوب خیر دعاسن آلمشسك سعادت
دارینه واصل اولورسك سعد بن ابی وقاص حضرتلرینك نصیحتی اوزره ابتدا
بزم اسلامی بولهجغکزی تحریر ایتمکه همت ایدوب وارمقدورك صرف ایله المقدر
کائن فحواسی اوزره سکا دخی تقدیر اولان نصیبك الیکه کله دیو یدی جلد
تواریخ کتب معتبره احسان ایدوب یوری ایشك راست که دیوب دعاء خیریله
بهرهمند اولدق بعده حقیرخانهٔ بی ممتز اولان صومعهمز کنجنده کنجینه کتابه

مالك اولوب تواريخ تتبع ايدەرك مسقط رأسمز اولان حسرت الملوك ولايت
ماكدونيەنك حصن حصين وسد متينى اولان استانبولك تحريرينە شروع
ايدەلم * حمد بى حد وسپاس وثناى بى عد و بى قياس اول پروردكاره اولسونكە
بوارض وسمواتى وجملە كائناتى عدمدن وجودە كتوردى وصلات وسلام
اول محبوب خدا محمد المصطفى صلى الله تعالى عليه وسلم اوزرينە اولسونكم فاتح
قلاع خير الفاتحين واصحابى اوزرينە اولسونكە خير المجاهدين ووارث شرع
مبيندركە انلر فاتح مكە و بدر حنيندر و بوفتح وفتوحاتلردنصكرە اول حضرت
يمن ومصر وشام وقسطنطينيە فتحنە ترغيب ايچون نيچە حديث شريفلر
بيورمشلردر (ذكر الاحاديث التى ذكرت قسطنطينيە * قال رسول الله صلى الله
تعالى عليه وسلم لتفتحن القسطنطينية نعم الامير اميرها ونعم الجيش ذلك الجيش
* هو م رث) عن بشر الغنوى و فى كتاب جامع الصغير و بوروى ارضدە
اسلامبولدن بيوك بلدە اولمديغنە نيچە دلالت واردر و بونك فتحندە نيچە حديث
شريفلر اصحاب كزيندن معاويە وخالد بن زيد وابا ايوب انصارى وعمر ابن
عبد العزيز حضرتلرى استماع ايدوب آە فاتح قسطنطينيە بز اوليدق ديو فاتح
روم اولمغە سعى بليغ ايدوب نيچە كرە اصحاب كزين قسطنطينيەيى محاصرە
ايتدكلرى ان شاء الله تعالى على التفصيل تحرير اولنور

در بيان بناء

شهر قديم وقلعهٔ عظيم بلدهٔ طيبە ودار السلطنة العليە وتخت يونانيان ماكدونيە
يعنى محميهٔ قسطنطينيە بناى حضرت سليمان ايديكى حقندە نيچە مؤرخين
فن تحرير ايدوب وقرآن عظيمدە فتحى تاريخن (بلدة طيبة) بولمشلردر و (الم
غلبت الروم فى ادنى الارض) ارضدن مراد بوقلعهٔ ماكدونيەدر ديمشلر خلاصهٔ
كلام غلغلهٔ روم وطنطنهٔ روم وواولهٔ روم و دبدبهٔ روم وغلبهٔ الروم بردار
ديارکم وجە ارضدە نظيرى يوقدر بقول تاريخ يونانيان وغيرى مورخان بناى
قسطنطينيە حقندە متفق اولمشلردركە بقول اسحق ولادت رسولدن (١٦٠٠)
سنە مقدم حضرت سليمان بن داود عليه السلام قافدن قافە وانس وجنە
ووحوش وطيورە حكم ايتدى امامغرب زمينده بحر اوقيانوس ايچرە فرندوز نام
برجزيرە ايچرە صيدون نام برعظيم الشان پادشاه وارايدى غايت مغرور اولوب
حضرت سليمانە سرفرو ايتميوب سركشلك ايتدى اندن حضرت سليمان جند
فراوان ايلە وجميع اجناس حيوان ايلە صيدون پادشاهك اوزرينە واروب

جمله دار وديارين خراب يباب و اهاليسين اسير ايدوب آخر ملك صيدون صيد دامه كرفتار اولوب سراپردۀ سليمان اوكونده شمشير اتش تاب ايله قتل اولنوب بى نام ونشان ايتدى امابومقتول صيدونك ملك فلكده مثلى لانظير بر پرى پيكر ملك منظر دختر شكفته‌سى وار ايدى حضرت سليمان اول دخترى مال غنايمدن آلوب تزوج ايتديلر اول محلده حضرت سليمان مجرد ايديكم يمن ديارنده سباشهرى پادشاهنك قزى بلقيس جوار بورسه نواحيلرندن ايدنجق نام تحت عظيمده مرحومه اولوب سليمان نبى مجرد قالوب بوصيدون پادشاهك قزينى استفراشيله مشرفه ايدوب روم اللرينه كتوردكده اول قز اغواى شيطان ايله دائما بكاالود ايدى حضرت سليمان بودختر بداخترك احوال پرملالندن سؤال ايتدكده قز ايتدى ياامين الله ديلرمكه بنم ايچون بومحلده برسراى عالى بنا ايدوب انده دائما بقيۀ عمرمى عبادت ايله كچورم وبابامك صورتن انشا قيلوب اكا نظرم تعلق ايتدكجه بكادن فارغ اولام ديو كوناكون رجالر ايلدكى درحال رجاسى حيز قبولده اولوب حضرت سليمان جميع انس وجنه امر ايدوب ديار ماكدونه ارض روم وقلبه وادرنه واسلامبولده وايزنكميده آب وهواسى لطيف يرلرى دوران ايده‌رك يدى كونده حضرت سليمانه كلوب خبر و يرديلر اندن حضرت سليمان انده تماشالق نام برقصر جهان بنا ايتمشدركه حالا اثر بنالرى ظاهر بركاخ خورنقدركم الى الان واجب السير بناى عظيملردر اندن اسلامبول زمينده حالا خنكار سراى بورنى نام محله كلوب انده برسراپرده قوروب مكث ايتدكده بركيجه خواب راحت ايدوب آب وهواسندن طراوت كسب ايدنجه اول محلده برسراى عالى وكوناكون نزهت اباد ومقصوره‌لر انشا ايتديكم دللرده داستان اولوب الى انقراض الدوران معمور وابادان اوله‌ديو اسلامبول زمينى ايچون خير دعا ايتدى مكر اول دختر باباسنى مخفى بت ايدوب اكا طابدى حضرت سليمان واقف اسرار اولنجه مذكوره قزى قتل ايدوب بعده سليمان نبى سراى بورنده اول آثار عظيمه‌لرى حالى اوزره براغوب ارض مقدسه‌يه كيدوب انده حضرت داودك بناسنه شروع ايتديكى مسجد اقصايى تمام ايدركن مرحوم اولوب پدرلرى جنبنده قدس شريفك قلعه‌سى خارجنده برآستانۀ عظيمه مدفونلردر (بانئ ثانى حضرت سليمانك اوغلى ملك رجعيم يونانى بودنيايه پادشاه اولوب اسلامبولده باباسى حضرت سليمانك بناسى اوزره نيجه بنالر دخى ضم ايدوب عمارتى تحتكاه ايدينوب دين سليمان نبى اوزره ايكيوز قرق سنه خلافت

ایتدی و بوملك رجعیم بن سلیمان بقول بو اسحق ولادت فخر عالمه کلنجه (١٨٨٢)
اولمشدر اخر بودخی دار بقایه ارتحال ایدوب قدس شریف قربنده حضرت
عیسانك مسقط رأسی اولان بیت لحم جنبنده بر کهف عظیم ایچره مدفوندر
(بانئ ثالث اندن یانقو بن مادیان ملك اولدی هبوط آدم صفینك درت بیك
التیوز تاریخنده پادشاه اولوب ا لامبولی بنا ایتدی بونك پادشاهلغی اسکندر
رومی مولدندن درتیوز اوتوزسنه مقدمدر اسکندر اکبر وفاتندن حضرت
رسالت علیه السلامك ولادتنه کلنجه اولدی یانقو بن مادیان عملاق اوغللرندن
عیص بن اسحق علیه السلامه منتهیدر بر روایتده قصراقدن تولد ایتدیکیچون
یانقو بن مادیان دیرلر بطالیهٔ یونانیه‌نك ابتداسیدر روی زمینده قافدن قافه قبضهٔ
تسخیرنه الان درت پادشاهدر ایکیسی اسلامدن وایکیسی ادیان باطله‌دندر
اسلامدن اولان بری حضرت سلیمان نبی و بری اسکندر ذوالقرنین بوکا دخی
نبی دیمشلردر وغیر مسلمدن روی ارضه سرتاسر ملك اولان بری بخت النصر
کردی و بری یانقو بن مادیاندر التیوزسنه معمر اولوب ادیم ارضده عمارتلر بنا
ایتمکه مائل ایدی قرنداشی تواریخ یونان صاحبی بنوان قدس شریفه قیصر
ایدی قیاصره‌لرك ابتداسی بو بنواندر بودخی بشیوز یکرمی سنه قیصر اولوب
کاه ارض مقدسه ده کاه ارض ما کدونیه‌ده رومیلره پادشاه اولوردی حکمت
خدا برکون بو یانقو بن مادیان عیش ونوش ایدوب مست مدهوش جامه‌خواب
نازآلود اولوب یاتورکن علی الصباح سر یری ایله کندوبی سرای بورنی نام
محلده بولوب نیجه ایام انده ساکن اولوب زرا ووکلالرینی وجله سرکارده
اولان خداملری باشنه جمع ایدوب استانبولك سرای بورنی نام محلك آب
وهواسندن حظ ایدوب انده برقلعه بنیاد ایتمکه اهتمام ایتدی زیرا بو یانقو بن
مادیان جهانکیر بر پادشاه ایدی جمله یونانیان بوکا سلیمان ثانی دیرلر بونك زمان
سلطنتلرنده کردستاندن بخت النصر شوکت بولوب صاحب خروج اولوب
خون یحیی بی طاب ایچون ارض مقدسی وحلب و شامی وطبرستان وارض
فلسطینی وارض خراسانی وبلاد مصرده یتمش پاره شهرلری خراب ویباب
ایدوب یدی یوز بیك بنی اسرائیلی قتل ایدوب حضرت ارمیایی وحضرت دانیالی
صفدا شهرنده اسیر ایدوب بلا حساب مال خزاین جمع ایدوب یانقو بن مادیانه
عصیان ایتمك قصدنده اولدیغین یانقو بن مادیان استماع ایدوب قرنداشی بنوانی
بخت النصر اوزرینه دریا مثال عسکر ایله کوندروب کندونك باش وزیری

اولان قنطوری ایکی کره یوز بیك عسکر بی پایان جوش ایدوب عزم بخت النصر ایدوب قرامان صحراسنده ایکی عسکر بربر یله طقوشوب حکمت خدا بخت النصر منهزم اولوب بوقدر مال فراوانی یانقو یه کلوب اول مال ایله یانقو بن مادیان حضرت سلیمانك بناسی و مقامیدر دیو استانبولك سورنه مباشرت ایدوب قرنداشی پانوال طونه نهرین استانبول ایچندن جریان ایتمکه تعهد ایدوب یانقو وزیری دخی قنطوره یدی قلهٔ بنا ایتمکه مباشرت ایدوب سلوری وزیری سلوری قلعه‌سین بورغازیجه وزیری بورغاز قلعه‌سین بوغادوس وزیری بوغادوس قلعه‌سین وارکلی وزیری ارکلی قلعه‌سین وایکی قرنداشی ایکی وزیر ایدی جکمجه قلعه‌لرین وترقوزیجه وزیری قره‌دکز بوغازی قربنده ترقوز قلعه‌سین وقره‌دکز نهایت بولدیغی محلده پوروز نام بطریق پوروز قلعه‌سین بنا ایدوب حالا قواق نام قصبه‌نك اکسه‌سنده پوروز نامیله مشهور قلعهٔ معموره‌در والحاصل جمیع اقالیم سبعه‌ده یدی یوز وزیری وار ایدی جمله‌سنه خبر ایدوب اسلامبولکه قلعهٔ ماکدونیه‌درکه تمل براغوب بنیاد ایتدکاری ان شاءالله محلنده ذکر وتحریر اولنور

در بیان بحر سیاه

علم هیئته عالم اولان مورخینك قول صحیحلری اوزره قره دکز طوفان نوح علیه السلام صوینه‌دن قالمش برعمیق دریادرکه عمقی اوچ یوز قولاچ بحر سیاهدر قبل الطوفان آق دکزه منصب اولمیوب استانه قربنده حالا قره‌دکز بوغازی اولان محلده نهایت بولمش ایدی اول عصرده مجارستانده صلانته صحرالری ودوبره‌چین وکچ وکت وکنکوس و پشته صحرالری وسرم سمندره وادیلری سراپا قره‌دکز اولوب وندیك کورفزی ساحلندن دروشته ولایتنده مذکور قره دکز وندیك کورفزنه منصب اولدیغی یرلر حالا نمایاندر حتی سلستره ایالتنده پیره‌وادی قلعه‌سی اوچ سمایه سرچکمش برقلعهٔ بالادر اول عصرده بوقلعه لب دریاده ایمش حالا کشتیلر باغلامق ایچون تیمور حلقه‌لر واردر زمان قدیمده کمی بود وسلمه‌لری قیالره طقونماقدن رخنه‌دار اولان یرلر عیان و بیاندر وقره‌دکزك برعلامتی دخی جزیرهٔ قریم ایچره باغچه‌سرای قربنده برمرحله قریب منکوب قلعه‌سی دیرلر بدنلری کوکه سرچکمش برقلعهٔ سربلندی انده دخی کشتیلر ایچون یتاجق لیمانلر وقیالر اوزره باغلمق ایچون عمود منتهالر واردر وجزیرهٔ قریم وصحرای هیهات ودشت قبچاق و بالجمله دیار صقالبه سراپا قره‌دکز ایمش که برفرقه‌سی دخی بحر

حرز يعنى كيلان وتيمور قپو دكزينه منصب اولورمش حتى بو حقير اسلام كراى
خان عصرنده مسقو سفرينه كيدركن عسكر تاتار صيد وشكار ايله هيهات
صحراسنده كونه‌لى وبيم‌واشم نام يوردلرده قسقانه واروب مكسه او كونده يوز بيك
صبا سرعت اسب تازيانلره صوو يرمك ايچون اشمه‌لر حفر ايدركن تراب ايچره
دكز مخلوقاتنك علامتلرى چيقاردى مثلا ينكچ ومديه‌واستريديه مثللى حشراتك
قبوقلرى ظاهر اولوردى اندن هيهات وراسى دخى قره‌دكز ايمش ان الله على كل
شئ قدير بعده مالك الملك فاعل مختار الله تعالى روى ارضى بو كون صورته‌دخى
قوماق ايچون اسكندرى خلق ايتدى اذا اراد الله شيئا هيئ اسبابه مضمونى
اوزره هبوط ادمدن (٥٠٧٩) سنه‌صكره اديم ارضده اسكندر اكبر جهانكير
پادشاه اولوب جميع پادشاهلرى كندويه مطيع ايتدى اما يونانيه‌دن ماكدونيه
وازمريه صاحبه‌سى قيدافه اسكندره سرفرو ايتميوب خصم قوى اولوب
اسكندر بوقيدافه ملكنه بروجه ايله ظفر بوليوب آخر اسكندر سياحت ايله
قيدافه‌نك ديارينه قدم باصوب وديوانه داخل اولوب طرز واطوارين وراى
پرده‌دن تجسس ايدركن حكمت خدا اسكندرى قيدافه‌نيك عسكرى بيلوب قيد
وبند ايله قيدافه‌نك حضورينه كتوروب مقدما قيدافه اسكندرك صورتن
نقش ايتدرمش ايدى اسكندرى بيلوب اسكندره امان ويرميوب حبس ايدوب
نيجه زمان اسكندر قيدافه‌نك حبسنده قالدى اخر الامر قيدافه اسكندرى
حبسدن اطلاق ايدوب كندو ايله جنك ايتميه‌جكنه و قلج چكميه‌جكنه يمين
ويروب ازاد ايلدى اندن اسكندر كوه البرزه پاى تخت اولان عراق ديارينه
كلوب جمله حكمالرين جمع ايدوب مشاوره ايدوب وزراسى اسكندره ايتديلر
پادشاهم قيدافه عورتك نه‌حيثيتى اوله دريا مثال عسكر ايله اوزرينه واروب
ولايتن خراب وخلقنى تيغدن كچورملم ديدكده اسكندر ايتدى قچن قيدافه
بنى حبسدن اطلاق ايتدكده اوزرينه عسكر وقلج چكمامك ايچون عهدوميثاق
ايتدم بوكا برعلاج ايدكم قيدافه‌دن انتقام الالم ديدكده همان برى باش قالديروب
ايدر يااسكندر اكر قيدافه‌دن انتقام الالم ديرسك جنك جدال وحرب قتال
دخى اولميه‌رق همان قره‌دكزى شهر ماكيدونيه قربندن كسوب اق دكزه
منصب ايله قيدافه‌نك جميع ديارلرى غرق اولوب انتقام آله‌سن عهد وامانكه
دخى دورمش اولورسن ديدكده جميع حكما اسكندره بارك الله الهام ربانى ايله
ايتدى احسن تدبير بودرديوجمله حكما وقدماى مهندس قره دكز ايله آق دكزيك

ارتفاعين آلوب بحر سياهى ارتفاع اوزره بولوب يدى كره يوز بيك غلاملر جمع
ايدوب قره دكزك قطعنه مباشرت ايدوب وزرانك برى اسكندرك عسكرى
طائفه سندن اوزرينه مباشر ايدى جناب عزت انلرى سبب خلق ايتمشدر نتيجهٔ
مرام دريا مثال عسكرى عمله ايله قره دكزى قطع ايدركن فتح اولمسنه قريب
اولنجه برينك رأيى ايله اهل اسلام اجرتلرين قطع ايدوب كفره لره استمالت
ويروب اجرتلرينى پشين ويررلردى تاكه بوحال اوزره اوچ سنه تمام اولنجه
قره دكزدن يول آچوب جميع كفره لرى غرق ايدوب اسلامدن بر فرده ضرر
اولميوب قيدافه نك شهرلرندن ماكدونيه واسكى استانبولدنماعدا شهرلرى و قلعهٔ
بورى والحاصل بيك يديوز پاره شهرى غرق ايدوب قيدافه عسكرندن برجان
رها بولميوب غرق آب اولديلر امابوعصرده قره دكز ايله آق دكز ميانده نيجه بيك
قرا وقصبات وشهر معظملر وارايدى استانبولك سراى بورنى ايله اسكدار
ميانده شهر ماكدونيه وارايدى يدى يوز دكرمنلى برشهر عظيم ايدى غرق
اولوب اسكندر بوتقريب ايله قيدافه دن انتقام آلوب سراى بورنده ماكدونيه
شهرين تعمير ايتمكه مباشرت ايتدى (بانئ رابع اولزماندن برو مجار ديارلرى
وسمندره صحرالرى وله وجه وقريم ودشت قبچاق وهيهات و رالرى دريادن
كشاده اولوب بنى آدم وغيرى حيوانات ايچون كانه كياهات چرا كاهلرى اولدى
اسكندر اكبر ماكدونيه يى تخت ايدينوب باغ ايرم ايتمشدى ينه بعده امر خدا
ايله آق دكزك سبته بوغازى اولان محلنى دخى قطع ايدوب آق دكزى بحر
اوقيانوسه منصب ايتدى لسان يونانده بحر اوقيانوس ولسان عربده بحر
محيط ديرلر زيرا بودنيا جزيره سنى احاطه ايتمش و بعضيلر بحر عمان ديرلر
ماوراسنه برفردك عقلى ايرميوب علم اللهده قالمشدر (بحر سفيد ايله بحر سياه ميانى
بياننده در) حكمت خدا حالا اهل سير قول صحيحلرى اوزره ازاقدن استانبول
بوغازينه كلنجه قره دكز اوله استانبولدن كليبولى بوغازينه وارنجه اول مابين بحر
روم اوله كايد البحر كه ابوالفتح سلطان محمدخانك بناسيدر اول بوغازدن اشاغيسى
آق دكز اوله امابوحقير آق دكز ايله قره دكزك ميانن نيجه اهل دل تكميل سياحت
ايتمش ياران باصفالر ايله موافق هوالرده قايقلره سوار اولوب استانبولك يدى قله
بورندن اسكدار طرفندن قاضى كوى نام بلده نك قلامش نام بورنه دك روى دريادە
سيران وتماشا ايده رك بامر الله تعالى يدى قله بورندن مذكور قلامش بورننه
وارنجه روى درياده برخط احمر كشيده اولمشكيم كويا خط يد قدرتدر و بوخطك

شمال طرفی استانبوله دوغری سیاه دریادرکه قره‌کز دیرلر و ینه بو خطك جنوب طرفندن اشغی قزل اطه‌لره دوغری نیلکوندن بیاض دریا اولمق ایله آق دکز دیرلر بامر خدا بوایکی الوان بحرینك میانده برادهٔ احمر چکلمشدرکه عجیب صنع لم‌یزلدر و بوراده ینه دریاده ایکن ساکن سکز روزکارك تلاطمندن متغیر اولمق احتمالی یوقدر الالدوس روزکاری مرمریه جزیره‌لرندن جوش ایدوب تموج ایدرك کلدکده بو خطك لونی و بحرینك ماینلری متغیر اولور اسوده هواده نیجه کشتیبانلره حقیر بومحلی کوستردیکمده جمله‌سی پسند ایدرلردی و بو خطك قره دکز طرفی سهل شورداق دکز طرفی آجیدر بوغاز حضاردن طشره‌سی دخی آجیدر بحر محیط زیاده آجیدر اما بحر قلزمکه بحرسویش در اللهم عافنا زهر ماردر اما قره‌دکزك ماهیلری قدر بر بحرك بالغی لذیذ دکلدر خصوصا استانبول بوغازلرنده اولان لذیذ ماهیلر کویا مائدهٔ عیسادر واستانبول بوغازنده آق دکز ایله قره‌دکز بر برینه مخلوط اولدیغیچون بعض مورخین اول بوغازه مرج البحرین دیرلر واسکندر استانبولی تعمیر ایتدکدنصکره عمری وفا ایتمیوب ولادت حضرت رسول کبریادن (٧٧٢) سنه مقدم وفات ایدوب بعده فخر عالمدن یدی یوزسنه مقدم حرکت ارض اولوب ماکدونیه‌نك سراپا دیواری منهدم وایچنده اولان سکان جمله منعدم اولوب نیجه‌کره یوز بیك جان هلاك اولوب شهر ماکدونیه قرق سنه خراب وخالی قالدی بعده (بانئ خامس) یانقو بن مادیان اوغلو بوزانطر نام قرال انکروس دیارندن جیوش کثیره ایله استانبوله کلوب بابامك بناسی وتختیدر دیو شهر ماکدونیه‌یی مجددا تعمیر ایدوب تخت ایدندی یوزسنه معمر اولوب استانبولی اویله عمار ایتدیکیم انده بطریق رومیاندن التی‌بیك بطریق وقسیس وارایدی انکیچون استانبولك براسمی دخی بوزانطردر بوزانطر دخی طونه نهری بوزی اوزره اتی ایله عبور ایدرکن بوزشکست اولوب بوزانطرك عمری بوزکبی شکست اولوب وجودی بوزکبی اریدی اول‌سنه ینه برزلزلهٔ عظیمه اولوب اسلامبولك بناسی منهدم اولوب انجق حضرت سلیمانك بنا ایتدیکی قصر قالوب یتمش‌سنه خراب ویباب یلان‌وچیان وبوم مکانی اولدی بعده (بانئ سادس) قیصر رومکه استانبول بناسین بنیاد ایتدیکه ابوالفتح سلطان محمدخانه کلنجه (٢٢٨٨) سنه اولمشدر بوقیصر حضرت عمررضی‌الله عنه خلافتنده انطاکیه وحلب وشام وقدسه مالك‌اولان هرقیل قیصر دکلدر انلر نیجه قیصرلردر جمعلنسه قیاصره دیرلر یکرمی‌عدد

قیصرلردر اما استانبولی ترمیم ایدن قیصر رومدرکه قیصریه ونکده وقونیه‌یی
بنا ایلمشدر یونانیه‌نك اولو قراللرندن ایدی استانبولده فتحیه جامعی قربنده
بردیر مزین بنا ایتمشدی انده تاریخی واردر (بانئ سابع) بنای شهر ماکدونیه
حقنده جمیع مورخان متقدمین تحریرلری اوزره استانبول سورنك وایاصوفیه
بناسنك وکیفیت بناسنی بویوزدن تفصیل و بیان ایدرلرکه یدنجی کره‌ده تعمیر
وترمیم ایدن ابوالبشر حضرت آدم علیه السلامك وجه ارضه هبوطندن
بشبیك اللی ایکی سنه مرور ایتدکده یانقو بن مادیانك نبیره‌سندن وزندون نام
پادشاه ظهور ایدوب جهانه شوکت صالوب جمیع ممالك رومده و بلاد
فرنکستانده قزل‌المایه ودیار الامانه و یونانیان و بحرروم ایچره و بحر اوقیانوسده
اولان جزایر وسواحل وممالك وقلاعلره حکمی جاری اولوب بالتمام ملوك افاق
فرمانته رام اولدقده بعده شهر ماکدونیه‌یه کلوب کوردیکه دده‌سی یانقو بن
مادیانك بنا ایتدیکی شهر قدیم خراب اولمش همان اول ساعت ماکدونیه‌ده مکث
ایدوب جمیع حکما وکاهن وآصفلری ایله مشورت ایدوب جمله ممالك محکومه‌سنی
ضبط ایچون اسلامبولی تختکاه ایدنمك مراد ایدوب بناسنه شروع ایتدکده
روی ارضده فرمانبری اولان نقدر پادشاهلر وارایسه جمله‌سنه خبر کوندروب
هر دیارك علم هندسه‌ده استاد کامل معمارلرندن اون کره‌یوز بیك آدم جمع ایدوب
طالعی سرطان اولسون دیو تنبیه ایدوب ادرنه قپوسی جانبنده برصد پیدا
ایدوب برمیل مناره اوزره برناقوس آصوب آماده ایلدیلر سعد ساعت اولدقده
اول چاکی چالوب جمیع عمله اللرنده اولان طاش وکرجی زمینه براغوب وضع
اساس ایتمکه منتظر ایدیلر حکمت خدا برلیلك منقارنده بریلانی شکار ایدوب
اشیانه کتوررکن اول یلان چاکك اوزرینه دوشدی چاك چالینوب جمیع عمله‌لر
اللرنده اولان کرج واحجاری زمینه براغوب طرفة العین ایچره اساس سور
برذراع قدر زمیندن یوقاری اولدی منجمین برسعد ساعت اولمدی صبر ایدك دیو
فریاد ایلدیلر ممکن اولمیوب بنایه نحس ساعتده مباشرت ایتدیلر انك ایچون
بوقلعه ایچنده طاعون وآتش وعسکریسندن عصیان اکسك اولمز وشکل
مثلثده وضع اساس اولدی نحوستدن خلاص اولماز بودیارینه خراب اولور
دیو متألم اولوب فریاد ایتدیلر اخرکار تقدیره حواله ایلیوب بوبیت ایله عمل
ایتدیلر بیت (ایدمز دفع صاقنمقله قضایی کیمسه * بیك صاقنسك ینه اوکسوز
اوله‌جق اولسه کرك) دیوب متسلی اولدیلر شمال وجنوب طرفینی دریالری

(ساحلندن)

ساحلندن حصاره بنیاد ایدوب یدی کوه اوزره سور چکمکه بذل همت ایلدیلر
وجمیع تحت حکمنده اولان پادشاهلر دریا مثال عسکر وارغادلر ایله کلوب بنایه
امدادایتدیلر وهر پادشاهی بیك ذراع یری عمارت ایتمکه مأمور ایلیوب هر پادشاه
حصه‌سنه دوشن یری کونا کون صنعتلر ایله انشا ایتدیلر قلعهٔ اسلامبول
اول عصرده سرای بورنندن تاسلوری قلعه‌سنه وسلوریدن جانب شمالی‌سنده
قره‌دکز ساحلنده ترقوز قلعه‌سنه وارنجه طقوزساعت یردر ماینهماده یدی‌قات
کرمه دیوار بنا ایتدیلر هردیوارك بیننده یوز ذراع عریض خندق عمیقلر انشا
ایتدیلر حالا سلوریدن ترقوزه وارنجه قلعه دیواری و برج وبارولری وحفراولنان
خندقلری ظاهردر اول طرفده اولان قرالرکه حالا معموردر مذکور قلعه‌نك
دیوارلری سنك خارالر ایله انشا اولنوب جابجا قلعه‌لری ویدی خندقلری حالا
قالمشدرکه آق دکزدن قره‌دکزه نهایت بولمش برحصن حصین وسدمتین برقلعه‌در
وبومابینده قصبهٔ جتالجه نام محل برمعمور بلدهٔ اباد اندر اول عصرده بودخی
اسلامبول قلعه‌سنه متصل قلعه‌در حالا اثار اساسلر نمایاندر مذکور قلعه
اسلامبول بوغازندن یانقو بن مادیان پطریق بنا ایتدیکی پوروز قلعه‌سنه اندن
طربیا قلعه‌سنه وروم ایلی حصاری زمیننده قرانده قلعه‌سنه واورطه کوی
ارضنده ایانطه قلعه‌سنه وفندقلی قصبه‌سنده باغچه‌قلعه‌سنه وغلطه بورننده
قورشونلی مخزن یرنده یانقو ایازمه‌سی قلعه‌سنه اندن غرب قپوسی زمیننده
غلطه قلعه‌سنه اندن ترسانهٔ قدیمده پاتورونه قلعه‌سنه اندن ترسانه باغچه‌سی
یورنده ایلینه قلعه‌سنه اندن غله مفره قلعه‌سنه حالا سودلیجه قصبه‌سنده جعفر
اباد تکیه‌سی زمیننده مذکور قلعه‌لرك اساس بنالری ظاهردر و بالاده تحریر
اولنان قلعه‌لرکه ساحل بحرده واقع اولمشدر برقلعه‌دن برقلعه‌یه استانبول بوغازنك
ایکی طرفنده اولان قلعه‌لرك بربرلرینه متصل سراپا قلعه دیوارلری احاطه ایتمش
برقلعهٔ عظیم ایدیکیم جمیع جرم اسلامبول یدی کونده دور اولنوردی بوزانطر
قرال اسلامبولی بوترتیب اوزره تکمیل ایدوب حالا استانبول قلعه‌سی اولان
اول عصرده ایچ قلعه ایدی جمله پادشاهلر اداء خدمت ایدوب استانبول ایچره
یدی کوه بالا اوزره برر دیرعظیم بنا ایتدیلر ویتمش مرتفع پشته اوزره یتمش
عدد مناستر عظیم انشا ایتدیلر

در بیان بانیٔ ایاصوفیا

و بوزانطر قرالك بردختر پاکیز اختری وارایدی ماکدونیه شهرلرندن صوفیه

شهرنده متولد اولوب باباسنك استانبولی بنا ایتدیکن استماع ایدوب ایکی مليون
مال وخزینــه صرم عربه‌لر ينه تحميل ایدوب اسـلامبولده اياصوفيه دیرنه
مباشرت ایتدکده حضرت خضر کلوب مهمات ولوازمنی الك وشورسم اوزره
ایلك دیو حضرت خضر تعلیمیله اياصوفيه‌نك بناسنه شروع ایتدیلر ابتدا زمين
قعره وارنجه حفر عظيم ایدوب برای تملينه رصاص اریدوب نهر عظیم کبی
اقیدوب ابتدا زمينه قورشـون تمل براقديلر انك اوزرينه عمود منتهالر اوزره
طاقه‌لره وطلوز قبه‌لر انشا ایتديلر التی صو صهریجی اولوب رحمت ایله مالامال
اولور اسلامبولده زلزلهٔ عظیمه اولمغله جمله بنالرك اساسك بوش ایدوب زلزله‌دن
امين اولمق ملاحظه‌سيله اياصوفيه‌نك زير زمينن صهريج ایتديلر حالا قرق چشمه
صو يی ایله مملودر وجابجا بعض يرلری تعمير ایچون اياصوفيه التنده قابقلر واردر
وجامعك تاوسـطنده باقر قپاقلی برجاه واردر اندن قوغه‌لر ایله صو چکوب
بعض کیمسه‌لر نوش ایدرلر اندن جوانب اربعه‌سی درو دیوارنك عمارتنه شروع
ایلیوب جمله صماقی ورخامی يرقانی و بیاض مرمر مجلاسر عمودلر اوزره درت
طبقـه تاك خوارنقلر اوزره برقبهٔ سرنکون رصاص نيل کون ایله مسـتور
برقبهٔ معمور ایتـديلر وقبله طرفندن نيم قبه ایچره ينه نيم قبه‌ده محراب وضع
اولنمشـدر و قبله قپوسی اوزره دخی نيم قبه‌لر ایله مبنيدر انشـاءالله جامعلر
اوصافنده على التفصيل تحرير اولنور و بواسـلامبولك يدنجی بانيسی وزندون
قرالك عميسی بانون قرال که تواريخ يونان صاحبيدر اول عصرده اردل مجارستانده
يانوه نام شهرده مقر ايدينوب تختکاه ايدنمشدی چونکه برادرزاده‌سی وزندون
قرال باباسنك تختکاهی اولان ماکدونيه شهرنی تعمير ایدوب هر پادشاه اسلامبول
ایچره برر اثر ایتدکلرینی استماع ایدنجه ينوان قرال اول سور معظمه صولازمدر
دیو اسلامبوله صو کتورمکه بذل همت ایدوب وارمقدورن صرف ایلدی

جريان نهر طونه بسعی قرال ينوان

ينوان قرالی دريامثال عسکر ایله نهر طونه‌نك ماه تموزده تنزل ایتدیکی محل
اوزره کلوب اسـلامبول ایله طونه‌نك علم هندسـه اوزره ارتفاعن الوب طونه
ساحلنده فتح اسلام قلعه‌سی قربنده صودن وطورن قلعه‌لرينك محللرين ارض
عالی بولوب اول محلدن طونه کنارن حفر ایدوب نيجه کره يوز بيك ارغادلر ایله
نهر طونه‌نك جريانی اوزره يارارق وقزارق وکوه بالالری قرارق دره‌لره قنطره‌لر
احداث ایده‌رك اسلامبول قربنده ازاقلی نام محله‌دك طونه‌يی کتورب اندن طونه

ایچره عظیم سنك خارالر ایله بر رصفهٔ شدادی بنا ایدوب اول محله بر تیمور قپو انشا ایتدیلر حالا طونه تنزل ایتدکده مذکور تیمور قپو ظاهر اولور حقیر اوسنتلرده اهل خدمت ایکن مذکور تیمور قپویی اوچ دفعه کورمك واقع اولمشدر حالا اول جای مزبوره طونه تیمور قپوسی دیرلر طونه کشتیبانلری اول ضیق سده کلدکده خوف ایدوب بعضا کمیلرك یوکلرینی اخراج ایدوب سبکبار اولدقده بی باك و بی پروا اول تیمور قپو محلندن عبور ایدرلر نهر طونه ایچره برسد دخی انشا ایدوب حالا اکا تختلوسدی دیرلر هرسنه نیجه کشتیلر پاره لنوب هلاك اولورلر بعده ینوان قرال عصرنده نهر طونه بولنوب تیمور قپودن کیروب تا اسلامبول ایچره یکی باغچه دن آق سرای محله سندن جریان ایدوب استرو یه قپوسنه که حالا لانقه قپوسیدر اول محلدن نهر طونه آق دکزه منصب اولدی اول محلده اسلامبولی تعمیر ایدن وزندون قرال قدس شریف زیارتندن کلدکده عیسی قوجه ینوان زندون قرالی استقبال ایچون اسکداره کچدکده وزندون قرال ایله ملاقی اولوب وزندون ایدر یاعمی اجراسن مراد ایتدیکك طونه نهرین نیجه ایلدکدیو سؤال ایلدکده درحال ینوان قرال دولتنکده طونه نهرینی عورتکبی صاچندن طوتوب کشان بکشان ماکدونیه ایچندن حالا جریان ایتدیردم دیو مغرورانه ومتکبرانه جواب ایدنجه بامر الله همان طونه نهری رجوع ایدوب جریان ایتدیکی یوللری خراب ایدوب وارنه ایله پوراوادی بیننده طونه دکرمانلری نام محلدن دلوب برعین عظیم ظاهر اولدی حالا آسیابلری دوران ایدوب جمله دوبروجه خلقی انده دقیق حاصل ایدرلر طونه دکرمنلری دیو مشهوردر اندن طونه نك برعینی دخی قرق کلیسا شهرنه قریب بکار حصار تام قریه نك قیالرندن ظهور ایتدی بو طونه نك برقولی دخی بیوك چکمجه و کوچوك چکمجه دن طلوع ایدوب بحر رومه مخلوط اولور و بو تقریر ایتدیکمز محللردن جریان ایدن عین طونه نهری اولدیغنه اثباتم اولدرکه طونه نهرنده حاصل اولان مورینه بالغی وفرس واوشتوغه وچیغه بالقلری طونه نهرنه مخصوص ایکن مذکور عیونلردن چکمجه حلیجلرندن چیقوب صیادلرك دامنه دوشدیکی محلنده حقیرك برقاچ کره منظوری اولمشدر و یلدرم بایزید خان نکبولی وفتح اسلامی فتح ایدوب نهر طونه نك اسلامبوله جریان ایتدیکی اثنای کلامده یاد اولوب تیمور قپودن صمان وکور چقدوغی تحفه نام تاریخده مسطوردر حتی دختر سلطان احمدخان فاطمه سلطان زاده سلیمان بك ایله چتالجه ماییننده ازاقلی نام قریه ده اوچ اعلایه

سرچکمش قیالری کوهکنلر نقب ایدوب نهر طونه نیجه ایام جریان ایتدیکی
یرلرده علامتلری ظاهردر حتی مشعل یاقوپ اتلریمز ایله اول‌غازلر ایچره برساعت
جانب شماله کیدوب تماشا ایتدك اما کبوتر قدر یراصه قوشلر ینك کثرتندن
وبدرایحه‌لرندن رجوع ایدوب طشره‌یه چیقدق اکر سلاطین آل‌عثمان همت
اتسه‌لر اسهل بهانه‌ایله ینه نهرطونه یکی‌باغچه وآق‌سرای ایچندن جریان ایتمك
ممکن ایدی بعده بوطونه‌دن امداد اولمینجه ینه وزندون قرال اسلامبوله ضو
کتورمك ایچون صوکرلری جانبنده برعین زلال بولوب مهندسلر تعیین ومال
فراوان بذل ایدوب قرق چشمه کرلری ایله اسلامبوله بوماء حیاتی کتوروب
قرق چشمه‌دن اوچ‌بیك چشمه جریان ایتدیروب اسلامبولی اویله معمور ایتدیکیم
یانقو وزیری قنطورك بنا ایتدیکی یدی قله قلعه‌سندن تاسرای بورنی قلعه‌سنه
کلنجه شاهراه طرفنه مرصع مینا اسکمله‌لر اوزره زراندود اولمش قات اندرقات
کمر قوشاقلو سپاهی قوللری سلامه دوروب ال‌باغلرلر ایدی و یوزبیك پیاده
مرصع تاجلو کمربسته قوللردخی اوکی‌صیره صف صف اولوب الای باغلیوب
عبورایدرلردی وایکی‌یوزبیك سواری عسکری دخی الای ایدرلردی تابومرتبه
کروفر صاحبی قرال‌ایدی انك‌دخی‌دوری آخر اولوب ینه اوغلی‌یغفور نام‌قرال
اولدی (بانی ثامن یغفور مستقل پادشاه اولوب مال قارون صرف ایدوب
وزیری دونده نام ذی عقل تدبیری ایله وحکمای مهندسك رأیی حسنیله‌سرای
بورنی نام محله دریایه متعلق اوچیوزالتمش التی طلسماتلر انشا ایتدیلرکه دریا
قعرنده اولان ماهیلردر کنار اولوب جمله سا کنان دریادن کوناکون ماهیلر
صید ایدوب کفافلنورلردی اوچ‌یوزالتمش‌التی طلسماتلر دخی قریه‌یه متعلق انشا
ایدوب هر برین برنسنه اوزره انشا ایتدیلر مثلا عورت بازارنده دیکلی‌طاشده
یانقوبن‌مادیان هندستانه کتدیکی عسکرینك الاینی تماشا ایدوب عیان و بیان
ایتدی واول‌عمودك ایچنی مجوف ایدوب مناره‌واری رهبانلر چیقوب اسلامبوله
برطرفدن دشمان کلسه چاك‌چالارلردی همان اول‌ساعت جمله عسکر حاضر
اولورلردی ونیجه بیك آثار عجیبه طلسماتلر بنا ایتدیکی ان‌شاءالله محلنده تحریر
اولنور خلاصهٔ کلام بو یغفور قرال اسلامبولی اول‌مرتبه معمور ایتدیکم کویا
روضهٔ جناندر بودخی ضلالت ایچره مرد اولوب یرینه تکفور نام پلید قرال
ضال اولدی تابش‌بیك یدیوزاللی‌سنه‌یه کلنجه نیجه قیاصره بطالر و نیجه
بطریق وقسیس وافابقه‌لرك تختکاهی وقرار کاهلری اولوب کوندن کونه شهر

(ما کیدونی)

ماكيدونى عمارت ايتديلر ونيجه‌يوزسنه حكومت اوزره مستقل اولوب كتديلر
بعده تاريخ مز بورده ديار اشانيده‌ريم پاپا ناميله اشتهار بولان مملكتنك قرال
ضال بدفعال حاكمى فرنك بدرنك ديارنده مشركيندن قسطنطين نام بر بدكام
بر پادشاه خروج ايدوب ممالك شرقى وغربى وشمالى وجنوبى والحاصل اقاليم
سبعه‌يه شاه اولوب قبضهٔ تسخيرينه المدق شهر ماكيدونيه قالدى بوحسرت
الملوك اولان اسلامبولى تسخير داعيه‌سيله اول‌سور عظيم اوزره‌ديار افريقيه‌دن
بلاد ماكدونه اون كره‌يوز بيك كفره جمع ايدوب ماكيدونه كلوب قسطنطين
قره‌ده سلورى جانبندن محاصره ايتدى ودريادن بيك‌پاره كشتى ايله جنويز
قرالى اعانتيله جانب بحردن محاصره ايتديلر يدى‌ماهده اسلامبولى جبراً وقهراً
آلوب سلور يدن ترقوز قلعه‌سنه وارنجه يدى قات كرمه قلعه ديوارلرين‌و بروج
بارولرين خراب ايدوب حالا ايچ قلعه اولان اسلامبولى استيلا ايدوب تختكاه
ايدندى وجنويز قرالى دخى غلطه جانبلرندن تاقره‌دكز بوغازنه وارنجه ساحل
بحرده اولان قلعه‌لرى خراب ايدوب جمله فرنك بدرنك غلطه‌يى تختكاه ايدندى
اندن قسطنطين اسلامبولى غيرى طرز اوزره بنا ايتمكه مباشرت ايدوب (بانئ
تاسع) قسطنطين اولدى مال فراوان صرف ايدوب شهرى تسخير وسورك
بناسنى تعمير ايدوب اول‌ديارى تختكاه ايتديكى تاريخ حضرت عيسى‌عليه‌السلام
ايله حضرت رسالت عليه‌السلامك ماييننده ايدى وفرنك مملكتندن تا ايران
زمين عجم ديار ينك سرحدلر ينه‌دك فرمان فرمايى اولدى تقويت دين مسيح
ايدوب نيجه‌بيك‌دير بنياد ايلدى جمله‌دن برى اثر عظيم دللرده داستان بردير
عبرت‌نما ايتديكم اسمنه ارازيل ديرلردى اسلامبولك تاوسطنده ايكى‌قره‌مان
ميياننده بركليسهٔ نادر العصر ايتديكم همان ايچنده قسيس و بطريق‌دن
اون‌ايكى‌بيك دخى زياده كيسه ايله مالامال ايدى نيجه‌يوزسنه معمور دوروب
حضرت رسالت پناه افنديمز سعادت ايله رحم مادردن ظاهر اولدقلرى كيجه
آتشكدهٔ نمرود عرفه شهرى ايچره دائما جرغان‌ايدى سوندى ونال كسرى
وقزل المانك يدى‌قبه‌سى واياصوفيه و بوقسطنطين بنا ايتديكى ارازيل كليساسى
دخى اساسندن منهدم اولوب ابوالفتح غازى محمدخان اسلامبولى فتح ايتدكده
مذكور ديرك اساسى اوزره برجامع لطيف انشا ايتمشدركه حالا معبدكاه ملت
اسلامدر ان‌شاءالله تعالى محلنده توصيف اولنور وقسطنطينك بردير معظمى
دخى اسلامبولده زيركيانى نام بر بشتهٔ عالى اوزره حضرت يحيى عليه السلام

نامنه اوچیوز التمش قبه برمناستر بنیاد ایدوب جانب اربعه‌سی قلعه دیواری مثال رباط قوی انشا ایدوب ایچنه اوچ‌بیك رهبان خدام قیوب آیین مسیحیه ایدرلردی و بودیره متصل برصرنیج انشا ایدوب ایچنده قرق چشمه عیون جریان ایتدیروب اوزرینه برمدرسهٔ انجیل خوان بنیاد ایتدی حالا زیرك باشی قربنده ابادان مدرسهٔ پیری پاشادرلر وهٔذكور صرنیج صو ینمدن صو و یررلر یوز عمودعالیلری اوزره مبنی بحیره مثال برصرنیج آب‌واردر ماه تموزده اون‌قپانی كشتیبانلری وغیرجانلر اندن دفع عطش‌ایدرلر وسلطان‌سلیمده سیواسی تكه‌سی التنده وادرنه قپوسی داخلنده ومعجونجی محله‌سی قربنده وكدك پاشا قربنده ویـك خانه قربنـده عظیم صو صرنیجلری انشـا ایدوب آب رحمت ایله لب برلب ایدوب جمله شـاه راهلری خار وخاشـاكدن وكـرد غباردن پاك ایدردي وآت میدانني دیوان كاه اناس ایدینوب انده عجایبات وغرایبـات دهردن طلسمات عجیبه وتمثالات غریبه احـداث ایدوب عدالت كاه‌نصاری ایدنمشیدی وجمیع وزرا و وكلالرینه فرمان ایدوب عدالت كاه نصاری ایتدیلر فرمان ایدوب اسـلامبول ایچره نجه‌بیك عمارتلر واثر غرائبلر وتصویرعجایبـلر پیدا ایتدیلر وقسـطنطین والده‌سی الیه نام راهبه كوچوك ایاصوفیـه دیرین انشا ایدوب حضرت ذكریا نامنه تاریخن ایتدی سـنهٔ مز بوره‌ده قسطنطین دیار رومـه قریب پایٔ تحته محرر اولان دوخاشهرنده قرال قرنی ایدی یـنی ادرنه شهرنده ایدی قیامه كلوب ایاصوفیه دیرنده جانب اربعه‌سنه بیك برقباب عظیمه‌لر بنا ایدوب هربرنده ایین دین ملت اولوردیكم دین حضرت عیسـاده اولا بنا اولنان قباب‌عالینك بری‌ارسلان‌خانه‌ونقاش خانه‌اولان‌قبه‌لردر بری دخی باب همـایون ایچره حالاجبه خانه اولان قبه‌دركیم الی‌یومنا جبه خانه آل عثماندر بوكونه قباب عظیملر واردر دار علوم ودار مسافرین ومهمان خانه‌لر وتیمارخانه ایله ایاصوفیه اطرافین اراسته وشهر ماكدونیه‌یی پیراسته ایدوب مذكورقبابلرك تاوسطنده تاووق بازاری نام محلده اوج آسمانه سرچكمش سنك سمادن‌سرامد عمود منتها انشا ایدوب تاذروهٔ اعلاسنه بیاض مرمرخام اوزره برطیور مثالن احداث ایدوب هرسـنه اول‌مرغ بی‌برقع تاثر وقف ایله صیحه اوروب پروبالن كشاده ایدنجه اقالیم سبعه‌ده نقدر مرغزار وطیور صغرجق وارایسه جمیع دنیا حدیقه‌لرینه مستولی اولوب منقارلرینه برر زیتون وناخنلرینه ایكیشر زیتون آلوب هرطیور اوچ‌دانه زیتون هدایا ایله اسلامبوله كلوب مذكور عمودك ذروهٔ

اعلاسنده اولان قبه سنك دلكندن زيتونلرى براغوب اداى خدمت ايدوب كيدرلر ايدوب
و بوزيتونلرى رهبانلر تناول ايدوب دفع جوع ايدرلر ايدى بوكونه نيجه بيك طلسمات
اولديغى محلنده تحرير اولنور و قسطنطينك اناسى اليه اسلامبول قلعه سنك تعميرى ايچون
جدندن انتقال ايدن مال موروثدن بيك مليون مال قسطنطيندن آلوب كندى ترك دنيا
اولوب حضرت مريم طريقى اوزره كنيشه اولوب لايعد مال ايله دريادن يوز پاره كمى
ايله عكا قلعه سنه واروب ابتدا انى بنا ايدوب برسورمتين و برليمان عظيم انشا
ايدوب ارض مقدسه ده قدس شريف ايچره قامه نام بردير بنا ايتديكم روى
ارضده بى مثل بردير عجيب اولدى حالا جميع كفار دوزخ قرارلرك بلاتشبيه
قبله كاهلريدركه هرسنه نصارى واروب قامه ده پرغم اولوب زيارت ايدوب
حاشا حج ايتمش اولورلر اماحج پرستلك ايتدكلرى مقرردر و بوديرك اوصافى
سياحت نامه جلدمزده مسطوردر بعده بواليه نام راهبه ارض مقدسه مالكه
اولوب نيجه خيراتلر بنا ايدوب آخر دورى آخر اولوب قدس شريفده طورسينا ده
حضرت مريم جانبنده مدفوندر بعده جميع مال قارونى اوغلى قسطنطين اخذ
ايدوب اسلامبولك سور باروسنى مجدداً بنا ايتمكه سعى وشروع ايتدى (بانىء
تاسع اولان قسطنطينك اسلامبول سورين بنا ايتديكى اشكال قلعهٔ بيان ايدر
قول مورخان اوزره اسلامبوله ابتدا اساس اوران سليمان عليه السلامدر اندن
اسكندر ذوالقرنين در اندن يانقو بن ماديادر اندن اوغلى بوزانطر قرالدر اندن
قيصر رومدر اندن يانقو نبيره سى وزندون قرال اندن يعفور قرالدر اندن مرقوم
قسطنطيندر بومذكور قرالرك ميانده نيجه بيك قرال قرالى ملكلر وقيصرلر
وتكفورلر كلمشدر اما بوقسطنطيندن اول جهانكير اولان اسكندر يونانينك
(٩٩) تاريخنده قرال زال بانوش قرال از قالديكم جهان آرا اوله واروب ديار
عجمده شابور شاهى و جمله عسكرينى دندان تيغدن كچيروب اقليم عجمى
خراجه كسوب غايت جبار اولوب ملت مسيحيه يه اهانت ايتمكه باشلدى حلب
وشام وعراق ومصرده نقدر دين مسيحدن قوم نصارا وارايسه جمله سنى قيروب
مال وخزينه لريله عسكر جمع ايدوب اسكندريه ده كندويه عصيان ايدن اجيله
نام وزيرى و جمله تابعلرينى اصلا امان ويرميوب قتل ايدوب اسكندريه يى
فتح اسكندريه صاحبى اولدى آخر كاريكرمى سنه تاقيانوس قرال ضال اولوب
اصحاب كهف يدى سكز كشى بونك زماننده مغاره يه فرار ايتديكه حقلرنده سورهٔ
كهفده آيت ايله ثابتدر بويله ظالم وجبار اولوب ناحق ييره قان دوكديكى ايچون

دیشلری دوکلوب مرد اولدیغی سنه قسطنطین انك شهرندن فرار ایتمشدر اندن
تاقیانوس یرینه اوغلی فرینال قرال اولوب ابتدادین عیسی اوزره نصرانی
بعده مجوسی اولوب جمله نصرانیلری قرمشدر وجمله رهبانلری یاقمشدر
اما قسطنطین اول مجوسی ایدی قرال اولوب غایت شجیع وبهادر ومدبر وعسکر
پرور اولوب عجم دیارین جمله خراجه کسوب استانبول قلعه‌سن عمارت ایتمکه
شروع ایلدی (حکایه اما مجوسی مذهبندن چیقوب مسیح مذهبنه کیرمه‌سنه
سبب تواریخ یونانیانده اویله تحریر ایتمشلرکه قسطنطین غایت جماع ایدیجی
ایدی رومه شهرنده جزام علتنه مبتلا اولوب قاش وکرپك وصاج وصقالی
دوکیلوب بورننك دیرکی دوشه یازدی فرنکستان والامان وعرب وعجم
حکمالرین جمع ایدوب بریسی دردینه دوا ایده‌میوب آخر بوقسطنطین جمله کزی
قرارم دیدکده برمجوسی حکیم دین مسیحه خیانت ایچون ایدر ای قرالم صحت
استرسك سنك دردیکه غیری علاج یوقدر اولا برحوض انشا ایدوب اول حوضك
ایچنی اناسی ممه‌سین امن معصوملرك قانیله لب برلب ایدوب ایچنه کیروب برساعت
طوروب اندن چیقوب حمامه کیر قرق کون بوحال اوزره ایله بوجزام زحمتندن
خلاص اولورسك دیدکده درحال قسطنطین امر ایدوب اوچبیك نارسیده
وشیرخوار معصوملری جمع ایدوب جلادلر حوض اوکنده بوغازلمق صددنده
ایکن هر برینك اوچبیك بابالری وانالری وهر بری جکرپاره‌لرندن ایریلوب
اون بیك قدر اقرباء وتعلقاتلری باشلرین آچوب درون دلدن لسان یونانجه
هر بری برکونه کریه وزاری ایتدکلرین قسطنطین کوروب واشیدوب
ویکرمی بیك قدر آدمك فریادلری قسطنطینه خوش کلمیوب جزام مرضندن
اولورسم اوله‌یم بوقدر اطفال بی کناهی ناحق یره قتل ایدوب معصوملرك قاننه
کیرمم دیوب انالرینه وبابالرینه بغشلادم تیز بابالرینه ویرك الله ایچون ازاد ایلدم
بعد الیوم دعاء خیرمده اولسونلر دیو معصوملری والده‌لرینه تسلیم ایلدکلرنده
شادمانلقلرندن نیجه‌سی تسلیم روح ایدوب بکا ایدرك الهی پادشاهمزی بوجزام
زحمتندن خلاص ایله دیو تضرع ونیاز ایدوب کتدکلرنده درحال قسطنطینه
برنوم غلبه ایدوب همان دم واقعه‌سنده حضرت عیسی علیه السلامی کوروب ایدر
یاقسطنطین اول معصوملره مرحمت ایدوب یوردی چکمك بکا ایکدر دیو قان
دوکمکی ارتکاب ایتمدك ایمدی الله تعالی دخی سکا رحم ایدوب بومرضدن
خلاص ایلدی دیو قسطنطینك اندامن دست شریفیله صیغایوب ایدر یاقسطنطین

سكا بومعصوملری قتل ايله ديان حكمالری قتل ايله ديوب النده كی عصا ايله
قسطنطينه برعصا اورنجه قسطنطين خوابدن بيدار اولوب كورديكيم جميع
علتدن برعلت قالميوب تندرست اولمش همان لااله الاالله عيسى روح الله ديوب
مذهب مجوسيدن دين عيسايه كيرمسنه سبب بودر تاريخ مينوده مفصل تحرير
اولنمشدر بعده اول حكمالری حضورينه چاغروب قتل ايدركن برطبيب ظريف
ايدر هله بنی سويلت اندن قتل ايله ديدكده حكيمه دستور ويروب ايدر پادشاهم
جميع ديارك بقراط وسقراط وارسطاليس وافلاطون مرتبه سنده اولان حكمالری
قراريله نيجه معالجه ايتدك اصلا علاج پذير اولمادی اخر بيلدك كه سكا دعا لازمدر
آخر بونی تدبير ايتدك كه معصوملری جمع ايدوب جلادلر قتل ايده جك محلده
معصوملرين بوقدر بابالری واقربالری فريادنه تحمل ايده ميوب قرالم مرحمت
ايدوب جمله سنی رحما ازاد ايتدكنده دعالری مستجاب اولوب انلره رحم ايتديكك
ايچون الله تعالى دخی سكا مرحمت ايدوب شفا ويردی ديو حكيم جواب ويردكده
قسطنطين اول حكيم صاحب كلامی عفو وازاد ايلدی بعده قسطنطين كون
بكون جهان ارا پادشاه اولوب قسطنطينه قلعه سن اويله تعميره باشلديكه
بهريوم اوچ كره يوزبيك ارغاد ويوز بيك معمار تعيين ايلدی

در بيان سبب بنای قمامه در قدس شريف

بو محلده قسطنطين ينه واقعه سنده حضرت عيسى عليه السلامی كوروب
يا قسطنطين والدهك هلانه مای مراوی قدسه كوندروب بنم دوغديغم بيت اللحمه
برمعبدخانه انشا وقدس شريف ايچره برقمامه ياپسين ديدكده همان قسطنطين
خوابدن بيدار اولوب والده سی هلانه يی حضورينه چاغروب واقعه يی تقرير
ايدوب تيزوالده حاضر اول ديو والده سنه قرق مليون مال وقرق بيك عسكر
ويروب قره دن قطع منازل ايده رك قدس شريفه وارر بری طرفدن قسطنطين
اوچ بيك پاره كميله بوقدر بيك عسكر و مهمات ايله اق دكزدن موافق ايام ايله
يافه اسكله سنه يانشوب هلانه خاتون دخی قدسده حضرت عيسانك بعض
اثارلرين بولوب خيراتلر ياپوب نابولس شهرنده دخی بردير عظيم انشا ايدوب
ينه قدسه كلوب بركون مغاربوس نامنده تاحضرت عيسى عليه السلامدن برو
معمر اولمش برپير ناتوان ايدر مكر يهودطائفه سی حضرت عيسى عليه السلامی
بواغاجلر اوزره صلب ايتمشلردی وصلب اولنان اغاجی مغاد بوس پاپاز هلانه يه
كوستروب هلانه امريله اول اغاج يرين قازوب ايچنده برقبر ايله بوطلر چقار

نصارى زعمنجه اول اغاجلرى بربراول قبرايچنده كى ميت اوزره براقديلر اول آن
اول ميت ديريلوب قالقـدى اول كون ماه ايلولك اون دردنجى كونى ايدى قوم
نصارا اول كونى بيرام ايدنديلر بوماجرا عيسى عليه السـلام مولدندن اوچيوز
يكرمى سكز سنه صكره ايديكه حالا رومك حاج بيرامى اولور وخاجلرينه تعظيملرى
بوندن قالمشدر اول ميت اوزره اول خاجلرى براغوب ميت حيات بولديغى تاريخ
يونانده مرقومدر بعـده مذكوره هلانه اول خاجلرى التون صاندوق ايچنـه
قيوب باشى اوزره صاقلردى و قمامـه نام ديرى هلانه تعمير ايدوب نصـارا
زعمنجه قمامه ديرى اول حيات بولان ميت اوزرينـه درديرلر اول ميت ايسـه
حاشا عيسى عليه السـلام اوله بعده آسمانه عروج ايتـدى ديرلر برفرقه نصارا
يوق حياتده اولوب خلق دينه دعوت ايتـدى وينه مرحوم اولدى ديرلر اما
روح الله ديان نصارالر مسيح آسمانده ادريس نبى ايله حياتده در ديرلر بعده هلانه
نيجه خزينـه خرج ايدوب مسجد اقصايى تعمير ايتدى وصخرت اللهى تزيين
ومجدداً بنا ايدوب نيجـه خيراتلر دخى اكا علاوه ايدوب ويهوديلرى قيره قيره
اسلامبولده اوغلى قسطنطينه كلوب التون صاندوقه ايچنده كى خاجلرى عيسى
عليه السلامك يادكاريدر ديو هدايا ويردى قسطنطين خاجلرى يوزينه كوزينه
سوزوب اناسى هلانه فيراقى وخاجلرى الاى عظيم ايله زيرك باشى ديرنه كتوروب
شهر قسطنطينى دخى عمارته باشلدى وعظيم قرال اولدى

قسطنطين نام قرالك اسلامبول سورينى ضميمهٔ شدادى
بنالر احداث ايتديكن بيان ايدر

اول اسلامبولك جانب يرنده غرب طرفنه يدى قله دن تا حضرت ابى ايوب انصارى
اوكونه وارنجه ايكى قات حصن حصين وسدمتين ديوار بنا ايتدى اولكى ديواردن
ارتفاعى يكرمى بر ذراع عاليدر وعرضى اون ذراعدر ايچ قات ديوارك قـدى يتمش
ذراع بالادر وعرضى يكرمى ذراعـدر وخارج سـورك ارتفـاعنى قعر خندقدن
تابدنلره وارنجه قرق ايكى ذراع ايدوب اساسـندن آب ظهور ايدوب ايكى ديوار
ميانى رختم ايله متانت ويروب بورختمك عرضى سكسان ذراعدر وخارج سورايله
داخل سورك مابينى التمش ذراع فاصله بريردر حالا طوب قپوده اولان باغ آل
عثمانك يكيچرى زاغلرينك يىلاغيدر وسوخارجنده برقاب الجق حصار ديوارى
بنا ايدوب قعرخندقدن ارتفاعى يكرمى بش ذراعدر ارضى التى ذراعدر وبوايكى
ديوارك مابينى قرق ذراع فاصله ديواردر بوحساب اوزره اسلامبول قلعه سـنك

قرمجانبی اوچ قاتدر و دیوارلرینك اوکنده کی برقات عمیق خندق حفری یوز ذراعدر خندق ایچره یدی قله‌دن سلوری قپوسنه کلنجه دریا کردی وایوب انصاری قپوسندن تا اکری قپویه کلنجه ینه دریا کیروب قلعهٔ اسلامبولك قرمجانبی بومرتبه اوچ‌قات متانت اوزره اولوب اوچ‌قاتده بیك ایکیوز یکرمی‌بش برج‌قله‌لر اوزره اونر رهبان دیدبان تعیین‌ایدوب شب وروز نکهبانلق‌ایدرلردی قلعهٔ اسلامبول شکل مثلث واقع اولوب جانب غربی بره وجانب جنوبی‌وشرقی وشمالی بحره واقع اولوب مثلث‌الشکل اولمغله ایچنده فتنه وعصیان وطاعون اکسك دکلدر اما بحر طرفلری یالن قات سد یأجوج وارمتین دیواردر برج وبارولری هزاردندان بدنلر ایله آراسته اولمش قلعهٔ استوار.در قسطنطینك بوقلعه‌یه بویله همت ایتمدن مرادی اول ایدیکم علم نجومده یکانهٔ عصر ایدی علم‌قوتیله حضرت رسالت علیه‌السلامك ظهورندن خبردار اولوب اول‌حضرت جهان پادشاهی کله‌جکدر دیو خوفندن سعد ساعتده سرطان برجنده عمارتنه شروع ایدوب عمارتی سرطانده اولدیغیچون عسکری طائفه‌سنك فتنه‌سی اکسك دکلدر وقلعه دائرا مادار اون‌سکز میل احاطه ایدر شکل مثلث برقلعهٔ بی‌مثالدر برکوشه‌سی جانب قبله‌یه موزون یدی‌قله.در برکوشه‌سی جانب شماله ناظر سرای‌بورنیدر برکوشه‌سی جانب غرب ویلدز روزکاری میانه ناظر ایوب انصاری قپوسی کوشه‌سیدر و قسطنطین جنویز قرالندن قز آلوب قرابت تقربیله قراله رخصت ویروب اسلامبول خلیجنك شمال جانبنده غلطه نام‌قلعهٔ جنویز قرالی درت اوغلونه ویروب درت قلعه بربرینه متصل حصار عظیملر بنا ایتدیکیم هر بری بررحصین استواردر لسان یونانده غلطه دیوسوده دیرلر مقدم قسطنطینك سودخانه‌سی اولوب جمله حیوانلری انده طوردیغیچون‌غلطه دیرلر واسلامبول قلعه‌سنك ابتدا بانیسی ماکیدونیه‌در یانقو بن مادیان بنا ایتدیکیچون یانقوبجه دیرلر اندن اسکندر بنا ایتدیکیچون الکسان دیرلر اندن برزمان بوزنطر دیرلر اندن برزمان وزندونیه دیدیلر اندن یعفوریه دیدیلر طقوزنجی کروه قسطنطین بنا ایتدیکیچون لسان یونانده بوزنا بنام‌دیدیلر ولسان نمچه‌ده قسطنطین اویول دیرلر لسان‌مسقوده تکوریه لسان افریقیده غرندون لسان مجارده وزندون فناطوریه لسان جهودده الیانه اسفجده خرقلیان لسان فلمنکده استفانیه پورتقالده قسطنطیه لسان عربده قسطنطینه لسان عجمده قیصرروم لسان هندده تخت روم لسان تاتارده صقالیه لسان ترکده‌اسلامبول

دیرلر غلغلهٔ روم نامیله شهرت شهیر اولمشدر مرور ایام ایله اسلامبول قسطنطین
عصرنده اولقدر معمور اولدیغندنماعدا بر قزل یمورطـه کونده جمیع دیرلره
آیین مسیحا ایتمکه کلان نصارالری رهبانلر حسـاب ایدوب قرق کره یوز بیك
نفوس اولـدیغی دفتری قسطنطینه عرض اولندی وسـاحل بحرده قرق بیك
ماهی دالبانلری وارایدی یدیقلهدن تاسرای بورننه کلنجـه کوناکون سمکلر
وحیوانات بحریلر صید ایدوب کفافلنورلردی اول عصرده سرای بورننـدن
یدیقلهیه وارنجه ذیل قلعه شـاه راه ایدی شمدیکی کبی قلعه دیوارین لدوس
روزکاری دوکوب منهدم ایتمزدی امانه تاابتدا بناسندن برو بواسلامبول قلعهسنك
ایکی دریا طرفنده خندقی یوقدر زیرا لب دریا اولمغله خندق حفرنه تحملی یوقدر
همان صو ظاهر اولور اماقرهدکز واقدکز یوغازلرنده ابوالفتح سلطان محمدخان
کلیدالبحرده قلعهلر بنا ایدوب اسلامبول قلعهسنی امن امانده اولوب دخی متانت
بولدی خلاصهٔ کلام اساس وبناسین مهندسین سلف استحکام ایتمشـلردر بعده
مثلی بنا اولنمامشـدر اولقدر واسـع قلعهدرکه قسطنطین بنا ایلدکده اوچیوز
التمش التی قپوایدی سـلطان محمدخان بعـد الفتح یکرمی یدی قپو الیقو یوب
ماعداسین مسدود ایلدی حالا مسدود اولان قپولر جوانب ثلاثهده آشـکاردر
نتیجـهٔ کلام قسـطنطینك عمری عمارتله آخر اولـوب مرغ جانی باز اجلدن
قورتلیوب قفس تندن طیران ایدوب برحاکم عادل ودین عیسـاده کامل ایدی
دیرلر بعده اوغلی مغره قسطنطین قرال اولوب اولدخی دین عیسی اوزه شان
و شهرت بولوب ایاصوفیه آنك زماننده بنا اولنوب معبدگاه نصاری اولدی بعده
مغره قسـطنطین دخی مرد اولوب انك یرینـه شللسز نام کفره قرال اولوب
اولدخی مرد اولوب انك یرینه بترونام بری قرال اولدی حواریونك برین قتل
ایدوب صکره رومه شهرینه قرال اولوب قوم نصارایی قیرمغه باشـلادی بعده
قسطنطینك اناسی هلانه بوقرالی قتل ایتدردی

در بیان مقدار دائرهٔ قلعهٔ قسطنطینیه

اولا بوحقیر بیك قرقدرت تاریخنده سلطان مرادخان رابع روان سفرینه روان
اولدقده بیرام پاشا اسلامبولده قائممقام اولوب مرحوم پدرم بیرام پاشا ایله اثنای
مصاحبتده اسـلامبول سورینك تعمیرنی تشویق ایدوب تعمیرینـه مباشرت
اولندقده اول عصرده بوحقیر اسلامبول قلعهسن دائر امادارادیملادم یدیقلهدن
طشره خندق کنارنجه تاابا ایوب انصاری قپوسنه کلنجه سـکز بیك سکز یوز

اون آدم والتی قپودر و کوچك ایوان سرای قپوسندن تاباغچه قپوسی یعنی شهدا
قپوسنه وارنجه اون درت قپو مابینی التی بیك بشیوز ادیمدر و یکی سرای که اریه
انباری دبنده کراجی باشی قپوسندن یکی سرای دائرا مادار اون التی قپودر
اون قپو مکشوف والتیسی مغلق قپولردر حین اقتضاده کشاده اولور خاص
قپولردر و بو یکی سرای قلعه‌سی ابوالفتح سلطان محمد زمانده تعمیر اولدی
دائر امادار جرمی التی بیك بشیوز ادیمدر واحر قپودن طشره نو بنا اولان
طریق عام اوزره وتایدی قله کوشه‌سنه وارنجه اون بیك ادیمدر و یدی قپودر
وتحریر اولنان حساب اوزره اسلامبولك جرمی دائرا مادار اوتوز بر بیك سکز یوز
ادیمدر و بیك ادیمده اون قله واقع اولمشدر بو حساب اوزره اوچیوز اون بش قله
ایدر اما قره طرفی اوچ قات دیوار اولمغله انلرك قله‌لریله جمله برج وباروسی بیك
ایکیوز یکرمی بش قله اولور بیکی جار کوشه و بیکی مدور و بیکی شش خانه عبرت
نمون قله‌لردر ومابینلری بدندر و زندون قرال بنا ایتدکده ایچ قلعه اولمق اوزره
بنا ایتمشدر بیرام پاشا مرحوم تعمیره مباشرت ایتدکده اسلامبولك وایوب وغلطه
واسکدارك اعیان واشراف اهالیسنه واهل حرفنه محله محله اسلامبول حصارینك
تعمیرین تقسیم ایتدکده معمار ارشونی ایله دیوار طشره‌سندن دور ایدرەك
حساب اولندقده سکسان یدی بیك ارشونله احاطه اولنمشدر قسطنطین عصرنده
قورشونلی مخزن قربنده‌کی طوب خانه‌ده بشیوز طوب آماده ایدی وسرای
بورنده بشیوز پاره طوب موجود ایدی وقز قله‌سنده جوانب اربعه ناظر اژدر
آتش فشان مثالی یوز پاره طوب وارایدی که روی دریاده بواوج قولك طوبلرندن
قوش اوچماق محال ایدی اول اجلدن دریا طرفی خوفندن اسلامبول امین ایدی
اول عصرده غلطه‌دن یمش اسکله‌سنه اوچ قات زنجیر چکیلوب اوزرنده جسر
عظیم بنا اولنوب عبور ایدرلردی وقت حاجتده کشتیلر عبور ایچون جسری
کشاد ایدوب کمیلر کچدکده ینه جسر قورورلردی دریا اوزره زنجیر ایله برجسر
دخی بلاط قپوسندن قارشو ترسانه‌یه قورلمشیدی و برجسر دخی ایوبدن
سودلیجه‌یه قورولمشیدی ویانقو بن مادیان عصرنده قردکز بوغازندن یوروز نام
قلعه دامننده روی دریا اوزره اوچ قات تیمور زنجیر چکیلوب دشمن کمیلری کچمز
ایدی حالا مذکور جسرلرك زنجیر پاره‌لری ترسانهٔ مخزننده حقیرك منظوری اولوب
هر حلقه‌سی آدم بلی قالنلغی قدر واردر اول عصرده قلعهٔ اسلامبول اولقدر
معمور ایمش که قلعه‌دن طشره سلوریه وقره دکز ساحلنده ترقوز قلعه‌سنه

وارنجه بيك ايكيوز پاره باغ و بوستانلى قرا وقصبه بر برينه متصل اولمشيدى
بيك حاكم شهرخارجنده و بيك حاكم قلعه ايچره حكم ايدوب روزمره حكوماتلرى
قسطنطينه عرض اولنوردى وقرق وزيرى وقرق پطريق وقرق قلعه پوروزى
وقرق بشته بكى وقرق واموش وقرق لوغوفنى وقرق بسيار اختيارى وقرق
موبارى وار ايديكم جمله سى حكومات صاحبلرى اولوب اللرنده التون وكموش
مجوهرلى عصالر ايله ات ميداننده ديوانخانه ده قسطنطين حضورنده ال بغليوب
ديوان سوروب خدمت ايدرلردى و بوقسطنطين دخى جمله پادشاهلرى كندويه
مطيع ايدوب ايران وتوران وهند پادشاهلرى كندويه خراج و يروب اقاليم
سبعه يي قبضهٔ تصرفنه الوب جهانكير اولمغه سهل قالمشدى اما مدت مديده
عمرى اسلامبول عمارتنده كذار ايتدى وزمان حياتنده قزل يمورطه ومريم انا
كونلرى اياينقو وقاسم وخضر الياس واوستوس وخاجلرين صويه براقدقلرى
وقره قونجولوز كونلرى و بومقوله بدنام عيد نصارى كونلرى وهر پازار كونلرى
قرمزى برانقوله جوقه لر ايله اسلامبولك قلعه سنك ديوارينى ستر ايدوب كندوسى
الاى عظيم ايله لقاء بدلقا كبى صقالنه انجو ديزوب باشنه تاج اسكندر كيانى
كيوب اسلامبولى تماشا ايدوب دوران ايدردى واوچيوز التمش قپونك ديده بان
و بوابان ونكاهبانلره بخششلر ويروب عبور ايدردى ومذكور بدنام كونلرى
اولنجه قلعه نك جميع برج بارولرينه نيجه كره يوز بيك خاج پيكر بيراق وقلاندوره
صورتلى صنملر ايله قلعهٔ تزيين ايدوب اوچيوز التمش التى يرده ترمپه ته وطبل
وارغنون وناقوس يونانيلر طرف طرف چالنوب شادمانيلر اولوب جميع ملت
نصارادن غيرى اديانده آدملر كلوب اسلامبولك زيب و زينتن سير و تماشا
ايدوب كيدرلردى (و بوچرمده معمور اولان قلعه نك يكرمى يدى عدد قپولرينك
مابينلرى نقدر ايدوكين بيان ايدر اولا يدى قله كوشكى لب دريادر اندن خندق
كنارنجه يدى قله يانته كلنجه بيك ادمدر اندن باب سلورى ايكى بيك اون ادمدر
اندن باب جديد بيك ادمدر اندن باب طوب ايكى بيك ادمدر اندن باب ادرنه بيك
ادمدر اندن باب اكرى طقوز يوز ادمدر و بوالتى عدد قپولر جمله سى جانب غربه
ادرنه جانبنه ناظردر ايوب انصارى بابنه بيك ادمدر اندن باب بلاط يديوز
اندن باب فنار طقوز يوز اندن پترو بابى التيوز اندن يكى قپو اندن باب ايا اوچيوز
اندن باب جبه على درتيوز اندن باب اون قبانى درتيوز اندن باب ايازمه درتيوز
اندن باب حطب يديوز اندن باب زندان اوچيوز اندن باب بالق درتيوز اندن

باب یکی جامع اوچیوز ادیمدر یو یکی جامع بنا اولندقده مجدداً باب مزبور کشاد
اولمشدر ایکی طرفندن طاش نردبانلر ایله جماعت کثیره اندن جامعه عروج ایدرلر
والده قپوسی دیرلر اندن باب شهید اوچیوز ادیمدر ابو ایوب انصاری قپوسندن
باب شهیده کلنجه مرقوم سکز عدد قپولر لب دریاده واقع اولوب جمله‌سی جانب
شماله مکشوفدر وسرای همایونك ویالی قپوسی وایچ اخور قپوسی وطوب قپوسی
دخی اوغرین قپو وبالقجیلر قپوسی جنوبه ناظردر اماداٸما کشاده دکلدر اندن
باب همایون جانب جنوبه مکشوفدر اندن ایچرو اوچ قات باب سعادتلر واردر
اندن سروی قپوسی پادشاهلر تبدیل جامه اولوب ایاصوفیه‌یه یاخود شهری
جستجو ایتمکه چیقدقده بو قپودن چیقار جنوب طرفنه مکشوفدر اول باب
سلطان ابراهیم خان عصرنده کشاده اولمشدر صغوق چشمه قربنده بر باب
عظیمدر جنوب طرفنه ناظردر اندن باب صولقلر محمدپاشا الای کوشکی دیبنده
بر کوجك قپودر جانب غربه ناظردر اندن باب سلیمان خان برکیجه‌ده احداث
ایدوب مقبول ایکن مقتول ابراهیم پاشا بو قپودن نهانیجه دخول ایدردی جانب
غربه ناظر بر کوجك قپودر حالا مسدوددر وتیمور قپو بوستانجیلره و مصاحبلره
مخصوص باب عظیمدر غربه ناظردر آخر قپودن بو تیمور قپویه کلنجه سکز عدد
خاص قپولر جمله اسلامبول شهری ایچنه آچیلور اماسرای بورنی طرفنده اولان
بش عدد خاص قپولر لب دریایه اولمغله شماله ناظر جمله جدید مصنع باب عالیلردر
وبوذکر اولنان بش عدد بابلرك میانی وساٸر قپولر مابینی التی بیك بشیوز ادیمدر
وایچ اخور قپوسندن طشره اخور قپویه کلنجه ایکیوز ادیمدر اندن جتلادی
قپویه بیك اوچیوز اندن قوم قپویه بیك ایکیوز اندن لانقه‌یه بیك درتیوز اندن
لانقه‌نك درت بلوك قلعه‌سنی عبور ایدوب داود پاشا قپوسنه کلنجه بیك التیوز
اندن صماتیه قپوسنه سکزیوز اندن نارلی قپویه التیوز اندن یدی قله‌نك ایچ یوزنده
ایچ قلعه قپوسنه کلنجه بیك ادیمدر بو یدی قله باشقه بر قلعه‌در فنطور وزیر
بناسیدر قپوسی جانب شماله مکشوفدر ایکی قات جدید بابلردر بو قپولردن ماعدا
تا اخور قپویه وارنجه حساب اولنان قپولرك یدیسی لب دریاده اولمغله جانب
شرقه ناظردر لدوس زیاده اصابت ایتدیکندن بیرام پاشا مرحومك قلعه
خارجندن لب دریاده بنا ایتدیکی صفه‌لر تلاطم دریادن خراب اولوب بوعد
ایتدیکمز ادیملر سلطان ابراهیم خان عصرنده اخور قپو ایچروسندن ادیملنوب
یدی قله‌یه وارنجه حساب اولنمشدر بو حساب اوزره داٸرا مادار اسلامبول،

قلعه‌سی یکرمی طقوز بیك سکز یوز اون ادیمدر صحیح معمار آرشونیله قلعهٔ قسطنطین سکسان یدی بیك آرشوندر والسلام

در بیان طلسمات

اولا یانقو بن مادیان عصرنده و زندون قرال دورنده و قسطنطین دورنده اسلامبول معمور و آبادان و آدم دریاسی اولدقده اقالیم سبعه‌دن استاد کامل مهندسلر و علم جر اثقالده ماهرلر و علم نجومده و علم کافده صاحب عیارلر هردیاردن اسلامبوله جمع اولوب معرفتلرین اظهار ایچون قسطنطینه انتساب ایدوب اهالی قسطنطین آفات سماویه و ارضیهٔ دهردن مصون و محفوظ اولملریچون هراستاد کامل اسلامبولك یکرمی یدی کوهی بالاسنه یکرمی رصد طلسمات احداث ایتدیلر اولا استاد یعفور عورت پازاری نام محلده بر پاره بیاض مرمردن بر میل ایچی آچوق نردبانلری بر عمود بالاسنه انشا ایدوب یانقو بن مادیان هندستانه دریا مثال عسکر ایله کتدوکی عسکرك اشکالن سیر ایتمشدرکه جمله‌نك صورتلری اول رصدده ظاهر اولوب ذی روح ظن اولنوردی و بو عمودك تاذروهٔ اعلاسنده یکپاره بیاض مرمر اوزره بر مقصوره‌جك اوزنده بر پری چهره خوبان زمانه و نیجه آفتاب تمثالن دخی بیاض مرمردن انشا ایدوب یلده بر کره بر صیحه اوروب روی زمینده نقدر طیور وار ایسه اول صورت اوزره دوران ایدرکن نیجه یوز بیك طیور زمینه دوشوب اهالئ روم آلوب تناول ایدرلردی بعده قسطنطین عصرنده بو میل مناره اوزره رهبانلر چیقوب اسلامبول اوزره بر باغی عسکر کلسه حاللرینه واقف اولدقده رهبانلری ناقوسلری اوردقده اهالی آماده اولورلردی بعده بو میلك حضرت رسالت علیه السلامك مولد شریفلری کیجه‌سی برزلزلهٔ عظیم اولوب ذروه‌سنده کی پری صورتی و جمله ناقوسلر سرنکون اولوب و میل دخی پاره پاره اولدیغی حالا ظاهر در اثری کلیاً منهدم اولمیوب الی یومنا هذا بر تماشاکاهدر (ایکنجی طلسم قسطنطینك طاوق پازارنده هزار پاره عموددرکه احمر کوناسنك صومدن بنا اولنمش بر مدور میلدر قدی یوز ذراعدر بو دخی لیلهٔ ولادت علیه السلامده رخنه‌دار اولوب حدید کمرلرایله نیجه یردن باغلدیلر حالا قائمدر تاریخ اسکندر رومیدن یوز او توزسنه مقدم بنا اولنمشدر بعده قسطنطین بو عمود عالی اوزره بر صغرجق قوشی صورتنی طلسم ایدوب یلده بر کره اول مرغ قنات قاقوب صیحه اوردقده جمیع طیور منقارنده و مخلبنده اوچ دانه زیتون کتوردکلری بالاده بیان اولنمشدر (اوچنجی طلسم

(سراج)

سراج‌خانه باشنده یکپاره بر عمود زنبوری اوزره بیاض مرمر صندوقه اوزره بوزانطر قراللك دختر بداختری مدفوندرکیم موروماردن مصون اولمق ایچون طلسم بر عموددر (دردنجی طلسم التی مرمرده التی عمود واردرکه هر برینی حکمای استاد رصد وضع ایتمشلردر برینی قواق قلعه‌سی صاحبی فیلقوس حکیم انشا ایتمشدر اول عمود اوزره طوجدن برقره‌سنك صورتی انشا ایتمشدر دائما اول‌میلدن صدای زنبور کبی آواز ظاهر اولوب اسلامبول ایچره زنبور کیرمزدی (بشنجی طلسم التی‌مرمرك برنده افلاطون بر پشه صورتی احداث ایدوب اسلامبول ایچره اصلا سوری‌سنك کرمزدی (التنجی طلسم ینه التی‌مرمرده برعمود بالا اوزره حکیم بقراط لیلك تصویری ایلشدی یلده‌برکره بولیلك صیحه اوردقده آستان ایچره آشیان ایدن لیلکلر هلاك اولوردی الآن اسلامبول درونه لیلك کیرمز اما ایوب انصاریده چوقدر (یدنجی طلسم ینه التی‌مرمرده برعمودك ذروه‌سنده سقراط حکیم طوجدن برخورس ایجادایدوب یکرمی درت ساعتده برکره قنات قاقوب صیحه اوردقده اسلامبولك جمیع خروسلری سائر دیارك خروسلرندن مقدم فریادایدوب لسان‌حال ایله وقت‌سحردر یاغافلین دیو آکاه ایدرلردی (سکزنجی طلسم ینه التی‌مرمرده برعمود اوزره سلیمان نبی عصرنده قبشان عورت برقورد تصویری ایتمشیدی اسلامبول خلقنك کوسفندلری چوبانسز صحرالرده کزووب قورد زیان ایتمزدی (طقوزنجی طلسم ینه التی‌مرمرده برعمود اوزره طوجدن صورتله بر جوان ویرمحبوبه بر برلریله سینه برسینه قوجشوب طوررلر تمثالن یاپمشیدی قچانکیم اروعورت بربرلری ایله جدال ایلسه یا ار ویا عورت اول عمودی دراغوش ایتدکده البتده‌اول‌کیجه ماینلرینه‌محبت کیروب وطلسمی اجرا ایدن ارسطالیس حکیمك روحنی شاد ایدرلر (اوننجی طلسم ینه التی‌مرمرده برعمود زنبوری اوزره حکیم جالینوس رصاص ابیضدن یعنی قلایدن ایکی‌صورت احداث ایدوب بری پیرفانی بلی بوکلش وانك مقابله‌سنده فرتوته عبوس الوجه بر پیره‌زن قدی دوتا اولوب طورر وارایله عورت بربریله حسن‌زندکانی ایتمسه ار ویاعورت اول عمودی دراغوش ایتسه البتده بربرلرندن مفارقت واقع اولور الی‌الان بعضیسنك حکمی جاریدر انکیچون التی‌مرمردیرلر ولادت فخرعالم صلی‌الله علیه وسلمده منهدم اولوب برده مدفون اولمش عمود مصنعلردر (اون برنجی طلسم سلطان بایزید جامعنك زمیننده چار کوشه یکپاره برستون عالی‌وارایدی

قدی سکسـان ذراع ایدی اول عمودی طـاعون ایچون طلسم ایتمش ایدیکیم
اول عمود دائم اولدقجه شهر ایچنده طاعون اولمازدی اخر منهدم اولوب یرینه
بایزید ولی خانك حمام بنا ایتدیکی کون اول عمود سرنکون اولدقـده بایزید ولی
خانك براوغلی مطعونا ادرنه‌قپوسی خارجنده داود پاشا باغجه‌سنده وفات ایدوب
ینه ادرنه‌قپوسی درونده برصفه اوزره دفن ایدوب اندنصکره اسـلامبول‌ایچره
طـاعون ظهور ایلدی (اون‌ایکنجی طلسم اکری‌قپو قربنـده تکفور سرایی
یاننده میخالاکی نام برحکیم برمیل سنك سیاه اوزره طوجدن برعفریت صورتی
احـداث ایلیوب ییلده برکره اول عفریت نعره اوروب اغزندن آتشـلر زمینه
صاچیلوب هرکیم اول آتشدن برشرر آلوب خانه‌سنده مطبخنه قویسه‌اول‌آدمك
کمال صحتی اولدقجه اول‌آتشدن نار شررا کسك اولمازدی (اون‌اوچنجی طلسم
زیرك باشی نام‌محلده‌کی حضرت یحیی نامیله بنا اولنان دیرك ذیلنده برغارعظیم
وارایدی هرسـنه زمهریر شتاسی کیجه‌لری اولدقده اول غاردن نیجه قونجولوز
جازولر چیقوب عربه‌لر اوزره سوار اولوب دوران وسیران ایدرلردی وقت‌سحر
اولدقده ینه جمله‌سی مذکور غارایچنـده غایب اولوردی (اون‌دردنجی طلسم
ایاصوفیه دیرینك جنوبنده درت عدد عمود منتها بیاض مرمر اوزره لاتشـبه
جبرائیل واسرافیل وعزرائیل ومیکائیل مثاللریدر بری جانب شرقه و بری جانب
غربه وبری شماله و بری جنوبه متوجه طورررلردی ییلده برکره جبرائیل صورتی
قنات قاقوب صیحه اورسه شرق جانبی غنیمت اولوردی اسرافیل صورتی قنات
اورسـه غربده قحط اولوردی عزرائیل صورتی صیحه اورسـه شمال جانبندن
برصاحب خروج ظهور ایدردی بوتمثالار ولادت حضرت فخرعالمده سرنـکون
اولوب حالا مذکور عمودلر ایاصوفیه چقور چشمه‌لری قربنده درت‌عدد مرمر
عمود تماشاکاهدر (اندن‌اون‌بشنجی طلسم آت‌میداننده قسطنطین زماننده‌قبضهٔ
تصرفنده اولان پادشـاهلرك حکومتلرنده اولان قلاعلرك وشهرلرك عددنجـه
هرپادشـاهدن رنکارنك احجار ذی قیمت طلب ایدوب کلـدکده آت میدانی
صحراسـنده طاغلر کبی یغیلوب تمام اولدقده حساب ایتدیلر اوچ بیك سـنك
کونا کون کلمش اندن بیلدیلرکیم قسطنطین اوچ‌بیك قلعـه وشهره مالك قرال
ایمش بعده براستاد کامل بوطاشـلردن قلاع و بلدانك نظام وانتظامی ایچون
برمیل‌مطلسم ایدوب میلك اورتاسنده برقالن‌دمیر میل دیکوب جوانب اربعه‌سنه
مذکورطاشلری هندسه‌جه انشا ایدوب میلك تاذروهٔ اعلاسنه حمام‌قبه‌سی‌قدر

برحجر مقناطيس جذب ايچون قويوب اول ميلك اورتاسنه وضع اولنان حديدى
سنك مقناطيس جذب ايدوب متانت بولدى واول ميلك طاشلرى اقاليم سبعه
شهرلرندن كلوب بنا اولديغيچون مليون باردير لر الآن ثابت برعبرت نمادر ومعمارى
ميلك ديبنده مدفوندركه عودبارين نام براستاد كاملدركه اياصوفيه يى بنا ايدن
اغنادوش معمارك اوغلى در (اون التنجى طلسم) ينه ات ميدانده يكپاره چار كوشه
احمر كون سنك زنبورى نقش بوقلمون ميلدركه يانقو بن ماديان زماننده براستاد
كامل بنا ايتمشدركه اسلامبول ايچره الى انقراض الدوران حوادثاتدن هرنه ظهور
ايده جك وهر پادشاهك عصرنده نه ظاهر اوله جغين علم نجوم قوتيله مذكور
سنك خارانك چاركوشه سنه رموز ايله اجناس مخلوقات تصاويرينى رسم ايدوب
برادم باشنه چيزمه كيمش اكا اشارتدركه بردولت كله اياقده اولان باش اوله
ومجوزه لى ادملر صورتى واردر بوستانجى كلاهلى و يكيچرى كچه لى آدملر واردر
بونلر متصرف اوله لر ديو اشارتن ايتمش و بيقوشلر صورتن ايدوب خراب اوله
علامتن كوسترمش ونيجه علامات وعجايب وغرائب دخى واردركه تعبير اولنماز
و يانقو بن ماديانك تصويرينى ايدوب سرير عالى اوزره النه برمدور حلقه ويروب
مثال ايتمشكه مثلا جهانكير اولوب دنيايى حلقه مثالى اليمه الدم و من بورى
جانب شرقه ناظر ايتمش واردنده جانب غربه ناظر النده قصعه لرى ايله نيجه
ديلنجى صورتنده پادشاهلر ايتمش خادملرندن ووزرا ورعاياسندن رشوت
استيان حاكملره اشارت ايتمش ميلك برجانبنده دخى علم جراثقال ايله اوچيوز
نفر آدم ايدوب الات صورتلرى و بوجورغات وفلكلر تصويرين ايتمش حالا
چار كوشه سنده بر رطوبج كرسى ايله ثابتدركه علم معماريدن خبردار اولان آدم
انكشت بردهان ايدر حالا تماشا كاه اناسدر (اون يدنجى طلسم) ينه آت ميدانده
بوزانطر قرالك زمان ضلالتنده سورنده نام حكيم شهرده اولان يلان وچيان
وعقرب مثالى حشراتى هلاك ايچون طوجدن اوچ باشلى براژدرها مثالى ميل
بنا ايتديكيم ما كدونيه ايچنده اصلا زهرناك حيوانلر يوغيدى حالاقدى
اون ذراع بورمه اژدر صورتيدر واون ذراع دخى زمينده سلطان احمد
جامعى بنا اولدقده تراب ايچره قالمشدر حتى قهرمان ثانى آت اوزره
عبور ايدركن مذكور اژدر صورتنه برطپوز اورنجه اژدرك غرب جانبنه ناظر
كله سنك الت چكه سنه اصابت ايدوب اول آن اسلامبولك غرب جانبنده يلان
ظاهر اولوب اول عصردنبرو اسلامبول ايچنده يلان شايع اولدى ديرلر اژدرك

اكر كله‌لرينه برضرر اولورسه اسلامبولی مار بر بادايدر حاصلی كلام حالا مرقوم طلسماتلر جانب بره متعلق اوچيوز التمش التی طلسمات اولوب عمللری معطل حالا بعضيلرينك آثارلری نمایاندر وانلردن نيجه‌لری بيان اولندی والسلام

در بيان طلسمات دريا

اولا چاتلدی قپوده كون كورمز پادشاهنك سرايی جنبنده ينه كندو تصنيفی برطلسم واردر چاركوشه برعمود اوزره برديوصورتی وارايدی قچانكيم اسلامبوله اق دكز طرفندن دشمان كيلری ظاهر اولسه مذكور ديو صورتندن برآتش ظهور ايدوب جمله كشتيلری احراق ايدردی (ايكنجی طلسم قدرغه ليماننده باقردن بركمی وارايدی قچانكيم ييلده بركره زمهرير كيجه‌لری اولوب استانبولك ساحره عورتلری اول باقركمی ايله صباحه‌دك روی درياده شناورلك ايدوب اق دكزی حفظ ايدرلردی حتی ابوالفتح فتحنده مذكور باقركمی غنيمت اولدی ديرلر (اوچنجی طلسم بر باقركمی دخی طوبخانه طرفنده آماده ايتمش ينه ليلهٔ زمهريرده سوار اولوب قره‌دكز جانبنده سحر ايله كزوب محافظه ايدرلر ايمش يزيد ابن معاويه غلطهٔ فتح ايدوب بوكشتیٔ پاره پاره ايتدی ديرلر (دردنجی طلسم سرای بورننده طوجدن اوچ باشلی براژدر وارايدی اق دكزدن وقره‌دكزدن واسكداردن كلن دشمن كيلرينه مذكور اژدر آتش فشانلق ايدوب جمله زورقلری عسكر يله احراق ايدرمش (بشنجی طلسم ينه سرای بورننده اوچيوز عمود اوزره اوچيوز التمش نوع دريا مخلوقنك اشكال وتمثاللری وارايدی مثلا خمسی بالغی صورتی صدا اورسه قره‌دكزدن اسلامبوله خمسی بالغی كلوب دركنار اولوب جمله اهالی خمسی بالغی ايله كفافلنورلردی (التنجی طلسم ار بعين‌ده قرق كون ماهیٔ كوناكون تموج دريا اولمدن تأثير طلسمات ايله جمله بركنار اولوب خلق بالغه غنيمت اولوردی بعده بوطلسمات حضرت صاحب رسالتك مولودی كيجه‌سی منهدم اولوب الی الآن عمودلری سرای بورننده سليميه كوشكدن تاسنان پاشا قصرينه كلنجه‌ساحل بحرده قالديرم كبی دوشه‌مشلردر روی دريادن قايقلر ايله كذار ايدنلره اشكاردر كرچه عمودلر منهدم اولوب پايمال وبحره ايچره يتار اماطلسم اولان صورتلری دريايه متعلق اولوب ينه دريايه دوشمك ايله حالا عملدن قالميوب هرسنه نيجه بيك الوان ماهيلر كناره چيقوب صيد ايدرلر واسلامبول قلعه‌سن يكرمی‌درت‌ميل دريا احاطه ايتمشدر هرميل باشنده دخی برشيئه تأثير ايچون طلسم وارايدی ويوزيكرمی درت‌ميل باشنده دخی طلسم

وار ایدی اسلامبولك طول نهاری اون بش ساعتدر واقصر کیجه‌سی طقوز ساعتدر وارض بلده دخی قرق بچق درجه واقلیم خامسك وسطنده واقع اولمشدر انك ایچون آب وهواسی لطیفدر

قسطنطینیه‌ده اولان معادنی بیان ایدر

اسلامبول ایچره سلطان احمدخان جامع شریفنك عمارتی التنده برغار عظیم واردر اندن سیاه باروت وکوهرجله وکوکرد اصفر چیقوب زمان احتیاجده اندن الوب دفع احتیاج ایدرلردی آسماندن اول غاره رعد اصابت ایدوب قسطنطین عصرنده شهر قسطنطینك نیجه یرلرنی اول باروت آتش الوب خراب ایلدی برروایتده ابوالفتح فتح ایده‌جکی کونلرده واقع اولدنی دیرلر. خلاصهٔ کلام بوغار باروت اوزره نقدر کارقدیم بنالر وارایسه اوج آسمانه طیران ایدوب بناپاره‌لری اسکدارده صلاجق بورننه وقاضی کوینه دوشدیکی پاره‌لری حالا ظاهردر وبرپاره دخی قباطاش نام محلده دریا ایچره یاتور اسلامبولدن باروت اتوب انده دوشدیکی محققدر بویله برمغارهٔ عظیم ابدی حالا ملوك مراد ایلسه ظهوره کلور اماشهر خراب اولوب حاصلی خرجنی وفا ایتمزدیرلر (معدن ثانی اسلامبولك جانب جنوبنده یدی قله‌دن نیم مرحله قوم بوغازی نام قلعه‌دن برکونه بیاض قوم حاصل اولورکه انکیچون قوم بوغازی دیرلر اویله بیاض دقیقدرکه قوت بصر فرق ایده‌مز اسلامبولك وفرنکستانك قوم ساعتلرین اول محلدن قوم الوب استعمال ایدرلر (معدن ثالث ادرنه‌قپوسی خارجنده داود پاشا قربنده یدی‌یرده معادن حجر واردرکه بویله برصنع کردکار بردیارده یوقدر بوقدر بیك ییلدنبرو الی یومنا هذا بهریوم طاش طاشنوب ذره‌قدر تنزل بولمامشدر زیرا باامرخدا هوادن روزمره تمده‌در اماخضر معدنی دیرلر سنکین طاشدر ایاصوفیه بناسیچون خضر حضرتلری کوسترمشدر انکیچون خضر معدنی دیرلر لطیف وقطع ایتمسی سهل برحجردر (معدن رابع ابا ایوب انصاری قصبه‌سی قربنده طبغان انصاری دیرلر برمعجون مثال طین ملایمدر اندن کوناکون کوزه‌لر ایجاد ایدرلر جزیرهٔ المیه‌ده طین مختوم کبی بررایحهٔ طیبه‌سی واردر اندن برکره آب نوش ایدن کویا آب حیاب نوش ایتمش اولور (معدن خامس قصبهٔ ایوب ایله قصبهٔ خاص کوی میانده اولان بحر ایچنده غواصلر برکونه طین سیاه چیقاررلر بوندن دخی کوناکون کوزه‌لره وکاسه‌لر وطباقلر ایدرلر برغریب طین‌در (معدن سادس مسیره‌کاه کاغدخانه ده باروتخانه چرخلرین

دوران ایتدیرن صویك كلدیكی موضعكه جندیره بوغازی دینكله مشهور آفاقدر اندن بركونه اكر كوكی حاصل اولوركه ازاق اكرندن وشهر قانیزه قلعه‌سی حالیجی اكرندن نافع برا كردر تناول ایده‌نی پك ككردر عجیب خاصیتی واردر امانادردر اكثریا صوقاپلومبغاسی اولا اكری یپوب سموز اولورلر غلطه‌دن فرنك طائفه‌لری كلوب مذكور قابلومبغالری صید ایدوب دوای امراض ایچون تناول ایدرلر حقاكه نفعی مشاهده اولنمشدر (معدن سابع كاغدخانه‌نك شمالنده صاری نامنده بركونه طین ممسك چیقاراندن دخی كوزه وكاسه‌لر انشا ایدوب اعیان واشرافه هدایا كتوررلر غایت قویدر (معدن ثامن قره‌دكز بوغازی داخلنده صاری‌یار قصبه‌سنده براصفر اللون بركوه بالا واردر تاذروهٔ اعلاسنه وارنجه باغ وباغچه‌در اول‌جبل عالینك جانب شرقیسنده ساحل بحره قریب برغار واردركه انده ذهب خالص معدنی واردر اما انكروس عصرندن تاسلطان احمدخان عصرنه كلنجه بیك‌یوك‌اقچه التزام ایله اداره اولنور برمعدن خاص ایدی، دفتردار اتمكجی‌زاده احمدپاشا جوهری اوفاق اولوب فائده‌سی قلیل اولدی دیو ابطال ایلدی امانه سلطان طرفندن فرمان اولسه براعلا معدندر حصولی ممكندر (معدن تاسع كوك صو نام مسیره‌كاهده طاغلرده بركونا طاشلردن كرج حاصل اولوركه قاردن بیاض‌در ربع مسكونده نظیری یوقدر (معدن عاشرینه كوك صونام مسیركاهده احمر كون‌بركونه تراب حاصل اولور اندن دخی كونا كون بارداقلر وچناقلر وسفالر یپارلر حكما قولنجه بوخاكك كوزه‌سندن آب‌صافی‌نوش ایدن رنج باصور دمویدن خلاص اولور كراتله تجربه اولنمشدر (معدن حادی عشر اسكدارك طاغلرنده بركونه كوفكی قیاغان طاشی حاصل اولور پارچه پارچه قوپاروب اكثریا مزارستانلر ایچون استعمال ایدرلر (معدن اثنی عشر طوبخانه قصبه‌سی اكسه‌سنده غلطه‌سرایی نامیله موصوف ومعروف پادشاه سراینك التنده اسكی اسلامبول نامیله متصف معدن اولوركه اسكی اسلامبول تیموری دیو مشهوردر مكانندن برفردك خبری یوقدر تاوزندون قرالك زماننده خضر علیه السلام ایاصوفیه بناسیچون كوستروب انك ایماسیله بولنوب ایاصوفیه‌نك جمیع حدید مهماتی وطاوق بازارنده‌كی طاشك بندلری بالجمله مذكور حدید اسكی اسلامبولدندر تاسلطان بایزیدولی عصرنده رایكان اولوب خداملری حدید خالص استخراج ایدرلر ایدی سلطان بایزید ولی درویش نهاد پادشاه اولمغله بومعدنه هربار كلوب آب وهواسندن حظ ایدوب

برقاچ كون اكلنوردى اول محل لطيفده حضرت رسالت عليه السلامى معناسنده
كوروب حضرت رسالت عليه السلامك اشارتيله انده بردار شفا و برتحصيل
علوم ايچون مدرسه انشا ايدوب هر كيم انده بر كره بسم الله ديرايسه مفسرين
ومحدثيندن اولوردى اخر كار سراى خاص اولوب خدام خاصه مخصوص
اوللدنبرو معادن معطل اولمشدر عالم صبا وتمزده سلطان عثمان شهيد عصرنده
قورشونلى مخزن ايله طوپخانه قپوسى ميانده دمشق خانه كارخانه‌سى وارايدى
ابوالفتح سلطان محمدخان بناسى ايدى سلطان محمد مذكور معدن حديد جوهرك
استخراج ايدوب بودمشق خانه‌ده شمشيرلر انشا ايتديررايدى حتى حقيرك منظورى
اولدقده سلطان مراد رابعك قلجى باشيسى داود اوسته مذكور دمشق خانه‌ده
اشلردى قلعه خارجنده ساحل بحرده بركارخانهٔ عظيم ايدى بعده سلطان
ابراهيم خان جلوسنده قره‌مصطفى پاشانى شهيد ايتدكارى سنه دولت عليه‌ده
هرج ومرج اولمغله .كرك امينى على اغا مذكور دمشق خانهٔ ميريدن آلوب
قات اندرقات يهودخانه ياپوب دمشق خانه‌نك نام ونشانى منهدم اولدى (معدن
ثالث عشر كان عنصر انسان بلدهٔ طيبه يعنى قلعهٔ قسطنطينيه‌دركه بونده
اولان آدملر آدم درياسى وبنى آدمك محبوب ورعناسى برديارده يوقدر مشهوردركه
وجه ارضده بيك آدم بهر يوم اولور وبيك برآدم طوغوب برآدمدن تناسل بولور
ديرلر شهر اسلامبول ايچره بيك آدم مرحوم اولسه ينه اموز اموزى سوكزبويله بر
غلغلهٔ رومدر انكيچون اسلامبوله معدن انسان ديرلر اكر جميع اثار وبنالرى
وعمارتلرى برر برر تحرير اولنسه نيچه جلد كتاب اولور اما محل مناسبتى كلدكده
بعض دولت عثمانيه دورنده عمارت اولان يرلرى بيان ايده‌رز (اماقسطنطين
عصرنده كه آباداناغى كبى سائر قياصره زماننده معمور اولمامشدر قسطنطين
اسپانيه‌ده ريم پاپا ايكن يوزسنه معمر وقرال اولوب اسلامبولى استيلا ايتدكدن
صكره اوتوزسنه قرال اولوب مرداولدى و يرينه اليانوش نام بر پليدمسندنشين
اولوب بواليانوش رعايا پرور اولمامغله عيش ونوش وفسق وفجوره مائل اولوب
جمله خلق كندودن روكردان ايتديردى بونك زماننده نيچه ملوك طمع خامه
دوشوب اسلامبول اوزره عسكر چكوب قتال ايدرلردى طول زمان بوحال اوزره
جنك وجدال وحرب وقتال ايله مرور ايلدى حضرت رسالت عليه السلام
وجوده كلوب روى زمينه ولوله صالوب قرق ياشنده صاحب نبوت اولدقده
بعده جهاد ايدوب نيچه‌يرلر فتح ايلدى خالد بن وليد واسود بن مقداد ونيچه

پیك صحابهٔ گزین دمشق فتح ایدوب ملك دمشق اولان هرقل قیصره ارض مقدسده جای مناص قالمیوب آخر فرار ایله اسلامبول اوزره واروب خواه‌ناخواه دولتلری برگشته اولمش یونانیان الندن هرقل قیصر قسطنطینیه‌یی آلوب قرال اولدقده بودخی عمارت ایتمکه مباشرت ایتدی امامکه ومدینه طرفلرنده حضرت رسالت علیه السلام کون بکون قوت بولوب عالمه ولوله انداز اولدقده ربع مسکونده اولان قراللره وقیصرلره وپادشاهلره نامه‌لر ایله ایلچیلر کوندروب طاغستان خلقی اسلامی قبول ایتدیلر بعده عجم وبلخ وبخارا وخراسان اهالیلری دخی اسلامی قبول ایدوب قسطنطینیه خلقی اسلامی قبول ایتمیوب اسلامبولك فتحی حقنده حضرت رسالت علیه السلام حدیث شریفلر بیورمشلر ایدی اصحاب حضراتی استماع ایدوب جمله کبار صحابه فاتح قسطنطین اولمق آرزوسیله آماده اولورلردی اما * العبد یدبر والله یقدر * میسر اولمادی رحلت حضرت رسالت پناهدنصکره حضرت ابابکر رضی الله تعالی عنه مسند نشین خلافت اولوب اندن حضرت عمر رضی الله عنه اندن حضرت عثمان رضی الله عنه اندن حضرت علی کرم الله وجهه واندن حضرت امام حسن رضی الله عنه کندی رضاسیله خلافتی ترك ایتدی وامام حسین رضی الله عنه دخی شهید اولوب خلافت آل امویه‌یه کچوب معاویه خلیفه اولدی

در بیان خلافت حضرت معاویه رضی الله عنه

حضرت معاویه‌نك خلافتی هجرت نبویه‌نك قرق اوچنجی سنه‌سنده واقع اولوب روی زمینه ولوله انداز بر پادشاه عالم ارا اولوب زمان حکومتنده مسلمة بن عبد الملکی سردار ایدوب شام عسکرندن یوز بیك عسکر ویروب ایکیوز پاره مهمات سفینه‌لریله نابلوس لیمانندن متوکلا علی الله دیوب جزیرهٔ مالطه‌یه که ردوس جزیره‌سیدر لنکرانداز ایدوب درحال جانب بره عسکر دوکوب امان ویرمیه‌رك فتح ایتدیلر واندن استانکوی وساقز والمیه وبوزجه اطه ومدللی اطه‌لرینی برکونده فتح ایدوب قسطنطینیه فتحنه متوجه اولدیلر بوغازدن ایچرو درتیوز پاره کشتی ایله کیروب قسطنطینیه التنه لنکر انداز اولدیلر وقلعهٔ محاصره ایدوب دریادن کلن ذخیره کمیلرینی اخذ ایدوب عسکر اسلام مغتنم وکفار محصور قحط ایله مضطرب اولوب امان دیلدیلر بهرسنه برقدرغه یوکی مال وخراج ویرمك اوزره صلح اولوب هرقل قرالك اوغلنی سردار ظفر شعار رهن آلوب

نیجه کره یوز بیك غروشلق مال وخزینه آلوب مسرور و شادان عزبستانه عودت ایدوب سالمین وغانمین شامه داخل اولدیلر

در بیان محاصرهٔ ثانی قسطنطینیه

هجرت نبویه‌نك اللی ایکنجی سنه‌سنده علمدار رسول‌الله ابا ایوب انصاری رضی عنه الباری وعبدالله بن عباس ونیجه بیك صحابهٔ کرام حضراتی اللی بیك شجیع ودلیر عسکر ایله ایکیوز پاره قدرغه‌یه سوار اولوب موافق هوا ایله ردوسه واروب انده محافظ اولان عسکر اسلامه ذخیره وامداد و یروب اسلامبوله عزیمت ایتدیلر دخوللرنده یدی قله طرفنده لیمانه کیروب جانب بردن قلعهٔ محاصره‌یه مشغول والتی ای کفار بدکردار ایله جنك ایدوب برکون یورویش ایدرکن سردار ظفر شعار ابا ایوب انصاری حضرتلرینه سهم اصابت ایدوب شهید اولدی اما اصح قول اسهالدن وفات ایتدی روایت آخر چونکیم التی آی محاصره‌ده قلعه فتح اولمیوب شدت شتا دخی کلوب آق‌دکزك تلاطمن کشتیبانلر بیلوب عسکره خبر و یردکلرنده عسکر ایچره کفت وکو پیدا اولوب قلعه فتحندن فراغت ایلدیلر وسابق اوزره خراج الالم دیو عسکر اسلام مشاوره ایدوب بوتدبیر ایله قراله ایلچی کوندردیلر قرال دخی خراجی قبول ایدوب مصالحه اولدقده بعض صحابهٔ کرام قلعه‌یه دخول ایدوب ایاصوفیه‌ده ایکی رکعت نماز قیله‌لم دیو قرالدن تحصیل مساعده ایله مسلمه واباایوب انصاری بیك قدر عسکر ایله قلعه‌یه کلوب کافردن رهن المدن بی‌باك وبی‌پروا ایاصوفیه دیرینه واروب ایکیشر رکعت نماز قیلدیلر ومعبدگاه اسلام اولماسنه دعا ایدوب دیر عظیمك جانب اربعه‌سین سیر وتماشا ایدرکن پاپاسلرك تحریکلریله فرصت در دیو کفاریك جهت اولوب عسکر اسلامه ضیافتلر ایده‌رك شهر عزی برقاچ کون سیر وتماشا ایدك دیو ادرنه‌قپوسی طرفنه کتوررکن جوانب اربعه‌دن نیجه بیك کفار امت محمد اوزرینه هجوم ایتدیلر درحال عسکر اسلام تیغ عریان اولوب شهر ایچنده برجنك عظیم اولدی طرفة العین ایچره تکفور بی‌دینك جندمه دارنی تیغدن کچوردیلر ایسه‌ده عسکر اسلام دریادن قطره مثلی اولوب ینه بویله ایکن اوچ ساعت مقداری جنك ایلدی اما داملر اوزرندن وشاهنشینلردن کفار وعورتلری وصبیانلری عسکر اسلامی زبون ایدوب آخر جنك ایده‌رك اکری‌قپویه کلوب بواب ونکاهبانلرك قتل ایدوب طشره چیقارکن ابا ایوب انصاری حضرتلرینی طاش ایله مجروح ایتدیلر ومقدم زخیر علتنه دخی مبتلا ایدی وکوندن کونه اسهالی

مشتد اولوب شهيد اولدى قلعه‌ده محصور اولان كفارلر ابا ايوب انصار ينك
شهادتن استماع ايدوب اى مسلمانلر همان جمله كز صاغ ايكن قالقك كيدك يوخسه
جمله كزى قيروب وسردار يكز جنازه‌سنى بولوب آتشه يقارز ديو خبر كوندرديلر
عسكر اسلام دخى سردار يمزك جسد شريفلرينى آتشه يقارسكز بزدخى سزك
اسيرلريكزى وسابقده رهن اولان قرال زاده كزى يقارز ديو خبر كوندرديلر بو خبر
واصل اولنجه عهد امانلرى اوزره خراجلرك وخليفه وسرداره هدايالرين ويروب
عسكر اسلام ابا ايوب انصارى حضرتلرينى اكرى قپو قربنده برميشه‌زار ايچره
دفن ايتديلر اندن غزات مسلمين مال غنايمى آلوب يدى قله‌دن كشتيلرينه سوار
اولوب قزل اطه‌لره لنكر انداز اولديلر اول شب عسكر اسلام خواب راحتده
ياتوركن اسلامبول تكفورنك براوغلى ايكيوز پاره‌كمى ايله وقت سحرده على الغفلة
شبخون ايدوب جنكه باشلديلر اما كفار منهزم اولوب يتمش پاره كميلرى ايله
اون بيك قدر عسكر كفار قيدبند كرفتار و قرالك وليد پليدى دخى اسير اولوب
غزات مسلمين منصور اشاد وخندان عزم عربستان ايلديلر كيدركن سلورى
وقوم بوغازى قلعه‌لرينى ونيجه قرا وقصباتلرينى نهب وغارت ايدوب شام
طرابلوسنه واندن شامه داخل اولديلر

در بيان محاصرهٔ ثالث قسطنطينيه

هجرت نبويه‌نك طقسان ايكنجى سنه‌سنده بنى اميه خليفه‌لرندن سليمان بن
عبدالملك خلافتنده عمر بن عبدالعزيز حضرتلرينى قره‌دن سكسان بيك عسكر ايله
كوندروب اسلامبولى محاصره ايلديلر قره جانبلرين وغلطه طرفلرين غارات
ايدوب بوقدر مال غنايم آلوب بلا فتح قره‌دكز طرفلرينه كيدوب سينوب
قلعه‌سن محاصره ايلديلر اندن دخى صلح ايله مال فراوان آلوب اندن قسطمونى‌يى
محاصره ايلديلر انك دخى فتحى ميسر اولميوب ينه شامه كلديلر

در بيان محاصرهٔ رابع قسطنطينيه

ينه مزبور سليمان بن عبدالملك عمر بن عبدالعزيزى سردار ايدوب هجرتك طقسان
يدى سنه‌سنده يوز يكرمى بيك عسكر ايله قره‌دن واوچيوز پاره كمى دريادن
اسلامبوله كوندردى اول سنه بروسه نواحيلرندن ايدنجك نام محلده بلقيس شهرنده
قشلايوب اول بهارده اسلامبولى محاصره ايلديلر ايسه‌ده فتحى ميسر اولميوب
ينه شامه عودت ايتديلر

در بیان محاصرهٔ خامس قسطنطینیه

عمر بن عبدالعزیز خلیفه اولوب هجرتك یوزنجی تاریخنده یوز بیك عسكر ایله براً و بحراً كلوب اسلامبولی محاصره وقره دكز بوغازندن غلطه طرفنه عبور ایدوب غلطه‌یی فتح ایلدی و قورشونلی مخزن جامعنی و عرب جامعی نامیله معروف جامعی بنا ایلدی و غلطه قلعه سنك اكسه سنده آسمانه سر چكمش بر قله بنا ایدوب نامنی مدینة القهر قودی واسلامبول تكفوریله بالاخره اول عهد اوزره صلح ایتدیكه اسلامبولك اكری قپوسی وادرنه قپوسی سلطان سلیم طاغندن اون قپانه اندن ایوب انصاری قپوسنه وارنجه امت محمد كیروب ساكن اوله‌لر و كوچك مصطفی پاشا چارشوسنده كل جامعنی بنا ایدوب سركه‌جی تكیه‌سنی محكمه ایلدی بر محله دخی یدی قله قربنده قوجه مصطفی پاشا یلاسنه یاپوب بو عهد اوزره تكفور صلحی قبول وبهر سنه اللیشر بیك التون خراج ویرمكه تعهد ایدوب عقد صلح ایلدیلر بروجه پیشین اوج یللق خراجی آلوب عمر بن عبد العزیز اول سنه غلطه‌یی مشتا ایلدی وغلطه قلعه‌سنه مأمور اولان محافظلرك لوازماتلرین كوروب رؤسای لشكردن برینی اوزرلرینه سردار ایلدی و مسلمه‌یی كندویه باش وزیر ایدوب تكفوردن اوجیوز پاره كمی امدادیه آلوب كندو كمیلری ایله بشیوز پاره كمیلره سوار اولوب عربستانه كیدركن بوغازدن طشره آق دكز ساحلنده قاز طاغی نام محله واردقده مكر اسپانیه قرالندن اسلامبول تكفورینه اوجیوز پاره كمی امداده كلور ایمش بونلره راست كلوب جنكه باشلدی كفار مغلوب اوله‌جق محلده ینه اسلامبول تكفورندن یوز پاره كمی امداده یتشوب عسكر اسلامی اورطه‌یه آلدیلر ایسه‌ده عظیم جنك اولوب سماده ملائكه سرشك ایتدیلر آخر كفار مغلوبا كمیلری قرمیه دوشوب عسكر كفار كمیی غرق وكمیسی قرمیه چیقوب متحیر ایكن عرب دلاورلری آج قورد كبی اوزرلرینه هجوم و یدی ساعتده یكرمی اوج بیك كافری اسیر و قلاننی قلجدن كچروب و غرق اولان كمیلردن اولقدر مال الدیلر كه حسابك جناب باری بیلور و كفارك بقیه كمیلرنی دخی آلوب اسلام كمیلری ایله یدی یوز پاره كمی اولدیلر بوقدر مال غنایم ایله صیدا قلعه‌سنه واصل اولوب جمله عسكر اسلام احتیاجدن بری اولدیلر بعده عمر بن عبدالعزیز شامه كلدكده بر مدتدنصكره اسلامبولده سردار تعیین ایتدیكی كیمسه‌یی شامه كتوروب یرینه ابو المعالی‌یی سردار تعیین ایلدی .

محاصرهٔ سادس قسطنطنیه

هجرت نبویه‌نك یوز التمش سنه سنده مروان بن الحکم یوز اللی بیك عسکر و بیك پاره کمی ایله اسلامبولی محاصره ایدوب التی آیده وارقوتی بازویه و یروب سوندوره نام قرالك دستندن باصلح فتح ایدوب مقدما محافظه‌ده قلان عسکر اسلامه تقویت ایچون جب علی قپوسندن ایچری بر محله آدم قویوب و بر جامع انشا ایلدی و بهر سنه بشیوز بیك التون خراج قطع اولنوب مروان بن الحکم شامه عودت ایلدی

محاصرهٔ سابع قسطنطنیه

هجرت نبویه‌نك ایکیوز اوتوز طقوزنجی تاریخنده خلفای عباسیه‌دن یحیی بن علی وزیر ایکن اللی بیك آدم ایله ملاطیه‌یی فتح ایدوب اندن اسلامبوله کلوب اصلا قلعه‌سنه باقیوب جوانب اربعه‌سن نهب وغارات ایدوب و یکرمی بیك قدر کفاری تیغدن کچروب عودت ایلدی

محاصرهٔ ثامن قسطنطنیه

یحیی بن علی محاصره‌سندن اون التی سنه مرور ایدنجه یحیی مرحوم اولوب هجرتك ایکیوز اللی سنه‌سنده آستانه تکفوری هرقل مرد اولوب ایلیا نام اوغلی قرال ایکن بغداد بهشت آباددن هارون الرشید یوز اللی بیك عسکر ایله اسلامبولی محاصره ایلدی آخر بلا فتح عودت مشکلدر دیو صلحه ترغیب ایدوب اسلامبول ایچره قرالدن بر صغر دریسی ر استه‌یوب ایلیا قرال دخی قبول ایلدی هارون الرشید صغر دریسنی انجه‌جك کسدیروب آدم مقدما عمر بن عبدالعزیزك عصرنده قوجه مصطفی پاشا سمتنده قلان بر محله‌یی صحابهٔ کرامك جوانب اربعه سنه مذکور صغر دریسی جرمنده متین بر قلعه انشا ایدوب ایچنه دخی عسکر قیوب بهر سنه اللی بیك فلوری خراج واوج سنه‌لك پیشین اولمق اوزره عقد صلح ایدوب هارون الرشید بغداده متوجه اولدی و قتا کم عمر بن عبدالعزیز غلطه قلعه‌سنی و اسلامبولك نصفنی صلحا فتح ایدوب صحابهٔ کزیندن و اصحاب صفه‌دن مهاجرین و انصاردن وتابعین و مجتهدیندن غلطه‌ده و اسلامبول درونده قلان اهل اسلامك اولادلری اولقدر تناسل بولوب معمر اولدیلرکه قسطنطنیه کفره‌سنه غلبه ایدر اولدیلر هارون الرشید محاصره‌سنه کلنجه یوز اللی بش سنه مرور ایدوب آخر هارون

الرشيد بغداده واروب ساكن اولنجه رهبانلر بر يره جمع اولوب شهريمز ايچره
قرق اللى بيك عرب عسكرى تناسل بولوب كوندن كونه زياده اولوب
نامرضى حركت ايتمكه باشلديلر و انلر بونده ساكن اولملرى سببيله بر قاچ كره
محاصره‌لره چكوب بوقدر مال و خزينه‌زدن ايرلدق و بر آلاى جبار قومدر
ظلم و تعديلرندن بو شهر ايچره حضور ايده‌مز اولدق بونلره بر تدارك كورمك
كركدر ديوب بعض مست و مدهوش باده‌نوش عسكره عرب قومنى بر كيجه‌ده
قيرديروب اللرندن خلاص اولوب شهريمز امين اولور ديديلر بعض عاقبت
انديش منصف كفره جكلر دخى ديديلركه بز بونلرى بونده قرارز انلر دخى
حلب وشامده رهن اولان قرال زاده لريمزى و بوقدر اسيرلريمزى قرارلر ديو
جواب ايدنجه بعض ملاعين عرب قومى ايچره تفرقه‌دوشوب فترت واقع اولدى
بو كونده باشلرينى قاشيمغه درمانلرى يوقدر همان فرصت غنيمتدر مملكتمزده
اولان عربلرى قيروب آسوده حال اوله‌لم ديو مشركين بو سوء تدبيرى حسن
تدبير ظن ايدوب هجرتدن ايكيوز اللى التى سنه سنك ايچنده نيجه كره يوزبيك
كفار خاكسار على الغفله غلو ايدوب هر كس خلوت خانه‌سنده طاعات
و عباداته مشغول ايكن اوزرلرينه هجوم ايدوب جنكه باشلديلر امت محمد ايچره
بر غريب فرياد الله قوپوب بريره جمع اولوب جنك ايده‌رك شهيد اولورلردى
آخر غلو عامهٔ كفاره طاقت كتيوب اقربا و تعلقاتلرى ايله فرقه فرقه اولوب
پراكنده و پريشان اولديلر بر فرقه‌سى امين اوكنه كلوب اسكداره كچمك
صددنده ايكن كفار دوزخ قرار اطرافنى آلوب جمله‌سنى انده شهيد ايتديلر حالا
اول مكانه شهيد قپوسى ديرلر و نيجه بيك اسلامى جب على قپوسى قربنده
شهيد ايدوب جسد لطيفلرى خاكه قريشوب آسوده اولديلر و بر فرقه‌سى دخى
يدى قله قربنده قوجه مصطفى پاشا محله‌سنده هارون الرشيد بنا ايتديكى
قلعه ايچره قپانوب اوج كون اوج كيجه جنك ايدوب آخر بونلر دخى جمله
شهيد اولديلر و بعضيلر دخى جاى خلا ظن ايتدكلرى يرلره كيدركن كفار
عسكرى بولدقلرى يرده شهيد ايتديلر حالا اسلامبول ايچره سراج خانه قربنده
وسكن دده قربند مريه وفتحيه ديرلرى اوزره و شهزاده جامعى حرمى ايچره
وزيرك باشى واون قپانى جنبنده و يكيچرى اوطه‌لرى ايچنده وبعض كوشه‌لرده سد
اوزره مزارلر واردر وا كثريسنك اشارت ايله اوزرلرينه بارمقلق چكلمشدر جمله‌سى
اول عصرده شهيد اولان صحابهٔ كرام اولاد واهل عيالريدر كه انلردن بر جان

خلاص اولمادی اما غلطـه‌ده اولان اسـلام یکرمی اوچ بیك بهادر نامدار
عسکر ایدی وارقوتی بازویه ویروب یدی کون یدی کیجه جنك ایدوب یدی
کره کفار لوزره غلبه ایلدیلر لکن اولاد رسولدن ذوالخیال نام بر صاحب
شجاعت ونامدار سردارلری وارایدی اول شهید اولوب جمله غزاتك پرو باللری
شکسـت اولدی بر طرفدن امداد کلمك دخی محال ایدی یدی کوندنصکره
کفار یوریشلر ایدوب جمله‌سنی شهید ایتدیلر بو جنکده کرچه یکرمی اوچ بیك
آدم شهید اولدی اما یوز بیکدن متجاوز کفار تیغدن کچوب و قراللری اولان
ایلیا نام ملعون وقرق وزیری مرد اولدیلر شهر قسطنطین قرالسز قالوب
هر طرفدن برر قرال خروج ایدوب برلرینه قلچ اوردیلر بو ارالقده یتمش
بیك کفارك جانی جهنمه کتدیکی کندو تاریخلرنده مسطوردر که اروام عرب
بزی قردی دیرلر و بو جنك اثناسنده قیصر هرقلك قزی اولادلرندن غراندو
نام قز فرنکستـاندن کلمش ایدی انی قرال ایلدیلر اول کون حکمت خدا امام
حسین اولادلرندن سید باباجعفر وسلطان اویس القرنی حضرتلری خلفالرندن
شیخ مقصود حضرتلری اوجیوز فقرا وتوابعلری ایله هارون الرشید طرفندن
ایلچیـلك ایله اسلامبوله داخل اولدیلر یکی قرال اولان غراندو ایله بولشوب
نامه‌لرین و یردیلر باباجعفر سلطـانه و شیخ مقصوده حددن افزون اعزاز
واکرام ایدوب بر سرای عالیده اسکان ایتدیردیلر شیخ مقصود کوردیکیم
اسـلامبول ایچره شهیدلر یاتور درحال قراله کلوب کیفیتی تحقیق ایدوب وقرال
شیخ مقصـودك مرامنی اکلایوب شهدالری دفن ایدك دیو مساعده ایدوب
شیخ مقصود درحال کندونك فقراسی و باباجعفر سلطان توابعلری ایله قازمه‌لر
پیدا ایدوب اسلامبول ایچره نقدر بیك شهیدلر وارایسه جمله‌سین اولدقلری محلده
دفن ایدوب وقوجه مصطفی پاشا محله‌سنده اوچبیك شهید دفن ایلدیلر ونیجه بیك
جنازه قایقلر ایله قـدیم اولان ترسـانه اردی دیمکله معروف اولان مکانه دفن
ایدوب عمر بن عبد العزیز عصرندنبرو نیجه بیك اهل اسلام اسـلامبول وغلطه
مزارستانلرنده مدفوندر شیخ مقصود جمله شهدایی مقصودلرینه واصل ایدوب
برسنك خارا اوزره کندی خطلریله جلی وکوهی خط ایله بومألی تحریر ایلدی
بونلر انلردرکیم کلوب کتدیلر کلوبن اشبو فناده تدیلر کلدیلر و یتدیلر عاقبت
دار بقـایه کتدیلر بو برمشهور افاق بر خط غریبـدرکه روم و عرب و عجم
سـیاحلری کلوب زیارت ایدرلر بوخط ایچون بعضیسی جفر دیرلر و بعضیلر

دفینه ظن ایدوب کولنکلر ایله قازوب دفینه چیقارمق قیدنده اولوب هلاك
اولدیلر وانلر دخی انده مدفوندر اما صلحادن اولان کیمسه تلاوت قرأن ایدەرك
جمعه کیجەلری زیارت ایدوب کیدرلر زیرا بومحلده صحابهٔ کرامدن وشهدای
عظامدن نیجه بیك کیمسەلر مدفوندر نتیجهٔ کلام شیخ مقصود اسلامبول ایچره
جمیع شهدایی دفن ایدوب حکمت خدا هارون الرشید طرفندن ایلچیلك ایله کلن
ستد بابا جعفر غضوب ذات اولمغله قرال ایله حسن الفت ایدەمیوب قرالەشتم
ایلدی بناءعلیه باباجعفری قرال بد فعال مسموما شهید ایدوب شیخ مقصوده
محبوس خانەسی اولان زندانه دفن ایتدیردی که محبوس اولان کفارلره باباجعفره
شتم ایتدیررلردی بحمدالله فتحدنبرو بابا جعفر حضرتلری زیارتکاه اسلام
اولمشدرکه الان زندان قپوسی زندانده معین بر مقام لطیفدر بعده شیخ
مقصود باباجعفر ایله کلان نامەلرك جوابنی آلوب بغداده متوجه اولدی

محاضرهٔ تاسع قسطنطینیه

بالاده تحریر اولنان فتنەدن ایکی سنه مرور ایدوب اوچنجی سنەده نه هارون
الرشید خون اسلامی اسلامبول کفرەلرندن طلب ایچون بر کتورمز عسکر ایله
بغداددن خروج ایدوب قطع منازل ایدرك قلعهٔ ملاطیەیه کلوب جعفرغازی که
سید بطال دیرلر هارون الرشید یوزیتمش بیك عسکر ایله ایلرو کوندروب کندوسی
دخی عقب عسکره قفادار اولوب منازل ومراحل قطع ایدرك اسلامبوله کلوب
قرەدکز بوغازنی ضبط ایدوب بولدیغی کمیلری اخذ ایلدی اندن اسلامبول
طرفنه کذار ایدوب جوانب اربعەسن غارات ایدرك اسلامبولی محاصره ایلدی
کون بکون تضییق ایدوب محصور اولان کفار قحط شدید وجوعدن امان
دیلیوب طشره چیقنجه هارون الرشید کفاره اصلا امان ویرمیوب سید بطال
غازی مأمورا بونلره برقلج اورمشدرکه نه کفارك تواریخی اوزره اوچ کره
یوزبیك کفار سیف آتش باردن کچدی ویتمش بیك نفوس اسیر دخی قیدبند
اولوب غزات مسلمین اولقدر مال الدیلرکیم کتورمکده عاجز اولوب اخر بیك
پاره کمی‌یه تحمیل ایدوب اسکندرونه کتوردیلر واثنای جنکده تکفور بی‌نور
دخی اسیر اولوب درعقب امیرالمؤمنین حضورینه کتوروب امان ویرمیوب
ایاصوفیەنك چاکلغنه صلب ایلدی وعسکر اسلامی آلوب بغداده عزیمت
ایلدی شهر قسطنطین یدی سنه معطل قالوب اخر صلب اولنان یعفور قرالك
کوچك اوغلی طائفهٔ فرنك ایله اشتراك اوزره شهر قسطنطینی ضبط ایدوب

اسمنه قناطور قرال دیدیلر کندوسی اسلامبولی ضبط ایدوب وجنویز فرنکی
غلطه‌نك نصفنه مالك واسپانیه نصفنه قرال اولوب دولتلری کوندن کونه
نظام بولوب جنویز قرالی قره‌دکز ساحلنده جزیرهٔ قریمه وازاق قلعه‌سنه
وارنجه نیجه قلعه‌یه مالك اولوب غلطه‌یی تختگاه ایدندی بوقناطور ولد یغفور
یتمش سنه معمر اولوب اسلامبولی اولقدر معمور ایتدیکیم یونانیان بو قناطوره
قسطنطین ثانی دیدیلر بعده عمر دفتری دور یلوب ناره‌یاندی بلاولد مرد اولمغله
قیاصره‌نك دولتی بونده انقراض بولوب سلطنتلری طوائف ملوك الٮده قالدی
یونانیانك ینوان تاریخنده قیاصره‌نك نسبلری بویله مسطور در قناطور ولد
یعفور ولد الیا ولد هرقل ولد استفان ولد میخال ولد قسطنطین ولد یورکی
ولدهرقل میخال ولدالیان ولد قسطنطین ولدمیخال ولد تریانده‌فیل ولدالیانان
ولد استفان ولد میخایل ولد قنطور ولد بوزانطر ولد عملاق ولد عوض بن سام
بن نوح علیه السلام روایت قرطبی دخی تاریخ ینوانه مطابق کلمشدر بوحقیرك
دکانلرنده زرکرلك ایدر سیمون نام کفره ینوان تاریخنی اوقدقجه استماع ایدوب
درخاطر ایدرایدم زیرا مرسوم ایله الفت اولندیغندن فصاحت اوزره لسان
یونانی ولسان لاطنی اکلاردم ومرسوم سیمیونه شاهدی لغتن اوقودردم اسکندر
تاریخنده دخی قیاصره‌نك اجدادی عملاق وسام وحضرت نوح علیه السلامه
منتهیدر نتیجهٔ کلام قناطور قرالده قیاصره منقرض اولدقده قلعهٔ قسطنطین
ایادی بطالسه وتکفور وپاپا و ولادیقه‌لره کچوب هجرتك التی یوز طقسان درت
تاریخنده قسطنطینیه ایادی کفارده معمور اولوب آل عثمان دخی اسلامبولك
فتح وتسخیرینه بذل همت ایدوب سلطان علاء الدین سلجوقیانك اعانتیله ابتدا
اسلامبولك جانب اربعه‌سن فتح ایتدیلر

در بیان ظهور کوکبهٔ دولت آل عثمان

ابتدا آدم علیه السلامك اولادلری منتشر اولوب روی ارضه مستولی اولدقلرنده
اصناف امم ایچون السنهٔ مختلفه مورخلری اختلاف ایتمشلردر اماسکان قوم روم
عیص بن اسحق اولادلرندندر قول اصح اوزره یافسه منتهی اولورلر دیار رومه
قدم بصان آل سلجوقیاندرکه درت یك یدیوز تاریخنده امرا ودانشمندلر یله یکدل
ویکجهت اولوب ملاطیه وقیصریه وعلائیه وانطاقیه وقرمان وقونیه دیارلرین
قیصر روم یونانیان الندن آلوب مستقل پادشاه اولدیلر ابتدا ظهورلری ماوراء
نهردندر هجرتك التیوز تاریخندن صکره نسللری منقرض اولوب توران ولایتنده

ماهان شهری بكلرندن سليمان‌شاه اوغلی ارطغرل‌بك روم ديارنده سلجوقياندن
سلطان علاءالدين عصرنده كلوب سلطان علاءالدينه خدمت ايلدی وامرالرندن
اولوب كفار ايله جهاد ايدردی ونيجه فتوحاتلر ايدوب سلطان علاءالدين
مرحوم اولنجه جمله اعيان مملكتك رأی وتدبيرلريله ارطغرل مستقل بك اولدی
سكود نام شهرده مرحوم اولوب اوغلی عثمان خطبه صاحبی مستقل پادشاه
اولوب ابتدا نامنه خطبه‌يی طورسون فقيه نام شيخ اوقودی واناطولی ولايتنه
شعبه صالوب اندن اوغلی اورخان غازی مستقل بك اولدقده يتمش يدی كبار
اولياءالله حاضر اولوب همتلريله نيجه بيك فتوحاتلره موفق اولدی زماننده جد
عظام ترك تركان خواجه احمد يسوی حضرتلری خراسانده خليفه‌سی اولان
حاجی بكتاش ولی‌يی اوچيوز فقراسيله قدوم وعلم ويروب اورخان‌بك ايله‌روم‌ايلی
فاتحی اولك ديو كوندردی حاجی بكتاش ولی اول اوچيوز ار ايله خراساندن
سلطان اورخان غازی‌يه ملاقی اولدقده عسكر ايله بروسه اوزرينه واروب فتح
ايتديلر اندن قسطنطينيه فتحنه مباشرت ايدوب سليمان‌بك ابن اورخان كبار
اوليانك وحاجی بكتاش ولينك تدبير وهمتلريله قره‌مرسل وقوجه ايلی وقره‌بالی
ويكغا وقره‌سی ومغله قلعه‌لرك فتح ايدوب قرق بهادر ارايله قپوطاغندن طلومدن
صاللر ايله دريايی عبور ايدوب خاك رومه قدم باصديلر وجوانب اربعه‌سن
نهب وغارات ايده‌رك يوم جمعه‌ده ابصاله قلعه‌سين فتح ايدوب جمعه صلاتن
انده ادا ايتدكلرندن ابتدا صلادن غلط ايدوب نامنه ايب صلاديرلر اندن الغار
ايله كليبولی قلعه‌سنه واروب قلعه‌نك تيمورقپوسنه سليمان بك بسم‌الله ديوب ال
اورنجه قپو فتح اولدی وكليبولی قلعه‌سنك فتحنه بسم‌الله الرحمن الرحيم تاريخ
دوشمشدر اندن الغار ايله سلوری قلعه‌سنه وارنجه مذكور قرق كشی شبخونلر
ايدوب بوقدر مال‌غنايم آلوب ويوللرك احوالنه واقف اولوب منصور ومظفر
يدی كونده ينه طلوم صاللر ايله قپوطاغنه عبور ايلديلر وبوقدر مال‌غنايم ايله
بروسه‌يه داخل اولوب عسكر اسلامك دماغنه لذت حاصل اولوب كميلر تدارك
ايده‌رك روم‌ايلی طرفنه كچوب نيجه قرا وقصبات وقلاع فتح ايدوب واسلامبولك
جوانب اربعه‌سن غارات ايله تضييق ايتمكه باشلديلر وقتاكيم غازی خداوندكار
مستقل خليفه اولوب روم ديارنده دريامثال عسكر چكوب ادرنه‌يی فتح ايلدكده
اهل اسلام ادرنه‌ده توطن ايدوب ادرنه جانبلری اسلام ايله مالامال اولدی
كفار اسلامبولدن طشره جيقامز اولدی اول اثناده غازی خداوندكار قوش

اووه نام صحراده یدی کره یوز بیك کفار خاکسار ایله جنك ایدوب کفاره غلبه ایلدکده اکثریسنی قلیجدن کچروب قلانی دخی منهزما فرار ایدب غازی خداوندکار لاشهٔ کفاری سیرایدرکن لاشه‌لر ایچنده ولاشقو نام کافر تیغ ایله خداوندکاری اوروب شهید ایلدی اول ملعونی دخی پاپاره ایتدیلر غزات مسلمین بی‌حساب مال ایله منصورا ادرنه‌یه کلوب یلدرم بایزیدخان تخت نشین پادشاه اولوب باباسنك انتقامی ایچون یلدرم کبی دیار بدیار کفاره قلج اوروب اسلامبولك فتحنه مباشرت ایلدی

محاصرهٔ عاشر قسطنطینیه

یلدرم‌خان ادرنه‌دن یوز بیك عسکر ایله اسلامبولی یدی آی محاصره ایدوب اخر کار اسلامبول تکفوری صلحه طالب اولوب بهرسنه ایکیشر یوز بیك التون خراج و یرمکی قبول ایتدی ایسه‌ده یلدرم خان عمربن عبدالعزیز وهارون الرشید عصرنده‌کی کبی غلطه واسلامبول درونده اسلام ساکن اولدیغی محلرده اسلام ساکن اولوب جامع وعمارتلر ایده‌لر قلعه خارجنده اولان باغچه وباغلرك عشرینی ساکن اولان اسلامه ویرمك اوزره یلدرم خان صلح استیوب بالضروری قبول ایدوب بوشروط اوزره عقد صلح ایلدیلر ادرنه‌قپوسی واکری قپودن اون‌قپانه واندن زیرك باشی وقراماندن ینه ادرنه قپوسنه کلنجه حدود کسلوب محل مذکوره یکرمی بیك آدم قویوب جبه‌علی قپوسی ایچره کل‌جامعنی ملوثات کفاردن تطهیر ایدوب کل‌جامعی دیدیلر واکاقریب سرکه‌جی تکیه‌سن ینه محکمه‌ایدوب غلطه قلعه‌سنه دخی التی‌بیك عسکر قویوب قلعه‌نك نصفی عسکر اسلام ضبطنده اولدی یلدرم خان بوجهتله اسلامبولك نصفنی فتح ایدوب منصور ومظفر ادرنه‌یه متوجه اولدی بعده ایراندن تیمورلنك خروج ایدوب یلدرم بایزیدی کرفتار ایلدکده اسلامبول تکفوری اشیدوب درحال کرفتار ایلدکده اسلامبول تکفوری ایشدوب درحال دلاللر ندا ایتدیروب قسطنطین ایچره برمسلمان قالماسون کتسون یوخسه جمله‌سین قرارم ذیو برکون مهل ویروب عسکر اسلام اسلامبولدن چیقدیلر ادرنه وتکفورطاغی طرفلرینه کیدرکن کمین کاهلردن کفار عسکری چیقوب خیلی اسلامی شهید ایتدیلر بوحادثه دخی آل عثمانك درونـنه برداغ اولوب آخر خلافت چلبی محمدخانه واندن مراد ثانی‌یه انتقال ایدوب ابوالفتح سلطان محمدخان مغنیساده حاکم ایکن تحصیل علمه مشغول اولوب بعض تواریخ تتبع ایدردی وروز وشب آق شمس‌الدین وسیواسی قره

شمس الدین حضراتنك صحبتلریله مشرف اولوب انلردن تحصیل علوم ایدوب
مفسرین ومحدثیندن اولدی اول اثناده مصر پادشاهی قلاون شاهك زیر حكمنده
اولان عكا قلعه‌سنه فرانسز قرالی التیوز پاره كمی ایله عسكر كوندروب علی الغفله
عكایی وشهر عسقلانی وشهر فلسطین وبریة الشامی استیلا ایدوب بوقدر مال
ونیجه‌بیك اهل اسلام عیاللرنی اسیر ایدوب كشتیلرینه قویوب فرانجه دیارنه فرار
ایتدكلری خبری مغنیساده بین العلما مذاكره اولنوب سلطان محمد دخی مجلسده
بولنمغله كمال شفقتندن بكا ایلدی همان شمس الدین حضرتلری سلطان محمده
خطاب ایدوب اغلمه پادشاهم كفارك بوعكا قلعه‌سندن آلدیغی غنیمت عقیده‌لرندن
ویشمش حلوالرندن اسلامبولی فتح ایتدكده سز دخی یرسز اما اولكون غزاة
مسلمینه عدالت ایدوب قاضی وغازی سندن راضی اوله دیو سر سعادتندن آق
شمس الدین عرقن چیقاروب ابو الفتحك باشنه قیوب اسلامبولك فتحن تبشیر
ایلدی وفتح قسطنطنیه حقنده وارد اولان حدیث شریفلری قرائت ایدوب
الامور مرهونة باوقاتها دیو تسلیه ایلدی پدری مرادخان وفات ایتدكده مستقل
پادشاه اولوب اطرافده اولان پادشاهلره نامه‌لر كوندروب بیعته دعوت ایلدی
جمله پادشاهلرك ایلچیلری ایله مبارك بادنامه‌لری وهدایالری كلوب همان قره‌قیونلی
نسلندن ازربایجان شاهی اوزون حسن اطاعت ایتمیوب سلطان محمدك ابتدا
غزاسی اوزون حسن اولدی اوززینه واروب ترجان صحراسنده ایكی عسكر
بر برینه مقابل اولدقده بركون بركیجه جنك اولوب اوزون حسن منهزما فرار
ایلدی سلطان محمد خانك دفعهٔ ثانیه‌ده سكز یوز اللی بش تاریخی محرمنك
اون التنجی كونی یوم خمسده تخت نشین اولدیغی سنه سن شریفلری یكرمی بر
یاشنه بالغ اولمشیدی اول عصرده بیوك ددەمز ابو الفتحك میر علمكیری خدمتده
اولوب اسلامبول فتحنده ددەمز برابر بولنوب اون قپانك ایچ طرفنده صاغریجیلر
جامعنی ووقفی اولان دكانلری غزا مالندن بنا ایدوب بوحقیرك ساكن اولدیغمز
خانه دخی اولوقتده غزا مالندن بنا اولنمش ایدی حالا ذریتندن اولمامز جهتیله
تولیت الیمزده اولوب دائما اوقاف نامه‌لرینه نظر اولندیغندن ابو الفتحك خلافتی
تاریخلری مضبوطمزدر اما رغضوب پادشاه ایمش تخت ثانیه ادرنه‌ده جلوس
ایلدكده لام برادر كهرلری اولان شهزاده‌یی شهید ایدوب نعشنی بروسه‌یه كوندروب
دفن ایتدیردی اندن مستقل پادشاه اولوب سرحدلره متانت ویروب ونیجه
قلعه‌لر فتح ایدوب آق دكز بوغازنده ایكی قلعه بنا ایدوب اسلامبول قلعه‌سنه

ذخیره کلیوب کفار امان ای کزیدهٔ آل عثمان دیو صلحه طالب اولدی امایلدرم خان صلحی اوزره جمیع باغ و باغچه‌لرك محصولی عشرنی اسلام آلمدقچه کفار برصالقم اوزوم قوپارمق شرطیله عقد صلح اولوب اوچ سنه مرورندنصکره روم ایلی حصاری باغلرندن کفار اوزوم قوپاروب اعشار مأمورلری باغبانلر ایله جنك ایدوب برایکی آدم اولدی صلحه مغایر اولدیغندن سلطان محمدخانه عرض اولنوب انلر دخی بوشکست عهدی جان عزیزلرینه منت بیلوب یرکتورمز عسکر ایله استانبولی محاصره‌یه شروع ایلدی

محاصرهٔ حادی عشر قسطنطینیه

مورخان رومك تحریرلری اوزره هجرت نبویه‌نك سکز یوز اللی یدی سنه‌سی سلطان محمد ادرنه‌دن دریا مثال عسکر ایله قطع منازل ایده‌رك اسلامبوله داخل وادرنه قپوسی خارجنده خرکاهلرن قوروب مکث ایتدیلر اناطولی جانبلرندن دخی نیجه بیك عسکر کلیبولی معبرندن عبور ایدوب اسلامبوله داخل اولوب یدی‌قله طرفنده مکث ایلدیلر مقدما اوزون حسن مملکتلرندن فتح اولان توقات وسیواس وکماخ وارضروم وجانچه و باینود وطربزون جانبی عسکرلری دخی اسلامبوله کلوب قره‌دکز بوغازندن عبور ایدوب اوق‌میدانی نام محلده مکث ایلدیلر عسکر اسلام اسلامبولك انجق قره‌جانبنی محاصره ایدوب مترسلر ولغم وطوب سپرلری تدارکنه مشغول اولوب قلعه‌نك دریاطرفی قالمشیدی بوجهتدن فاتح متألم اولوب اولوقتده یتمش یدی اولیاءاللّهدن برابر کیمسه‌لر وارایدی حتی بری آق شمس‌الدین وقره‌شمس‌الدین ومنلا کورانی وحضرت امیر بخاری ومنلافناری وجب‌علی وانصارده ومنلا بولاط وایادده وخروس دده وجصلی دده وشیخ زندانی و بونلرك امثالی سلطانلردن همت رجا ایلدی جمله علما وصلحا بریره کلوب اوردوده منادیلر ندا ایتدیردیلرکه هرکس تجدید وضو ایدوب ایکیشر رکعت حاجت نمازی قیلوب بعده دعاایلدیلر واوچ کره کلبانك محمدی چکوب براغوردن قلعهٔ محاصره وهجوم ایتمزدن اول‌سنت رسول اوزره اسلامبول تکفورینه محمود پاشایی الچی کوندردیلر کفار قلعه‌نك متانتنه وعسکرلرینك وفرتنه مغرور اولوب تکلیف‌دن ابا ایده‌رك الچی‌یی رد ایتدیلر بری طرفدن عسکر اسلام غیرته کلوب جنکه آغاز وقلعه اوزره هجوم ایدوب هرطرفدن ممکن اولدیغی مرتبه قلعه دیوارنه‌صار یلوب ومترسه کیرمکه باشلدیلر صبح ومساء جدوسعی ایتدیلرایسه‌ده

(درون)

درون قلعه‌ده محصور اولان کفار ایکی کره یوز بیك مشرکین جمع ایدوب برج
وبارو اوزره نیجه بیك شیطنتلر احداث ایدوب دائرا مادار قلعه‌ٔ آتش اچنده
براقدیلر وازمقدورلرن جانب‌بره صرف ایدوب دریا طرفنده سرای بورننده
بشیوز پاره طوب وقورشونلی مخزن طرفنده بشیوز پاره طوب وقز قله‌سنده
ایکیوز پاره طوپلری وارایدی روی دریادن قوش اوجماق احتمالی یوقدر دیو
جانب‌بحره مقید اولمادیلر قره‌جانبنده عسکر اسلام قلعه‌نك قربنه کیروب بعض
محللری رخنه‌دار ایتمکه باشلدیلر وروز وشب جوانب اربعه‌دن اسلامه امداد
وذخیره کلمکده اما کفاره بردانه ذخیره وامداد کلمز ایکن درون قلعه‌ده وارمقدورلرن
صرف ایدوب جنك ایدرلردی زیرا مجاذبدن یاودود سلطان درون قلعه‌ده فتح
اولماسون دیو جناب باریدن دعا ایدردی دعاسی حیز قبولده واقع اولوب
کوندن کونه قلعه‌نك فتحی مشتد اولوردی سلطان محمد جمله مشایخی جمع ایدوب
آیا حال نیه منجر اولور قلعه کوندن کونه متانت بولوب صعب اولدی دینجه
همان آق‌شمس‌الدین بکم المحکمه بوقلعه‌نك فاتحی سن اولورسك مقدم سکا تبشیر
ایتمشیدك لکن درون قلعه‌ده شیخ مقصود خلیفه‌لرندن یاودود اسمنه مظهر
دوشمش مجاذبدن برجان واردر تا اول مرحوم اولمینجه بوقلعه فتح اولماز دیدی
اما اللی کونده مرحوم اولور دیو قلعه‌نك فتحنه ساعت ودقیقه تعین ایلیوب
محاصره‌یه اهتمام ایلدیلر ابوالفتح تیمور پاشایی ایکی بیك عسکر ایله کاغدخانه
جانبنده اللی پاره قدرغه یاپماق فرمان ایدوب وقوجه مصطفی پاشا عربستان
عسکریله اوق‌میدانی اکسه‌سنده لوند چفتلکی نام محلده مقدما اللی پاره قدرغه
واللی پاره آت قاییغی آماده ایلدی وکاغدخانه‌ده‌کی قدرغه‌لر دخی حاضر اولوب
سلطان محمد نیجه بیك کزیده عسکر ایله اوق‌میدانه واروب مذکور کمیلرك زیر
فلکلرینه طارو دوکوب ارغادلر ایله چکرك اوق‌میدانك صحراسنه کلدکده
بامر خدا موافق روزکار اسوب کمیلرك بادبانلرنی دخی کشاده ایدوب جمله غزاة
مسلمین الله الله صداسی ایله طوب وتوفنك شادمانلغی ایده‌رك اوق‌میدانی روی
دریایه دوندی کفار اسلامبولدن بوکشتیلری کوروب آیا بونه اوله‌دیو پریشان
حال اولوب درون قلعه‌ده کفت‌کو اولدی اندن جمله غزاة مسلمین بوکمیلری
ترسانه باغجه‌سی دیبنده شاه قولی نام اسکله‌دن دریایه اندردیلر حالا اول محلده
واوق‌میدانده یرلری نمایاندر بعده جمله کشتیلره سوار اولوب کاغدخانه‌دن تیمور
طاش پاشانك بنا ایتدیکی اللی پاره قدرغه‌لر دخی ایوب طرفندن ظاهر اولوب

موافق روزكار ايله بادبانلرين كشـاده ايدوب ايچنده اولان مجاهـدين طوب وتوفنكلرين انداخته ايدرك اوق‌ميدانى دونماسـنه قارشوب بوقوت وشـوكت ظاهر اولنجه قلعهٔ محاصره ايدن عسكره دخى قوت كلوب هرطرفدن قلعه‌يه هجوم ايلديلر و سفينه‌لره عسكر طولوب قرشـوطرفه عبورلرن كفار كورنجه عقللرى‌باشلرندن كيدوب عجز اظهارايتمكه باشلديلر خلاصهٔ كلام درون‌قلعه‌ده اولان مشركين نااميد اولوب تكفوردلكورك اوزرينه هجوم ايدوب برياندن قحط و برياندن باران آسمان و برياندن تركك تضييقى بزى هلاك ايتدى ديديلر ونهايجه قلعه‌نك رخنه‌دار اولان‌يرلرندن اسلام طرفنه فراراتمكه باشلديلر عسكر اسلام بونلرى كوروب قوت‌بولوردى وقلعه‌دن فرارايدن كفاره رعايت ايدرلردى و بو اثناده قرامان اوغلى و كرميان اوغلى وايدين بك اوغلى يدى بيك عسكر ايله امداده كلوب غزاة مسلين متـانت بولدى درحال قادرغه‌لر ايله قارشويه كچوب تيمور طاش پاشا ابتدا اباايوب انصارى قپوسندن صاردى ومنلا بولاط بلاط قپوسنده صاردى علماء عظامدن حافظ كلام الله كرامت صاحبى كيمسه ايدى ومنلا فنارى حضرتلرى فناز قپوسنده صاروب كفار اول محله بر كيجه‌ده بر حصار بنا ايلدى حالا زمانمزده ملوكلرى بر سنه‌ده تما ايدەمز واول طرفدن پترو نام بر رهبان اوجيوز كشيش ايله قلعه‌دن فرار ايدوب اسلامه كلديلر و اول رهبانك اسمنى محمد قيوب اول دخى اول محلدن قلعه‌يه صاردى بامر الله تعالى اول كيجه يكى بنا اولنان حصـارى محمد پترو فتح ايدوب كندويه سنجاق احسان اولندى، و اول قپويه پترو قپوسى ديديلر اياده اوجيوز نقشبند فقراسى ايله اياقپوسندن صاردى وشهيد اولوب قلعه قپوسى داخلنده محكمهٔ قديم اولان سركه‌جى تكيه‌سنـه دفن اولنـدى رحمة الله عليه و جب على حضرتلرى جب على قپوسندن صاردى جب على كه مصرده سلطان قلاونك شيخى ايدى اسلامبول فتحنده بولنمق ايچون بروسه‌يه كلوب زين الدين خافى طريقنده صاحب سجـاده ايدى آت چولندن جبه كيديكى ايچون جب على ديرلردى بعده ابوالفتح ايله اسلامبول محاصره سنه كلوب اوردويه اتمكجى باشى اولدى و بر فرون اتمك ايله نيجه بيك آدمه اتمك يتشديرردى وجمله اوردو خلقنه خاص اتمك يدرردى كيمسه اسرارينه واقف اوله‌مزدى و بو جب على حضرتارى اوق ميداننده نزول ايدن كيلره‌سوار اولميوب همان ترسـانه اوكنده اوجيوز زين الدين خافى فقرالرى ايله دريا اوزره پوستلرين دوشيوب

توحید ایده‌رك پوست نشین دریایی عبور ایدرکن قلعه‌دن کفار کورنجه متحیر
اولوب عقللری چالك اولدی جب علی حضرتلری اسلامبول طرفنه کیجدی
پوستلرین دریادن چقروب جب علی قپوسنه صاردی اظهار کرامت
ایتدیکیچون کندولری شهید اولوب کل جامعی ساحه سنده دفن اولندی
بعدالفتح جمله فقرالری اول آستانه‌ده منزوی اولدیلر وخروس دده اون قپانه
صاردی انکیچون خروس قپوسی دیرلر قپونك طشره‌سنده صول طرفنده تربهٔ
عالیسی اوزره برخروس تصویری واردر انکیچون خروسلی قپودخی دیرلر وخروس
دده جدمز ترك ترکان خواجه احمد یسوی حضرتلرینك فقرالرندن اولوب
حاجی بکتاش ولی ایله خراساندن کلوب پیرفانی اولمشیدی ابوالفتح ایله
اسلامبوله کلور ایکن روز وشب یکرمی درت ساعتده یکرمی درت کره بانك
خروس اوروب قوموا یاغافلین دیو غزاتی آکاه ایتدیکیچون خروس دده دیدیلر
مرحوم دده‌مز اکا غایت معتقد اولمغله بونلرك شرفنه اون قپانك ایچ یوزنده
برجامع انشا ایتمشدرکه صاغر بجیلر چارشوسی ایچنده بادوار جامعی ومحله‌سی دیرلر
بعده خروس دده تاعمری آخر اولنجه خروس قپوسی دیبنده مرحوم اولوب
دده‌مز اون قپانی قپوسی خارجنده شاه راه اوزره برصفه‌ده دفن ایدوب جنبنده
برابدستخانه ومصلوقلر ایدوب حالا زیارتکاه ناسدر وایازمه قپوسنه علی بادبك
صاردیکه قیونلی‌دن اوزون حسن عمیلرندن ایدی تجدید وضو ایچون برایازمه
قازدی انکیچون ایازمه قپوسی دیرلر لب دریاده برآب عیوندر حطبلی سلطان دده
قیصریه‌ده اودنجی زاده دیمکله معروف مجذوب شکللی برمرشد کامل کیمسه
ایدی ایکی بیك فقراسیله اودون قپوسندن صاروب حالا اول قپویه اودون
قپوسی دیرلر وشیخ زندانی عبدالرؤف صمدانی حضرتلری سادات کرامدن
اولوب سلطان ایدی هارون الرشید عصرنده الچیلك ایله کلوب قرالك مسموما
شهید ایتدیکی باباجعفر حضرتلری شیخ زندانی حضرتلرینك اجدادندندر
زندان ایچنده مدفون اولدیغی معلومی اولوب اوچبیك سادات کرام ایله زندان
قپوسندن یوریوب امان ویرمیه‌رك ایچرو داخل اولدی وجد عظامنه واروب
زیارت ایتدکده کندو یشل امامه‌سن جدی باباجعفر سلطانك سر سعادتی محلنه
قویوب بعدالفتح نیجه‌سنه تربه‌دار اولوب برتکیه بنیاد ایلدی سلطان بایزید
عصرنده دنیادن ارتحال ایدوب بایزید انك روحیچون زندانده اولنلری آزاد
ایدوب زندان قله‌سنك قرشوسنده طریق عام اوزره برتربه بنا ایدوب بالذات

کندیلری جنازه‌سنه حاضر اولوب اول‌جای پرانوره دفن ایتـدیلر تربه‌دارلری
حالا اول‌نسبدندر کامکارک کوتاهیه‌ده کرمیان اوغلرندن ایدی اوچ‌بیك نامدار
یکت ایله شهید قپوسـندن صاروب ایاصوفیه‌یه قریب اولمغله جمعیت ایله کفار
اوزرینـه کلوب قپویی آچدیلر طشره‌یه هجوم ایدوب برجنك عظیم ایتدیلر
انده اولان غزاة جمله شهید اولدیغیچون شهید قپوسی دیرلر حالا خنکار سرایی
اولان‌قپولر محاصره اولمامشدر اما یدی‌قله قپوسنه قرمان اوغلی وتکه‌بکی اوغلی
سلوری قپوسنه وایدین‌بکی اوغلی یکی‌قپویه وصاروخان بکی اوغلی‌طوپ‌قپویه
تعیین اولنوب حق‌یولنه شهید اولدی یرینه منتشه‌بکی تعیین‌اولنوب ادرنه‌قپوسنه
دخی‌اسفندیاراوغلی واکری قپویه حمیدبکی‌اوغلی تعیین‌اولنوب انجق‌یدی‌قله‌دن
سرای بورنه وارنجه دریا جانبی محاصره اولمادی ویدی‌قله‌طرفنه سردار اولان
شاعر احمد پاشا قتالده اهتمام ایدوب کفارك طوب وتوفنکنه باقیوب قلعه‌نك
نیجه یرلرین خراب ایتدی سلوری قپوسی سرداری حیدر پاشا کوزاجدرمیوب
کفاره طوب وتوفنك اتدرمز اولدی یکی‌قپو سرداری محمود پاشـا قلعه‌یی هدم
ایدوب اوچ‌دفعه یوریش‌ایدوب فتحی میسر اولمـادی طوپ‌قپوسی سرداری
نشانی پاشا طوپ‌قپوسندن کفاره برطوپ اتدرمز اولدی ادرنه قپوسنه جم شاه
سعدی‌پاشا سردار اولوب اسفندیار اوغلی ایله بالاتفاق حدیث شریف‌مضمونی
اوزره فاتح بز اولیدق‌دیو ایکی‌یردن ایکی‌شجیع نامدارلر غیرت ایدوب یدی یردن
ادرنه‌قپوسی جوانبلرین منهدم ایتدکلری علامتلری ظاهردر وهرسنك اوغلی
احمد پاشا اکری‌قپویه سردار ایدی طوپ‌ایله دوکه دوکه دوغریلدوب کفارك
میانی اکرلتدی بومنوال اوزره قلعـهٔ قسطنطینیه یکرمی کون محاصره اولوب
اصلا فتحندن براثر ظهور ایتمیوب جمله غزاة ویتمش یدی اولیاءالله واوچ‌بیکدن
متجاوز مذاهب اربعه‌ده فتوا صاحبی علماء عاملین وبوقدر مشـایخین وسالکین
درون دلـدن جناب باری‌یه توجه ایدوب فتحنی رجا ایتدکلری حالـده همان
اسـلامبول اوزره برظلمات چوکوب رعد وبرق اوروب آت میدانی طرفندن
برآتش ظـاهر اولوب بنالرینی هوایه اتدی کیمی یره وکیمی بحره دوشـوروب
کفار ایچنده برولوله حاصـل اولدی اول‌کون درون قلعـه‌دن اوچ‌بیك کافر
خوفلرندن قلعه‌دن طشره فرار ایدوب کیمی اسـلام‌ایله مشرف اولدی وکیمی
دیارآخره فرار ایلدی اما کافر غیرتی الدن قومیوب قلعـه‌نك رخنه‌دار اولان
یرلرین ترمیم ایدوب جنك ایدرلردی لکن درون قلعـه‌ده اولان کفارك قحط

وغلادن حاللری مكدرایدی چونكه محاصره‌نك اوتوزنجی كونی سلطان محمدخان سر سعادتنه عرف شاهانه كیوب اباغنه آسمانی جزمه كیوب دلدل مثالی برتاتره سوار اولوب علما قیافتیله اسلامبول قلعه‌سنك اطرافلرین سیران ایدوب عسكر اسلامه احسانلر ایدوب جنكه ترغیب ایلدی واولطرفدن كاغدخانه‌یه واروب اندن لوند چفتلكنـــده قرق پاره فرقتنه یاپلشـــیدی انلره واروب قزاقلر ایله اوق میدانی اشـــوروب شـــاه قولی اسكله‌ســـندن دریایه ایندیردیلر و قرمزی عراقیه‌لی عربستان شهبازلرندن عسكر طولدروب ینه اسلامبول طرفنه كچمك صددنده ایكن سرای بورنی طرفندن اون پاره آلات حربله مرتب غالیون ظاهر اولوب خاجلی بیراقـلر ایله سرای بورنـــدن ایچرو لنكر انداز ایتـــدیلر طوب وتوفنك شادمانلغی ایدركن برودن ایكیوز پاره قدرغه‌ایله عسكر اسلام برباش زنبور عسله اوشر كبی اول‌كیلرك باشنه اوشـــوب ایچلرینه كیردیلر كفار اهالیٔ اسلامبول استقبالمزه كلدی ظن ایدوب دست درازلق ایتمدیلر كوردیلركیم بونلرك لسانلرندن صدای الله ظاهر اولور وراست كلدكلری كافری بند ایدوب مال وارزاقلرین غارت ایتمكه باشلدیلر چونكه حال نه‌اولدیغی كفارك معلومی اولدی ایسه‌ده ال قالدرمغه اقتدارلری اولمیوب طوب و توفنكلری دخی بوشالمش بولندیغندن جمله‌سی بنده گرفتار اولدیلر درون قلعه‌ده اولان كفار بوحالی كوروب صاچلرین یولارق سرای بورننده وقورشنلی مخزنده وفزقله‌سنده اولان طوبلره آتش ایتدیلر ایسه‌ده لیمانك ایچ یوزنده اولمغله ضرر اصابت ایتمیوب اسیر اولان آون پاره غالیون واون پاره قدرغه‌نك بیراقلرین سرنكون ایدوب طوب وتفنك شـــادمانی ایدرك ترسانه باغچه‌سی اوكونه كتوردیلر بوواقعه‌دن كفارك زهره‌سی چاك وغزاة مسلمین شاد وفرحناك اولوب درحال قلعه‌نك فتحنه مشغول اولدیلر وكیلرده اولان مال غنایمی وسكز بیك قدر اسیر ویكرمی قپودانی و برقرال زاده‌لری و برقرال فرانجه دختری وعكا استیلاســـنده الدیغی اسلام اسیرلرندن بیك نفوس اســـلام قزلری وســـائر مهمات واسلحه‌لر دفتره قید اولنوب آق شمس الدین حضرتلرینـــه لاجل المحافظه تسلیم ایدوب ینه قلعه‌نك فتحنه مشغول اولدیلر (حكایت) مكر قسطنطین فرانجه قرالنك قزینه نامزد ایمش فرانجه قرالی دخی قزنك طالعنه التی‌یوز پاره كمی كوندروب عربســـتان یقه‌سنی یعنی عكا وصیدا و برود وشـــام طرابلوسی وغزه ورمله جوانبلرینی نهب وغارات ایتدیردی والدقلری مال واسرایی قزینه جهاز و یروب اون پاره غالیون واون پاره قدرغه‌ایله اسلامبول تكفورنه كوندردی

آق دكز بوغازينه كلدكلرنده كورديلركه قلعه‌لر بنا اولنمش وعسكر اسلام ساكن اولييور كسكين لدوس روزكاري ايله بش پاره بوش كمي ايلرو كوندروب وراسندن اول يكرمي پاره كمي دخي كيردي قلعه‌لردن آتلان طوبلر اول بوش كميلره اصابت ايدوب غرق اولديلر ايسه‌ده وراسنده اولان كميلر هوا قوتيله ايچرو كيرديلر طوبلر بردخي طلوب آتليجق يكرمي ميل قدر منزل الديلر اشبوحيله ايله بوغازدن كچوب اسلامبوله كلمشلر ايدي بحمدالله جمله‌سي ايادئ اسلامه كچوب اول قرال قرندن سلطان بايزيد تولد ايتمشدر بوخصوصده مورخين اختلاف ايلديلر صحيح روايت بودر چونكم سلطان محمد كميلردن النان مال غنايمي وقرال قزني آق شمس الدين حضرتلرينه امانت قيوب كندولري قلعه‌نك جوانب اربعه‌سن دوران ايده‌رك غزاته تقويت ويرردي آخر الامر اللنجي كون قلعه ايچنده برجزع وفزع ظاهر اولوب همان اول آن نيجه بيك كفار برج وبارولر اوزره ويره بيراقلري ديكوب امان ديلديلر بركون مهلت ايله امان ويريلوب براً وبحراً هر بري برديار كتديلر مكر قلعه ايچره ياودود سلطان مرحوم اولمش كفارك اقتداري قالميوب قلعهٔ تسليم ايلديلر سلطان محمد يتمش سكسان بيك عسكر ايله قسطنطين سراينه واروب ضبط ايده‌جك محلده سرايه نيجه بيك كفار جمع اولوب جنك عظيم ايتديلر ايسه‌ده سراي فتح اولوب اول حينده قرال قتل اولندي ولاشه‌سني كافرلر صكره صولي مناستره دفن ايتديلر وقرالك سراينده اولقدر مال بولندي كه حسابن مولاي متعال بيلور زيرا بوقسطنطين اسلامبولي طقوزنجي كره‌ده بنا ايدن قسطنطيندر آخر آل عثمان يدينه كيروب انده حكومتلري تمام اولدي ابوالفتح تشكراً ايكي ركعت نماز قيلمغه اياصوفيه ديرينه كيره‌ك قصد ايدنجه ايچنده وجوانب اربعه‌سنده ساكن اولان رهبانلر اياصوفيه يه قپانوب عسكر اسلامه زنبرك وتوفنك ياغديروب الارغه اتديلر ابوالفتح عسكر اسلام ايله اوچ كون اوچ كيجه عظيم جنك ايدوب اللي اوچنجي كون اياصوفيه دخي فتح اولدي ابتدا سلطان محمد حضرتلري اياصوفيه ايچنه كيروب راست كلديكي كفاري قتل ايده‌رك لواسني محراب محلنه ديكدي وابتدا اذان محمديه‌يي كندي تلاوت ايدوب سائر غزاة رهبانيانه قلج اوروب درون اياصوفيه خون مشركين ايله كلكونه دوندي همان ابوالفتح غازي علامتم اولسون ديو برتيرجار جناح اياصوفيه قبه‌سنك اورتاسنه اتدي حالا علامت تير نمايانذر وصولق اغالرندن بريسي صول اليله بركافري قتل ايدوب صاغ الن كافرك قانه بولايوب سلطان

محمد خان حضورنده پرتاب ایدوب النی بر بیاض مرمره سوردی الآن قانلو پنجه‌سنك نقشی تربه قپوسندن ایچرو کیرر کن قارشو کوشه‌ده بش آدم قدی یرده بر کبیر پنجه ظاهردر

مناقب سلطان یاودود

سلطان محمد ایاصوفیه‌یی سیر وتماشا ایدوب دوران ایدرکن ترلردیرك نام محلده برنور برق اورر کوردیلر واوزرینه واروب کوردیلرکه بر بیاض وجود قبله‌یه متوجه اولمش یاتور همان آق شمس الدین وسائر کبار اهل الله کوردیلرکه کوکسنده قرمزی اتایله یاودود اسمی یازلمش اشته پادشاهم اسلامبول فتحنك تأخیرنه باعث بونلردر مقدم پادشاهمزی آکاه ایتمشیدك دیدیلر چونکه جسدنی غسل ایتمك مراد ایتدکلرنده ترلر دیرك جانبندن مغسولدر همان دفن ایدك دیو برصدا ظاهر اولدی حاضر اولانلر دمبسته حیران اولوب جمله مشایخ انی همان حالی اوزره تابوته قیوب شهید قپوسنه دفن ایتمك ایچون کتوررکن بالضروری تابوتی کتورنلر کندولرین امین اوکنده بولوب وبرقایغه سوار اولدیلر برق هاتف کبی اول قایق یلکن وکورکسز الآن یاودود اسکله‌سی دیدکلری محله واروب قرار ایلدی وتابوت قایقدن چیقوب قرینده بر قازلمش مزاره واروب طوردی علماء وصلحا اردی صره واروب کوردیلر اول مزاردن یاودود صداسی کلور جمله‌سی استماع ایلدیلر جمله علما یاودود سلطانی اول قبرایچره تعظیم وتکریم ایله دفن ایدوب کتدیلر انکیچون اول اسکله‌یه یاودود اسکله‌سی دیرلر هجرتك سکز یوز اللی یدنجی سنه‌سنده ماه جمادی الاخرك یکرمنجی اربعا کونی وماه تموزك اون ایکنجی کونی ایدی قلعه‌نك فتحی میسر اولوب شاعرلر فتحنه نیجه تاریخلر بولمشلردر اما جمله‌دن قرآن عظیمده بولنان تاریخ (بلدة طيبة) وآخرون) لفظلری تاریخ واقع اولمشدر واول کونه افواه ناسده یوم قدوم دیرلردی بحمدالله بوشهر دلکشا ومدینهٔ عظیمهٔ حیرت افزا عمارت فاخره ایله یوماً فیوماً محسود ملوك ونادیدهٔ دنیا اولمشدر چونکه ابوالفتح غازی ایاصوفیه‌یی تماشا ایدوب کوردیکه بو بنانك متانت ارکانی وطرح اساس ورفع قبه‌سی کورن واله وحیران ومعبدگاه اسلام اولمغه شایان بربناء عالیدرکه نظیری ربع مسکونده بنیاد اولنمشدر همان خون کشتکاندن تطهیر ایدوب عود وعنبرلر یاقوب غزاة مسلمینك دماغلرینی معطر ایلدی واول ساعت رمختصر محراب ومحفل ومناره ایله اول مقام بهشت ارتسامی عبرتنمای خلدبرین برجامع مسلمین ایدوب ابتداصلات جمعه‌یی انده ادا ایتمك ایچون

حاضر اولدیلر اق شمس الدین وقره شمس الدین سلطان محمدك قولتوغنه كیروب
واق شمس الدین عمامه‌سن سلطان محمدك سر سعادتنه كیدیروب وعمامه‌سی اوزره
برطورناتلی صوقوب والنه برعریان قلج ویروب تعظیم وتكریم ایله منبره
چیقاردیلر داوودی بلند آوازایله خطبه اوقیوب نزول ایتدكده تبركا اق شمس الدین
مأذوناً امامت ایتدی وایاصوفیه‌نك زیر زمینلرنده پنهان اولان رهبانلردن
اوچ بیك قدر شرف اسلام ایله مشرف اولوب اوچیوز یاشنده بر پاپاس واردی
آدنی بابامحمد قویدیلر محرابك صاغنده حضرت سلیمان بنا ایتدیكی معبدگاه قدیمی
بابامحمد ابوالفتحه كوستروب ابوالفتح انده ایكی ركعت نماز قیلوب دعا ایلدی
واول محلك زیر زمیندن برهفته مال و دقیانوس التونی چیقاروب و قرال
خزینه‌سندن النان مالی دخی ترسانه باغچه‌سنه طاشیدیلروایاصوفیه اچنده مجوهر
والتون وكموش ایله مزین اولان پوتلری آلوب اوق میداننده نشانگاه ایدوب
عسكر اوقه طوتدیلر حالا كمانكشلر میاننده پوت اوقی تعبیر ایتدكلری انلردن
قالدی واول پوتلرك پاره‌لری سلطان احمد عصرنه كلنجه طوردیغی محققدر
حاصل كلام اوق میداننده جمله غازیلر پوتلره تیرباران ایدوب پیرلری سعد بن
وقاصك روحنی شادان ایلدیلر الی الآن تعطیل كونلری اهالئ اسلامبول
اول ایین اوزره اوق میدانه كیدوب اوق آترلر بعده سلطان محمد اوچ كون اوچ
كیجه غزات مسلمینه اطعام ایدوب بالذات كندولری اتك درمیان واوكنه پشتمال
قوشنوب عسكره طعام ویردی بعدالطعام سركارده اولان علما وفضلانك اللرینه
ابریق ایله صودوكوب اوچ كون اوچ كیجه خدمتلر ایلدی

در بیان تقسیم مال غنائم

بعد الضیافه جمیع كتاب واوچ دفتدار جمع اولوب مقدم ومؤخر خارجدن
وداخلدن اخذ اولنان مال غنایمی بریره طاغلر كبی یغوب ابتدا جراحلره
وحكیملره اندن شرفایه وعلمایه وصلحایه اندن ائمه وخطبایه ومشایخه واندن
منلایه وقاضیلره اندن سردن كجدیلره واندن عربستان لوندلرینه اندن یكیچریانه
اندن سپاهه اندن زعمایه اندن طوبجی وجبه جیه ولاغمجیه وسائر خدامه
والحاصل یوز یتمش بیك آدمه عرقیه ایله التون تقسیم اولنوب وسائر مال واشیادن
غیری التمش اوچ بیك خانه تقسیم اولندی بویله غنیمت برپادشاهه روزی اولمامشدر
جمله غزات مسلمین مغتنم اولوب الدقلری غزا مالندن علی مافرض الله خمسنی
پادشاهه ویردیلر واسرادن دخی اوچبیك سكز یوز اسیر پادشاهك حصه‌سنه

دوشدی ویکرمی کیسه دقیانوس واوچ بیك سرای وایکی بدستان وبدی بیك دکان
دوشدی وایاصوفیه جامعی ایله یدی دیر عظیم دخی سلطان محمده ویردیلر
وسلطان محمد اوزره یکی سرای ایچون یومیه بیك اقچه اجاره باغلدیلر غزاة دخی
فرانجه قرالنك قزنی پادشاهه ویروب دین ودولته دعا ایتدیلر همان اق شمس
الدین اباق اوزره قالقوب ایتدی ای غزاة مسلمین بیلك وآگاه اولك جمله کزك
حقنده آخرزمان پیغمبری سرور کائنات علیه افضل التحیات *لتفتحن القسطنطینیة
فلنعم الامیر امیرها ولنعم الجیش ذلك الجیش* بیوردی ان شاء الله تعالی جمله من مغفورز
اما غزامالنی اسراف ایتمیوب اسلامبول ایچره خیرات وحسناته صرف ایدك
وعثمانجقدن بوآنه گلنجه پادشاهکزه بك دردیکز شمدنصکره سلطان دیك
وضیافتنده سزه خدمت ایتدیکیچون خنکار دیك دیو پادشاهین باشنه ایکی چتال
صورغوج طاقوب پادشاهم آل عثمانك آب رویی اولدك ومجاهد فی سبیل الله
اولدك دیوب برکلبانك محمدی چکوب غزاة مسلمین اسلامبول ایچره مستولی اولوب
عمارت ایتمکه شروع ایلدیلر سلطان محمد دخی فرانجه قرالی قزی ایله زفاف
ایدوب فرداسی اق شمس الدین بیوردیلرکه پادشاهم بوکیجه پشمش حلوا یدیکزمی
دینجه ابوالفتح خیر یمدك دیدی آق شمس الدین پشمش حلوا دیدیکیم قرال قزینك
بکارتیدر ازاله ایدوب حلواسنی یدیکز واول دخترك اسمی عقیده بانو اولسون وسزه
دخی بکارتی ازاله ایتدیکز ایچون خنکار دیدك دیو لطیفه لر ایدوب مقدما قرال
قزنی سلطان محمده ویردکلرنده اق شمس الدین تلقین اسلام ایتمش ایدی تردد ایدوب
اسلامی قبول ایتمینجه سلطان محمد بزانی تربیه ایده رز دیدکده ابرام ایتمدیلر
وسلطان محمد قرال قزی ایله حسن الفت ایدوب بایزید ولی وجم شاه شهزاده
نورالدین قرال قزندن تولد ایلدی فرانجه قرالنك آل عثمان ایله قرابتی بو یوزدندر
اما بالآخره اسلامی قبول ایتمیوب اولدکده سلطان محمد کندویه بنا ایتدیکی تربه
یاننده برصغیر قبه ایچنده دفن اولندی وفرانجه کیلرندن الدقلری اسلام اسیرلرینك
مملکتلرینه آدملر کوندریلوب پدر ومادرلرنی اسلامبوله کتوردیلر هرکس
اولادنی آلوب رضالریله برشخصه نکاح ایدوب اسلامبول ایچره اسکان
ایتدیردیلر وزیر حکمنده اولان ممالکه امرلر کوندروب هرقضادن اسلامبوله
اهالی سوق ایتدیلر روم الندن اوسکوب خلقنی اوسکوبلی محله سنه ویکی شهر
خلقنی یکی محله یه صوفیه لی خلقنی ایاصوفیه یه موره روملری فنرقپوسنه
سلانك یهودیلری تکفور سراینه وشهید قپوسی جانبنه واناطولی جانبندن

آق سرای خلقی آق سرایه عکا وغزه ورمله‌دن کلان عرب ستان قومی تحت القلعه‌یه عجمدن کلانی محمود پاشایه بولاط شهرندن کلان جنکانه‌لری بلاط محله‌سنه اربود قومی سلوری قپوسنه واناطولی تورکلرین اسکداره طوقات وسیواس ارمنیلرین صولو مناستره مغنسالی معجونجی محله‌سنه بروسه‌لی ایوب سلطانه قرمانلیلری بیوك قرمانه قونیه‌لیلری کوچوك قرمانه تیره‌لیلری وفایه وجهارشنبه اووه‌سی خلقن جهارشنبه‌یه و قسطمونی قومن قزانجیلره وطرب افزون لازلرنی بایزیدخان جامعی یرینه وکلیبولی قومن ترسانه‌یه وایزمر قومن بیوك غلطه‌یه وفرنك قومن کوچوك غلطه‌یه وسینوب وصامسون قومن طوبخانه‌یه والحاصل اول عصرده دست آل عثمانده نقدر شهر وارایسه جمله‌سندن اهالی کتوردوب اسلامبولی معمور ایتدیلر

در بیان بنای سرای جدید

چونکیم ابوالفتح غازی اسلامبولی تختکاه ایلدی اوچ‌بیك کیسه خرج ایدوب یکی‌سرایی بنا ایلدی یتمش مقصورهٔ شاهانه متعدد دیوان‌خانه‌لر ومطبخ وتیمارخانه وجبه‌خانه و حصیر اووه‌سی وعلف انباری واصطبل خاصه وکیلار خاصه بنا ایدوب وجوانب اربعه‌سن باغ وباغچه وکلستان ایلدی ویکرمی‌بیك سروی وچنار اغاجی ترتیب اوزره دیکوب مابینلرینه اشجار مثمره‌نك انواعین دیکوب شکوفه ایله تزیین ایلدیلر اما بوسرایده حرم بنا اولنمامشدی بعده سلیمان خان عصرنده حرم بنا اولنوب و برعدالت کوشکی وبردیوانخانه بنیاد اولنوب یدی وزیر صاحب تدبیر هفته‌ده درت کون دیوان ایتمسنی قانون ایتدیلر وسرایك اطرافنه متین حصار چوروب التمش التی برج وبارو واون ایکی‌بیك بدن ایله اهتمام اولندی وبوسرای ایچره عسکر و خدام وغلمان وتبرداران واشجیان وخبازان وطواشی وآق اغالری و بوابان ومعلمان وبوستانجیان خاصه ایله قرق‌بیك نفوس حساب اولنمشدر

در بیان بنای سرای عتیق

ینه سلطان محمد خان غازی حرم محترملری ایچون اسلامبولك قره‌دکز طرفنده غلطه خلیجنه ناظر مربع ارض رفیع اوزره بوزنطر قرالك بردیری وار ایدی جوانب اربعه‌سی بدن اوستوار اولوب دروننده انواع طیور وحیوانات موجود ایدی سبب عمارتی اول ایدیکیم حضرت عیسی خلیفه‌لرندن شمعون حضرتلری اسلامبوله کلوب اول‌جای فرحفزاده عبادته مشغول اولوب و حوش وطیور

وحیواناتلر ایله الفت ایدردی اول مخلوقلره صو ویرمك ایچون زمینی حفر ایدوب
یردن برآب حیات ظاهر اولدی واول حیوانات اندن دفع عطش ایدرلردی بعده
شمعون اول جای معهوده برعبادتخانه بنا ایدوب مرور ایامدنصکره بوزنطر قرال
اول عیون جاریه اوزره مذکوردیر کبیری بنا ایتمشیدی بعده ابوالفتح اول دیری
هدم ایدوب زمینه اسکی سرای بناسنه سکز یوز اللی سکز سنه سنده شروع ایلدی
والتمش ایکی تاریخنده اتمام ایدوب برج و باروسز اطرافنه برکارکیر دیوار چویردی
دائرامادار اون ایکی بیك آرشون ایدی وشکل مربع بردیواردر بوزرکنی قزانجیلر
کوشه سندن مسك صابونجیلره اندن برکوشه سی دلاك مصطفی پاشا سراینه
و بورکنی کوچك پازار سدی و صارنجی اوزره قرار بولمشیدی حالا یکیچری
اغاسی سرایی وسیاوش پاشا سرایی عتیق یرنده در اندن برکوشه سی تحت القلعه
اوستونده کی سدی عبور ایدوب ینه قزانجیلر کوشه سنه کلوردی ایچروسنه متعدد
حجره لر وحوض وشادروان ومطبخ وکیلار وخدام اوطه لری بنا ایدوب اوچ بیك
تبردار وآق اغالری قپوب ودار السعاده اغاسنی حاکم ایدوب قرال قزنی سرای
عتیقه قویدی هفته ده ایکی کره یکی سرایدن اسکی سرایه کلوب عدالت ایدردی
ابوالفتح صاحب طبیعت برپادشاه اولدیغندن حکماسنی جمع ایدوب اسلامبولك
قنغی صویی لطیفدر دیو سؤال ایلدکده اسکی سرای داخلنده اولان عین شمعون
جمله دن لطیف وسریع الهضم برآب حیات بولدیلر ابوالفتح دائما اول آب نابدن
نوش ایدوب الی الان جمله پادشاهلر اندن نوش ایدرلر اول چشمه اسکی سرایك
شرقه ناظر قپوسی اوکنده درکه سلطان محمدخان سرای عتیقدن طشره جریان
ایتدردی حالا عین شمعون دیو مشهور آفاقدر بعده سلطان سلیمان خان بوسرای
عتیق بولوب خارجنده بلغراد ومالطه فتحی مالندن جامعی ومدرسه لری وعمارت
وطوبخانه ودارشفا وکندولره ینه برتربه وسائر ابنیه یی بنا ایلدی وسیاوش پاشایه
برسرای و یکیچری اغالرینه برسرای ولالا مصطفی پاشایه و پیری محمد پاشایه
وکیبوزه ده جامع صاحبی مصطفی پاشایه وقزی اسما سلطانه برسرای بنا ایدوب
اسکی سرایك جوانب اربعه سن طریق عام ایله آراسته ایلدی

حین فتحده اسلامبوله حاکم نصب اولنانلری بیان ایدر

اولا شهر اسلامبولك ایچنده اوچ سنه اولقدر آدم دریاسی اولدیکم ضبطی مشکل
اولدی زیرا اقالیم سبعه دن ملل مختلفه جمع اولمش ایدی ابتدا صاحب وزیر
اعظم محمود پاشایه بش جلاد و براورطه یکیچری ایله محضر اغا وسپاه کتخداسی

وجبه‌جی وطوبجی وعربستان جاوشلری و بوستانجی اوده باشیسی ویکیچریدن توفنکجی و برمطره‌جی شهرلی طائفه‌سن تأدیب ایچون فلقه‌دینك ویریلوب چهارشنبه کونی قول‌ایدوب اسلامبول ایچره دوران ایدرك اون قپانده اولان دیوانخانه‌یه کلوب دیوان ایدردی اندن یمش اسکله‌سنده جمله اصناف ایله دیوان ایدوب‌میوه‌یه نرخ و یرردی اندن سبزه‌خانه‌ده دیوان ایدوب‌سبزه‌یه نرخ ویرردی اندن امین‌اوکنده قپون امیننه نرخ ویروب سراینه روانه اولوردی (ایکنجی حاکم سکبان باشیدر فلقه دینك ویریلوب جلاد ویرلمدی (اوچنجی حاکم اسلامبول قاضیسی‌در فلقه‌دینك وحبس مدیونه فرمان اولندی (دردنجی‌حاکم ایوب و غلطه و اسکدار منلالریدر (بشنجی حاکم ایاق نائبیدر التنجی حاکم احتساب اغاسیدر (یدنجی حاکم عسس باشیدر (سکزنجی حاکم صو باشیدر (طقوزنجی‌حاکم اسلامبول اغاسیدر (اوننجی حاکم بوستانجی‌باشیدر (اون‌برنجی حاکم جور باجیلردر نوبت ایله کیجه قول کزرلر (اون‌ایکنجی حاکم اربعین‌در اسلامبولده قرق محکمه واردر انلره حکام اربعین دیرلر (اون‌دردنجی حاکم شیخ‌الاسلامدر (اون‌بشنجی حاکم اناطولی قاضیعسکریدر (اون‌التنجی حاکم روم ایلی قاضیعسکریدر (اون‌یدنجی حاکم یدی قله دزداری قانون اوزره صاحب عرضدر (اون‌سکزنجی حاکم معمار باشیدر (اون‌طقوزنجی حاکم قپودان دریادر (یکرمنجی حاکم ترسانه کتخداسیدر (یکرمی برنجی حاکم قوربجیلردر والحاصل درت‌مولویتله تاقره‌دکز بوغازینه وارنجه ایکی‌جانبده اولان قصبه‌لرده جمله اوتوز اوچ حاکمدر واوتوز بش ناحیه‌در اما بك‌قوز باشقه قضادرکه منجم باشیلره مشروطه‌در

اسلامبولده اولان سلاطین جامعلرینی بیان ایدر

اولا کارقدیم وبنای عظیم ایاصوفیه یونانیان تاریخی قولی اوزره ابتداحضرت سلیمان سرای بورنده اقامت ایدوب برعبادتخانه انشا ایلدی بعده هبوط حضرت آدمدن بشبیك اللی‌ایکی سنه مرورنده یانقو بن‌مادیانك نبیره‌سی وزندون قرال ظهور ایدوب اسلامبولك یدنجی‌بانیسی اولدی اول‌وزندون قرالك بردختر پاکیزه اختری اولوب صوفیه شهرنده متولده اولمغله ادینه صوفیه دیدیلر باباسی اسلامبول قلعه‌سین بنا ایتدکده ایکی‌بیك‌ملیون خزینه ایله باباسی وزندونه‌کلوب حضرت سلیمانك عبادتخانه‌سن توسیع ایتمکه مباشرت ایتدی وحضر علیه السلامك اشارتیله بورسم‌اوزره اساسنه بنیاد اوردیلر تمامی قازدقلرنده صولر

ظاهر اولوب صویی قطع ایتدکدنصکره برآی ایچنده آتشلر یاقوب تمل ایچنه قورشون اقتدیلر اول قورشون تملده برسنه طوروب بعده اغنادوس نام برمعمار بنام ظاهر اولوب قرق بیك معمار ویدی بیك حمال ونیجه ارغادلر یله اول قورشون تمل اوزره اوچ بیك عمود اوزره قبه لر انشا ایتدیلرکه صوصرنجی اولوب زلزله نی حفظ ایچون ایچنی صو ایله طولدیردیلر وقایقلر ایله ایچنده کزرلردی تا عایشه سلطان سراینه وحسن پاشازاده وقره محمد کتخدا وارسلانخانه وسرای میدانی وجبه خانه وصغوق چشمه یه وارنجه التی بوش اولوب صو ایله مالامالدر ایاصوفیه نك وسطنده اغزی باقر قپاقلی بکاری واردر اندن صو چکوب جماعت نوش ایدرلر بعده دیوارلرینه شروع ایدوب براً وبحراً اطراف واکنافدن کراسته وطاشی طاشنوب اکثر طاشی بلقیس تختی اولان ایاثلوغ شهرندن وادنجك تختندن کلمشدر ورنك آمیز رخاملر قرمان وشام وقبریس جزیره سندن نقل اولنمشدر ونیجه بیك صماقی وزنبوری ویره قانی مجلاستون منتهالر آدنه شهری قربنده حضرت سلیمانك بنا ایتدیکی تماشالق نام آثار عظیملرندن کلمشدر ومرمر خامی مرمره جزیره سندن کلوب معمار ومهندسلر اجرای هنر ایدرلردی یدی سنه ده قبه پایه لری محلنه کلوب برکیجه معمار باشی اولان اغنادوس غائب اولدی مکر اغنادوس تبدیل جامه اولوب قزل المایه واروب انده دخی ریم پاپانك اذنیله بردیره باشلدی انی دخی نصفنه دك یدی سنه ده بنا ایدوب اندن دخی فرار ایلدی وینه اسلامبوله کلوب قراله ملاقی اولدقده قرال نیچون بنم دیرمی ناتمام براغوب بنی سائر قراللر میانده بدنام ایتدك دیو عتاب ایتدکده اغنادوس دخی بو یله عظیم بنانك تملی قرق یلده متانت بولور حالی اوزره براغوب قرق یلدنصکره قبه یی بنا ایتمك کرکدر امابن یدی سنه غائب اولدم دیدی بعده خزینه ومهماتی کشاده ایدوب بنایه باشلدیلر یوز صماقی عمودلر اوزره قبه لر ایله ایکی طبقه ایدوب اورتاسنه برقبهٔ عظیم بنا ایتدیلر وبوقبهٔ عالینك ذروه سنه یوز قنطار آلتوندن برخاج یاپدیلر والحاصل قرق سنه ده تمام اولوب اندرون وبیرونده اون ایکی بیك رهبان خدامی وارایدی حتی اسکندر رومی عصرنده طائفهٔ یونانیان مصری ضبط ایدوب ایاصوفیه یه وقف ایتدیلر تابومرتبه معمور اولدیکم ملت نصارینك کعبه لری ایدی ولادت فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم ده قبه سنك قبله طرفندن نصفی منهدم اولوب نیجه کره بنا ایتدیلر ایسه ده باقی ممکن اولمیوب ینه یقلوردی آخر خضر علیه السلام ابدال صورتنده بررهبانه کورنوب دیدیکه اکر قبه یاپمق مراد ایدرسکز

مكه‌ده محمد نامنده آخر زمان پیغمبری ظهور ایتدی انك اغزی یاری اولمدقجه بوقبه طوتمز اكر اول یاری زمزم صویی ایله قارشدیروب قبه‌نك خورنه قتار ایسه‌كز قبه ثابت اولور دیو غائب اولدی رهبانلر بیلدیلر كه خضر علیه السلامدر همان اوچیوز قدر راهب قطع منازل ایده‌رك شامه واندن مكه‌یه واروب ابوطالبی بولدیلر مراملرین عرض ایدوب ابوطالب برفنجان ایچنه مركب قیوب محمد علیه السلامه صاغ الك مركبه باطیروب برجیران دریسنه باصدركیم سنك امتڭ بورهبانلردن خراج المایوب معاف اوله‌لر همان حضرت یدیمنالرین مركبه باطرمق صددنده ایكن رهبان حضرتك دست شریفنه یاپشوب مركبه زیاده‌جه باصنجه حضرت غضبه كلوب سزی بالجمله امتلرم بوالم ایله ضبط وربط ایدوب بونكله حكم ایتسه‌لر كركدر دیو مبارك دست شریفیله كاغده باصوب یدطولاسنی عیان ایدوب الی هذا الان جمیع آل عثمانك طغرالری اول دست شریفك نقشیدر ملك اسلام انك ایله ضبط اولنور واول رسم دست شریف اسلامبولده فنارقپوسنده ساكن بشركاه هركاه كشیشك قبضهٔ تصرفنده‌دركم یدی قات مجوهر صندوقه ایچنده محفوظدر اندن جمله رهبان ایتدیلر یا محمد قسطنطینیه‌ده ایاصوفیه نام دیرمزك قبه‌سی هدم اولدی قاچ كره بنا ایتدك ایسه‌ده طوتمدی مبارك اغزیكزك یارندن بزه اعطا ایله چاموره قارشدیره‌لم اوله‌كه قرار ایده دیو رجا ایلدیلر درحال رجازی قبول اولوب مبارك اغزی یارك برحقه ایچره القا ایدوب انلره ویردی رهبانلر شاد اولوب یتمش دوه یوكی مكهٔ مكرمه خاكندن و یتمش دوه یوكی زمزم دخی آلوب استانبوله كلدیلر واول طپراغی زمزم ایله چامور ایدوب یار شریفی دخی قاتوب قبهٔ تعمیر ایتدیلر الان جای معهود قبه‌نك قبله طرفنده‌در بعد الفتح ابوالفتح بوقبه حضرت رسالتك اغزی یاریله قائم اولدی دیو قبه‌نك اورتاسنه برزنجیر ایله تبركا برالتون طوب اصمشدركه اللی كیله بغدای آلور حضر علیه السلام اول طوبك آلتنده عبادت ایدر صلحای امتدن بعضیلر حضری اول محلده رؤیت ایدرلر واول محلده قرق صباح نمازه دوام اولنسه دنیوی واخروی مراد حاصل اولدیغی تجربه اولنمشدر

ایاصوفیه‌نك اشكال وطول وعرضنی بیان ایدر

اسلامبول قلعه‌سنك جانب شرقیسی نهایتنده آخر قپو دریاسنه بیك ادیم شمالی طرفی سرای بورنی دریاسنه بیك ادیم بعید بر پشتهٔ عالی اوزره بنا اولنمشدر جوانب اربعه‌سنده اوچ طبقه‌ده اوچیوز التمش طولون كر قبه‌در و بیوك قبه‌ده

اولان جاملردن ماعدا اندرون وبیرونـده اولان جاملر جمله بیك التمش عدد جام
پنجره‌لردر و بوقبه‌لر ایچنده نقاشـلر اشکال غریبه تمثال ایتمشـلردرکه حالا نظر
ایدن ذی روح ظن ایدرلر و بواشکاللردن ماعدا قبه‌نك درت کوشه‌سنه بررملك
صورتی نقش ایتمشـلرکه زعملرنجه بری جبرائیل وبری میکائیل وبری اسرافیل
وبری عزرائیل علیهم السلامدر حالا قنات کشاده ایدوب طوررلر ودرونده اولان
عمودلرك قدی قرقر ذراعدر ایکنجی طبقه‌ده اولان عمودلر اوتوزر ذراعدر واوچ
طرفنده ایکیشر طبه‌لری واردرکه نردبانلرندن آت ایله چیقماق ممکندر وقندیل
ایقاد اولنور اوچ دهلیز واردرکه جامعی احاطه ایدر اندرون وبیرونده اوچیوز
التمش برقپودر اماپوز برقپوسی بیـوك قپولردر جماعت کیروب چیقار و بوقپولر
جمله‌سی مطلسمدر کرات ایله عدایتسك برقپو دخی ظاهر اولور و بوقپولرك قدی
یکرمی شر ذراعـدر اماقبله‌نك اورطه قپوسی جمله‌دن عالی وقدی اللی ذراعدر
بوقپونك قنـاتلری حضرت نوح علیه السـلامك کمیسی تخته‌لرندندرکه جبل
جودیدن کمینك تخته‌لرینی کتوروب قپویه وسائر محلره قویدیلر حالا کمی مسماری
یرلری ظاهردر و بو بیـوك قپو اوزره تابوت مثللی برنجـدن برصندوق واردر
بانئ جامع ایاصوفیه‌نك جدی مومیا اولوب انده مدفوندر بعض پادشـاه اول
صندوقه‌یه وضع ید ایتدکلرنده جامع ایچره برزلزله ظاهر اولوب جامع هدم اولمه
درجه‌لرینـه وارردی مطلسم اولدیغندن وبرشب جراغ وار ایدیکه شـعله‌سی
جامعی منور ایدردی حالا اول شب جراغ قزل الماده‌در انکیچون قزل المادیرلرکه
ایاصوفیه‌دن کتمشدر زیرا نمسه النده قالمشـدر سلطان محمدخان ادرنه‌ده خلیفه
ایکن اسلامبولده برزلزله اولوب ایاصوفیه جانب شماله اکلدی منهدم اولوردیو
کفار خوفه دوشوب اول عصرده بروسه‌ده اولو جامعی وادرنه‌ده اسکی جامعی
بنا ایدن معمار علی نجار حیاتده اولمغله سلطان محمدخان دوسـتلق صورتی ایله
قراله کوندروب قرال دخی حظ ایدوب مرقوم علی نجار ایاصوفیـه‌نك جوانب
اربعه‌سنه عظیم پای بندلر انشا ایتـدیکم حالا ایاصوفیه اطرافنده اول پای بندلر
ظاهردر صاغ طرفنده صارقجیلر ماییننده اولان پای بنـدلرك ایچنی معمار علی
ایکییوز قدمه مناره یولی انشا ایلدکده قرال بونردبان ندر دیو سؤال ایتدی معمار علی
وقت حاجتده قورشون اوزره چیقماق ایچون ایلدم دیو جواب و یردی بعد التمام
معمار علی قرالـدن عطیهٔ فراوان آلوب ادرنه‌یه کلدی وسلطان محمد سـؤال
ایتدکده پادشاهم اویله پایه‌لر بنا ایتدمکه آخر زمانده حلاج منصورك یایی اوکونده

ایاصوفیه قبه‌سی طوب جوکان مثال غلطان ایدوب فنا بولمیه تعمیر ایتمك بندن
فتح ایتمك سندن وسکا برمناره یولی انشا ایتدم همان فتحنه بذل همت ایله دینجه جمله
حضار مجلس دعا ایلدیلر واوچ یلدنصکره فتحی میسر اولدی واول مناره یولی
اوزره فاتح طرز قدیم طوغله‌دن شش خانه برمناره انشــا ایلدی بعده طقوز یوز
سکسان سکز تاریخنده باب همایون کوشه‌سنده سلطان سلیم ثانی برقدحلی بیاض
سنکدن برمناره انشا ایلدی ابوالفتحك مناره‌سندن الجقدر اندن طقوز یوز طقسان
اوچ تاریخنده فاتح شروان سـلطان مراد ثالث ایکی مناره دخی انشـا ایلدی
ومرمره جزیره‌سـندن ایکی مرمر کوب کتوردمشـدرکه هربری حمام قبه‌سی
قدردر داخل جامعده بر یتی یمینه و برنی یساره وضع ایدوب ایچنه‌صو طولدیردیلر
جمله جماعت مصلقلرندن تجدید وضو ایدوب ونوش ایدرلر درت محله محفللر بنا
ایتدی وفاتح بغداد مرادخان رابع چار مرمر ستون اوزره مرمردن کرسی انشا
ایلدی و بونلردن ماعدا سلف سـلاطین آل عثمانك هر بری بر رحیرات ضمیمه
ایدوب معمور ایتدیلر و هرشب اون ایکی بیك قنادیل ونیجه شمعدان اوزره شمع
عسل کافوری ایقاد اولنور واسلامبول ایچره اندن بیوك جامع یوقدر ونیجه عابدلر
اعتکاف ایدوب کوندوز صائم وکیجه قائم عبادت ایدرلر واوقات خمسه‌ده جماعت
کثیره‌دن خالی دکلدر

﴿ درون ایاصوفیه‌ده اولان زیارتکاه ومقاملری بیان ایدر ﴾

خلافت حضرت معاویه‌ده مسلمه سردار اولوب اسلامبولی محاصره ایتدکدنصکره
صلحا ایاصوفیه ایچره داخل اولوب اوچ بوجاق نام محلده نماز قیلمشدر حالا مقام
مسلمه دیرلر (در بیان مقام ابوایوب انصاری) هجرتك اللی ایکنجی سنه‌سی سردار
بعدالمحاصره صلحا ایاصوفیه ایچره ایکی رکعت نماز قیلدی ترلر دیرك قبله‌سنده‌کی
محرابدرکه مقام ابوایوب سلطان دیرلر اوقات خمسه‌ده جماعتدن خالی دکلدر (مقام
عمر بن عبدالعزیز) هجرتك طقسانیدنجی سنه‌سـنده صلحا ایاصوفیه‌نك جانب
غربیسنده یشل محراب دبنده عبادت ایتمشـدر حالا مقام عمر بن عبدالعزیز دیرلر
(مقام هارون الرشـید) هجرتك ایکیوز اللی سـکزنده هارون الرشـید ایکنجی
محاصره‌سنده یعفور قرالی طوتوب بالمحاربه اسلامبول ایچره کیروب مسفور قرالی
ایاصوفیه جاکلغنه صلب ایلدی وایاصوفیه ایچره میت قپوسی داخلنده سلیمان
نبی قبله‌سـنده عبادت ایلدی مقام هارون الرشـید دیرلر (مقام بطال غازی)
ایاصوفیه جاکلغنه‌چیقوب عبادت ایلدی (مقام شیخ مقصود) باباجعفر رفاقتیله

اسلامبوله قرال مساعده‌سیله ایاصوفیه‌نك جانب شرقیسنده تربه قپوسی
داخلنده‌کی کوشه‌ده عبادت ایتمشلردر حالا مقام باباجعفر بابا مقصود دیرلر
(مقام حضرت سلیمان) منبرك صاغ طرفنده‌کی یشیل محراب سلیمان علیه السلام
مقامیدر ابتدا ایاصوفیه زمیننده عبادتگاه قدیم اولان اول محلدر حالا نیجه کیمسه‌لر
انده تهجد واشراق نمازلرنی قیلارلر (مقام اسکندر) حالا منبر مقام اسکندر
ذوالقرنین اوزره بنا اولنمشدر اول محله مقام اسکندر دیرلر (مقام حضر علیه
السلام) قبه‌نك اورتاسنده‌کی التون طوب التنده بعض صلحا حضره ملاقی
اولدیغندن اول محله مقام حضر دیرلر (مقام قرقلر) مؤذنلر محفلنك جنوب
طرفنده صماق و یرقانی قرق عدد مدور طاشلرایله دوشنمش بر مقامدرکه نیجه
کیمسه‌لر قرقلره انده ملاقی اولمشلردر (سرکذشت کلامی اغا) سلطان سلیمانك
رکابدارلغی ایله نشو ونما بولمش بر پیر ناتوان اولوب یوزاللی یاشنده مرحوم اولدی
صاحب سلوك بر کیمسه ایدی مومی الیهدن منقولدرکه سلطان سلیم غازی
عصرنده اسلامبول ایچنده طاعون اولوب کونده اوچ بیك جنازه قپولردن
چیقدیغی سلطان سلیمك مسموعی اولدقده اوچ کون منادیلر ندا ایدوب اهالی
اسلامبولی ایاصوفیه‌یه‌قدر کیجه‌سی جمع ایلدیلرکه دفع طاعون ایچون عموماً دعا
ایده‌جکلر ایدی ایاصوفیه آدم دریاسی اولوب اوموز اوموزی سوکز اولدی شیخ
بشکتاشی یحیی افندی حضرتلری دعادن اول کرسی‌یه چیقوب وعظ ونصیحت
ایدوب جمله خلق اکا منتظر اولمشلردی و بو یحیی افندی طرب افزونده نشو ونما
بولوب سلطان سلیمان ایله سود قرنداش ایدی سلیم ثانی عصرنده مقام قطبه
قدم باصوب خلقدن عزلت ایتمشیدی وعظ ونصیحت دکل کیمسه یوزنی
کورمزدی اولکون اهالئ اسلامبول قات اندرقات وعظنه حاضر اولوب
ایاصوفیه ایچنده ایاق باصه‌جق یر قالمادی اول اثناده مذ کلامی اغایه قضای حاجت
تقاضا ایدوب بطن کبیری بغداد کوسی کبی کوملدمکه باشلدی بره های مدد
حالم نیجه اولور دیو حیرته دوشوب صقندیسندن وجودی فسقه فسقه قباردی
ایکی اوچ دفعه ایاق اوزره قالقوب اطرافنه باقنوب نه اوتوردی زیرا آدم دریاسی
ایچره غرق اولمش برطرفه قدم باصه‌جق یر یوغیدی تقاضا دخی اول مرتبه
تضییق ایدردیکه یرندن قلدامغه مجالی قالمدی همان شیخ یحیی حضرتلرینه
توجه تام ایدوب درون دلدن وجان کوکلدن مدد ایلدی و بنی بو جامع ایچره
بوجماعت بینده خلقه رسوای ایتمه دیوجان کوکلدن استمداد ایدنجه همان یاننده

برسپاهی قیافتنده برآدم پیدا اولوب ایتدی برهآدم سنك دردكندر یوزك وكوزك
ششمش وصفای خاطرك یوقدر سنك دردیكه دوا ایدهیم اما اسرار بونده قالسون
دیو یمین تكلیف ایدوب كلامی اغا همان یمین ایلدی سپاه جبهسنك صاغ یكن
كلامی اغانك باشنه اورنوب همان كلامی اغا كندوبی كاغدخانه نهری كنارنده
كوروب دفع قضا ایلدی تجدید وضو ایتدكده قرق كره سجدهٔ شكر ایدوب
آیا بو بنم واقعهم واقع حالمی یوخسه واقعهمی دیو تفكر ایدركن كندوبی ینه
ایاصوفیهده طوردیغی محلده بولدی ومذكور سپاهییی دخی یانده كوروب
برهمدد حضره راست كلدم دامنن الدن قومیم دیو سپاهییه تعظیم ایتمكه
باشلدی هنوز یحیی افندی كرسی اوزره دعایه اغاز ایدوب جماعت دخی امین
دیرلردی چونكه دعا تمام اولدی ایاصوفیه قپولرین سد ایدوب یالكز بیوك
قپوبی اچیق براقدیلر ودفتردار درویش چلبی قپوده طوروب چیقان جماعتی
تعداد ایتدیلر جمله اللی یدی بیك آدم چیقدیغنی تسجیل ایدوب سلطان سلیمه
عرض ایلدیلر اندن كلامی اغا اول سپاهینك دامننه یاپشوب سلطانم شمدنكرو
بن سنك دامنك الدن قومیم وسكا قول وقربان اولورم لطف ایله بنی برمراد ایله
دیو رجا ایتمكه باشلدی مذكور سپاهی دخی بن سنك دیدیكك آدم دكلم بزه آدم
وار بزی كندی حالمزه قوی دیه كوردی وكونا كون مالا یعنی ویاوهلر ایدوب
شتم ایدهرك دل آرازلق ایلدی ایسهده ینه كلامی اغا سپاهینك اتكن الدن
قومیوب صدقله صار یلوردی سپاهی كلامی اغایی اتكمی براق دیو پركاركبی
چویروب برقاچ یردن باشنی دخی مجروح ایدوب ارقهسندهكی سمور كوركنی
پاره پاره ایلدی وجماعتدن بعض كیمسهلر بونلرك مابیننی فصل ایدوب كتدیلر
ایسهده كلامی اغا سپاهینك یانندن برخطوه ایریلمیوب رجا ومنت ولج وجدال
ایدهرك ایاصوفیهنك حاجت خانهلرینه كلدیلر همان سپاهی برحاجت خانهیه كیردی
كلامی اغا قپونك خارجنده بكلیوب بروقتدنصكره دولهلی و بلنده كوش زنجیرلی
بچاق وبورمه صارقلی بریكیچری چیقدی همان كلامی اغا یكیچرینك كریبانن
طوتوب رجا ونیازه باشلدی یكیچری وارآدم سن معتوه اولمش سن بن سنك دیدیكك
آدم دكلم بندن شركی دفع ایلهدیه كوردی ایسهده اصلا كار ایتمیوب كلامی اغایه
بركوتك جكدیكم تماشا ایدنلر رحم ایدوب النّدن خلاص ایتدیلر اندن یكیچری
ایاصوفیه جارشوسنده بربوزهخانهیه كیردی كلامی اغا دخی برابر كیدوب ایرلمادی
یكیچری اصلا التفات ایتمیوب كباب ونان یوب وبوزه ایچوب دفع جوع

ایلدکده طشره چیقوب کندی کلامی اغا یه پشینه دوشوب کیدرکن
صغوق چشمه اکسه‌سنده برطراجق صوقاق ایچنده بر تنها محله واردقده
یکیچری‌نك اياغنه دوشوب امان حضرت رسالت عشقنه اولسون بنی برمراد
ایله دیدکده یکیچری تبسم ایدوب کرچه عاشق صادقسك اما ناپخته سن
بر قاچ کره تجربه ایچون سکا عتاب شدید ایتدم بندن روکردان اولمدك شمدی
سنی بریره کتوررم اما کیمسه‌نك ایشنه‌قارشمیوب صم بکم طوروب دنیا کلامی
ایتمه‌رك قرق کون چله چکمك کرکدر دیدی اول تنها صوقاقده برملوث
قپویه کلوب دق باب ایلدی وباب کشاده اولنجه برشترلب وعبوس الوجه
زنکی عرب ظاهر اولدی بونلر قپودن ایچرو کیرنجه همان زنکی عرب کلامی
اغانك عقلی باشنه کلور کلمز بازوسندن برك یاپشوب خانه ایچنه اتدی کلامی
اغانك عقلی باشنه کلوب حاضر بالمجلس اولنلره سلام ویردی انلر دخی سلامن
آلوب یکیچری کلامی اغایه صف نعلده خاك مذلت اوزره یر کوستروب
اوتوردی وکندی تبدیل جامه ایدوب پیشوالری اولان اختیارك النی اوپوب
عالی صدره کچوب اوتوردی وکلامی اغا ایله اولان ماجرالری حکایه ایتدکده
شیخ پیشوا صفا کلدك ای کشی دیو کلامی اغایه التفات ایلدی اوچ کون
اوچ کیجه کلامی اغا انده آج وصوسز بیتاب وبی مجال قالوب خانه‌سی واولاد
وعیاللری خاطرینه کلوب آیا بونك صوکی نیه منجر اولور دیو تفکره باشلدی
ینه توکل حق ایدوب بو حال اوزره صبر ایلدی اوتوز دردنجی کون کوشه‌ده
اوتورن شیخ خطاب ایدوب امر حق ایله مأمور اولدیغکز اشلری کورك
دیدی مذکور یکیچری صورتنه کیرن آدم اياغ اوزره قالقوب بر حجره کشاده
قیلوب ایچرودن سلاح چیقاردی اوتوز سکز کیمسه‌نك اوکلرینه بر سلاح
قیوب کندو اوکنه برلکن ایله صوقیوب هر کس یرنده قرار ایتدی همان
کلامی اغا اول صودن ایچمك استینجه صبر ایله بوکون کوره‌لم سکا بر نعمت
میسر اولورمی دیدیلر اول زمان قرشو طرفدن بر کوچك چوجق ظاهر
اولدی بریسی قلیج ایله اوروب چوجغك باشنی کسدی کلامی اغا همان جانم
اولادمی نیچون اولدردیکز دینجه یکیچری اکاسن قارشمه دیمه‌دمی دیو جواب
ایلدی ینه قارشو طرفدن ایکی آدم ظاهر اولوب ارقه‌لرندن بر ارسلان قوغارق
میدانه کتوردی بری شیخك اردنه نهان اولوب خلاص اولدی وبریسنی
ارسلان پاره‌لدی اندن ینه بر آدم او کونده بر اوغلنجق ظاهر اولوب اردلرندن

بر قورد قوواردی شیخ بر اوق آتوب قوردی هلاك ایلدی واول آدم ایله
معصوم غائب اولدیلر ینه قارشو طرفدن اوچ آدم ظاهر اولدی ایکیسنی شیخك
اذنیله صلب ایتدیلر و برینی دخی صلب ایدرکن کلامی اغانك صبره قراری
قالمیوب حضور شیخه واروب عفونی رجا ایدرکن همان یکیچری کلامی اغانك
کریبانندن یاپشوب یرکده اوتور دیو تنبیه وتکدیر ایلدی یکیچرینك اوکنده
لکن ایله اولان صو جوشه کلوب ایچنده ایکی کمی پیدا اولدی وموجدن
غرق اوله مرتبه‌لرنده ایکن یکیچری کمینك دیرکندن یاپشوب برینی خلاص
ایلدی وبریسنی دخی شیخك اذنیله دیرکندن باصوب غرق ایلدی وایچنده
اولان خلق فریاد وفغان ایدەرك غرق اولوب بر اوغلانجق ایله بر قزلکنك
کارنه چیقارکن یکیچری اوغلانی صویه قاقوب قزی لکندن طشره چیقاردی
کلامی اغا بو حالی کورنجه فریاد ایدوب بو بی کناه معصومی وکمی خلقنی
غرق ایدوب نیچون قانه کیردك دیدی شیخ بوکا بر نان پاره‌سی ویرملم کتورك
دیوب کلامی اغانی میدانه کتوروب اهل مجلس حضورنده اکا بر اقچه
وبر آلتون وبر صلقم اوزم وبر خرما وبر زیتون ویردیلر ورزقك نقصان
اولمیوب وذریتك منقرض اولمیوب آخر نفسده حسن خاتمه میسر اوله دیو
خیر دعا ایتدیلر بعده یکیچری وزنکی عرب کلامی اغانك یقه‌سندن طوتوب
یوم کوزکی دیدیلر کلامی غریب دخی کوزونی یومدی آچنجه کندونی غلطه
میخانه‌لری ایچره بولوب یره های مدد دولتی الدن الدردم دیو داغ درون
ایله کوشه بکوشه کزرکن برالای یکیچری سرخوشلری کوردی کل هی پیرم
بر طولو ایچ دیو کلامی اغانی مجلسه دعوت ایتدیلر فقیر کلامی اغا مقدما
یکیچری ایله بوزه خانه‌یه کیرمشیدی بونلری دخی اکا قیاس ایدوب اوتوزدرت
کوندن برو آج وصوسز ایدی میخانه طعامنه کریشوب دفع جوع ایلدی
لکن بونلره دخی حسن ظن ایدوب ینه استمداده باشلدی آخر وقت غروب
اولدقده غلطه‌دن اول سرخوشلر قایقلره سوار اولوب اون قپانه کچدیلر
وکلامی اغانك ارقه‌سنه بر دستی شراب یوکلتدیلر بو دخی بنی امتحاندر دیو
اعتقاد ایله اول شرابی کتوررکن وقت غروبدن صکره بر تنها صوقاقده
باشندن دستارنی وصرتندن سمور کورکنی ولباسنی الدیلر وشرابی دخی الوب
البته بو شرابدن ایچ یوخسه سنی قتل ایدرز دیو ابرام ایله شراب ایچوردیلر
واندن بر طرفه کتدیلر کلامی اغا دخی عریان خانه‌سنه کلوب ارتق خانه‌دن

طشره چقمیوب ازنوا ایلدی مزبور کلامی اغا اونقپانك ایچ یوزنده قیوجیلر ایچنده دائره صاحبی نعمتی مبذول بر آدم ایدی، وبو حکایه بالذات کندیسندن استماع اولنوب مناسبتله بو محله تحریر اولندی (مقام حواریون) ایاصوفیه‌نك یوقارو طبقاتنك جانب شرقنده‌درکه مقام حواریون دیرلر (مقام آق شمس الدین) آق شمس الدین حضرتلری ترلر درك قربنده عبادت ایدردی ومقامی زیارتکاهدر وترلر درك بر عمود عرق الوددرکه صیف وشتاده روز وشب عرق ریزا اولوب ترلر ایاصوفیه‌نك قبله قپولرینك غربیسی نهایتنده‌کی قپونك ایچ یوزنده‌کی بوجاقده یك پاره مرمردن قدی اون بر ذراع بر ستوندر اشاغیسی بر آدم قدی قدر یری باقر قاپلودر بویله ایکن ینه دائما ترلر برروایتده تملنده طلسم واردر دیرلر وروایت اخری‌ده یاودود سلطانك آه سوزنا کی حراتندن ترلر دیرلر و بعضیلر حضرت رسالت علیه السلامك مبارك اغزی یاری بوستونك یاننده تعیین اولدیغیچون تأثرندن ترلر دیدیلر بر آدم صداع علتنه مبتلا اولسه بوعمودك عرقندن باشنه سورسه یاخود ترین یلاسه باذن الله تعالی شفا بولور و بر آدم یورك اغریسنه اوغرایوب یورکندن قان کتسه انك ترین یلاسه باذن الله تعالی شفا بولور و بر آدمی اسمه طوتسه باقرك دبنده‌کی طوزدن بر قاچ بارمق طپراق یلاسه استفراغ ایدوب باذن الله تعالی اسمه‌دن خلاص اولور (بیوك قپونك قناتلری نوح علیه السلامك کمیسی تخته‌سندن اولدیغندن بر آدم سفره وتجارته کیده‌جك اولسه ایکی رکعت نماز قیلوب اللرینی قپونك تخته‌سنه سوروب نوح علیه السلامك روحنه بر فاتحه اوقیوب سفره توجه ایتسه سلامت ایله رجوع ایده‌جکی مجربدر بر آدم یورك اوینامسنه مبتلا اولسه اوچ جمعه ایرتسی کونی ایاصوفیه ایچنده‌کی قیونك صویندن علی السحراج قارننه نوش ایتسه باذن الله تعالی رها بولور (خاصیة التون طوب) برکیمسه نسیانه مبتلا اولسه اشتدیکی خاطرنده قالمسه قبه‌نك اورتاسنده آصلی اولان التون طوب التنده یدی کره صباح نمازین قیلوب اوچ کره (اللهم یا کاشف المشکلات ویاعالم السر والخفیات) دیوب هروقتده یدیشر سیاه اوزم تناول ایتسه بامر الله اویله زکی ورشید اولورکه استماع ایتدیکی شئ دروننده کالنقش فی الحجر اوله زیرا بو قبه یارشریف ایله تعمیر اولنمشدر انده عبادت ایده‌نك دنیوی واخروی مراداتی حاصل اولور حتی حمدی چلبی ابن اق شمس الدین توربالی قصبه‌سنده اولقدر نسیانه مبتلا

اولمشکه بر آدم کندویه سلام ویرسه لفظ سلامی کاغده یازوب اکا نظر ایدوب وعلیکم السلام دیر ایمش حکما علاجدن عاجز اولوب آخر اق شمس الدین حضرتلرینك تعلیمیله وجه مشروح اوزره یدی صباح دوام ایدوب نسیاندن خلاص اولمش (صغوق پنجره ایاصوفیه‌نك قبله طرفنده خنکار قپوسنك ایچ یوزنده جانب شماله مکشوف بر روزن دلصفادر که دائما اندن باد صبا اسوب وجوده حیات ویرر و بو جای دلکشاده ابتدا آق شمس الدین تفسیر اوقودوب اول محلده درسه حاضر اولنلره دعا ایلدی الی الآن انده بسم الله دین محروم قالمامشدر حتی استادمز شیخ قرا اولیا افندی بو صغوق پنجره‌ده علم قرائت اوقوردی نیجه بیك آدم بو محلده قرا اولدی.

مقام مهد عیسی علیه السلام

عیسی علیه السلامك بشکی یوقارو طبقه‌نك شرق جانبنده بر کوشه‌ده احمر کون بر مرمر تکنه مثالی بشکدر (مغسل عیسی علیه السلام) اول بشك قربنده بر طاش تکنه‌در عیسی علیه السلام تولد ایتدکده مریم انامز بو تکنه‌ده غسل ایتمشدر قسطنطین قدسدن کتوروب ایاصوفیه‌یه وضع ایتمشدر سست اندام اولان معصوملری بو تکنه ایچره غسل ایتسه‌لر تن درست اولور مشهور افاقدر (یدیلر مقامی) ینه یوقارو طبقه‌نك جانب شرقیسنده بر عظیم قپودر اما قناتلری تخته دکلدر منقش بیاض مرمردن قناتلری واردر که وجه ارضده نظیری یوقدر دائما یدیلر انده عبادت ایدرلر ینه اول طبقه‌نك جانب شرقیسنده بش التی قطعه رقیق بچلمش طاشلر واردر آفتاب عالمتاب قلهٔ قافدن طلوع ایتدکده پرتوی بو حجرلره اوروب هر بر حجردن بر کونه ضیا پیدا اولوب چشم آدم بقماغه طاقت کتورمز حاصل کلام درون و بیرونده نیجه زیارتکاه ومقامات واردر اما حقیرك معلومی اولان بو مقام لطیفلردر که تحریر اولندی (اوصاف کوچك ایاصوفیه) قسطنطینك اناسی ایلیا بناسیدر که ایاصوفیه طرزنده بر جامع اولدیغیچون کوچك ایاصوفیه دیرلر اوزری قورشون اورتلی بر قبهٔ عالیدر قپوسی ومناره‌سی بردر ابو الفتح خیراتیدر (اوصاف جامع زیرك باشی) قسطنطین بناسیدر حضرت یحیی علیه السلامك روحی ایچون بنا اولنمشدر زمان نصاری‌ده اسمنه مناستر سنجوانیه دیرلردی وحالا حضرت یحیی علیه السلامك جسد شریفی مالطه‌لی النده اولمغله مالطه‌یه سنجوانیه دیرلر مالطه کفاری مصر اسکندریه‌سندن خروج

وايادیٔ اسپانیه‌ده اولان عکا قلعه‌سنی واول حواليلری استيلا ایدوب قدس شریف قربنده صباطیه نام قریه‌دن جسد شریفنی آلوب عکایه کتوروب ومجوهر صندوقه ایچنه قیوب رجال غیب دیو محاربه‌لرده برابر کتوررلردی وهر دیاری غارت ایدوب غالب اولوردی انکیچون مالطه لولره ملوك نصارا رعایت ایدرلر حالا بیراقلرنده سنجوان نامیله صورتن یازوب طاشیرلر لکن سر سعادتلری شام جنت مشامده جامع امویه درونده بر غار ایچنده التون تبسی اوزره وضع اولنمشدر و یحیی علیه السلامك والده‌سی طرفندن اقربای قریبی اولمق حسبیله قسطنطینك والده‌سی زبرك باشنده‌کی جامعی انشا ایدوب یحیی علیه السلامك روحنه هدیه ایلدی انکیچون اکا مناستر سنجوانیه دیرلردی جوانب اربعه‌سنه دیوار چویروب بر صو صهریجی واوچ بیك بطریق حجره‌لری بنا ایلدیلر بعد الفتح سلطان محمد بر مناره انشا ایدوب جامع ایلدی صغیر وکبیر جمله قرق التی قبه‌سی واردر مطلا ومذهب تصاویر کونا کون ایله تزیین اولنمشدر کورنلر حیران اولور بر پشته اوزره واقع اولمش جهان نما بر جامع معلادر والحاصل سلطان محمدك زمان سلطنتلرنده اسلامبول ایچره کندولری ووزرا وسائر مراتب صاحبلری التی بیك التیوز یتمش دیر ومناسترلك محرابلرین تحویل ایدوب مساجد مسلمین ایتدیلر حالا معمور جامعلر در اندن بالذات کندولری ایچون طرز روم اوزره بر جامع انشاسنه مباشرت ایدوب ابتدا قرمان چارشوسنده بر حمام بنا ایدوب جامع عمله‌لری هر کون غسل ایدوب ابدست ایله جامعده اشلرلردی حالا ارغاد حمامی نامیله مشهور بر حمامدر .

اوصاف جامع سلطان محمد خان غازی

سکز یوز التمش ایکی تاریخنده ممالك عثمانیه‌ده موجود مهندس و استاد معمار وار ایسه انلری جمع ایدوب و عصرنده اولان اولیاء اللهك دعالریله اساسنه مباشرت اولندی وسکز یوز سکسان ایکیده تمام اولدی اسلامبولك وسطنده ایکی قرمان مابینده بر مرتفع زمینده واقع اولمشدر زمان قدیمده بر دیر عظیم وار ایدی که ایاصوفیه‌دن صکره بویله بر مصنع بنا اولمامشیدی زلزله‌دن منهدم اولوب سلطان محمد اساسنی قعر زمینه وارنجه هدم ایدوب یرینه بو جامعی بنا ایلدی زمیندن سطح بامه وارنجه سکسان یدی ذراع چارپایه اوزره بر قبهٔ عالیه‌در یمین و یسارنده درت عظیم عمودلری واردر محراب ومنبر وخنکار محفلی بیاض مرمردن ساده کوزل کار قدیمدر و قنادیل

ایقاد اولنه‌جق ایکی طبقه دهلیزی واردر محرابك صول طرفنده جب علی‌نك
کلاه مثللی دلم دلم بر سنجاغی واردر مستجـاب الدعوة بر روحانیتلی جامعدر
زیرا بنا اولندقده ملت اسلامیه‌دن غیری عمله خدمت ایتمشـدر والی الآن
قپودن ایچرو یهود ونصارا قویمزلر وغزامالندن بنا اولنمشدر قبله قپوسنـدن
طشره چقارکن صـاغ طرفنـده خطـاط تیمورجی چلبی خطیله لتفتحن
القسطنطینیه الی آخره حدیث شریفی تحریر اولنمشـدر و ایکی طرفنـده
موصلقلری واردر جماعت آبدست آلورلر وحولیسنـده بر حوض و فواره‌سی
واردر ومحراب اوکنده ابوالفتحك واهلنك تربه‌لری واردر و بر واسع حولیسی
واردر که سکز پرده قپوسی واردر وخارجی حولیده ثمانیه مدرسه‌لری وسوختوات
تملری و بر دار الضیـافه ودارالشفـا و بر مهمان سرای و بر حمام و بر مکتب
بنا اولنمشدر والحاصل جوانب اربعه‌سی کارکیر بنالرایله اراسته برجامعدر

﴿ ابو الفتحك معمار باشی ایله مرافعه‌سنی بیان ایدر ﴾

فاتح بر غضوب پادشاه اولمغله معمار باشی‌یه عتـاب ایدوب بنم جامعمی
نیچون ایاصوفیه قدر عالی ایتمیوب بر روم خراجی دکر ستونلریمی کسوب جامعی
الچق ایتدك دیدی معمـار باشی دخی پادشاهم اسلامبولده زلزله چوق اولور
خلل بولمسون دیو ایکی عمودی اوجر ذراع کسوب ایاصوفیه‌دن الچق ایتدم
دیوب عذر ایلدکده عذری جرمندن اشددر دیوامان و یرمیوب ایکی اللرینی
بلکلرندن قطع ایتدی ایرته‌سی کونی معمار باشی اسلامبول منلاسنه واروب
فاتحدن شکایت ایدوب شرعله مرافعه طلب ایلدی درحال منلا حضرتلری
کتخداسنی ابوالفتحه کوندروب شرع شریفه دعوت ایتدکده فاتح امرشرع
شریفکدر دیوب فراجه‌سین کیوب کرینه بر طپوز صوقدی اندن ملانك
حضورنه واروب بعد السلام صدره کچمك مراد ایتدکده منـلا حضرتلری
اوتورمه پادشاهم حصمکله برابر طووب مرافعه اولك دیدی معمار باشی حاضر
اولوب استنطاق ایلدکلرنده سلطانم بر استاد کامل ومعمار عامل ایدم بنم جامعم
الچق ایلدك وایکی دیره‌کیم کسـدك دیو ایکی اللریمی کسوب کار و کسبمدن
الیقیویوب اهل وعیالمه انفاقه قدرتم قالمدی امرشروع شریفکدر دیدکده
منلا حضرتلری پادشاهم بو آدمك اللرینی سزمی قطع ایتدیکز دیدی ابوالفتح
دخی بو آدم بنم برروم خراجی دکر ایکی عمودی قطع ایدوب جامعم بی شهرت
ایتدی انکیچون اللرینی قطع ایتدم امرشروع شریفکدر دیدی منلا حضرتلری

بکم شهرت آفتدر جامعك الجق اولمسی عبادته مانع دکلدر سنك طاشك جواهر دخی اولسه قیمتی ینه طاشدر اما بو آدمك ناشرع للرنی کسوب تهور ایتمش‌سك بو آدم کاردن قالمش اولاد وانسابی ایله کفاف نفقلری شرعاسنك اوزریکه لازمدر نه دیرسن دیدی سلطان محمد امر شرعکدر دیدکده منلا حضرتلری امر شرع بودر که معمار دعوی ایتسه شرعا سنك دخی الکز قطع اولنور بلاشرع ایش ایده‌نك امر شرعله حقندن کلنور دیدی فاتح سلطانم بیت المالدن کفایت مقداری علوفه تعین ایده‌لم دیدی منلا خیر بیت الماله غدر ایتمك اولماز قباحت سزکدر کندی علوفه‌کزدن ویرمك کرکدر دیو حکم ایلدی فاتح دخی یومیه یکرمیشر اقچه ویره‌یم حقنی حلال ایلسون دیدکده معمار باشی راضی اولوب حلاللشدیلر وفصل حکومت حجتلرنی آلوب دعوادن خلاص اولنجه منلا حضرتلری قیام ایدوب پادشاهه تعظیملر ایلدی سلطان محمد دخی منلایه بو پادشاهدر دیو مقدم بکا تعظیم ومساعده ایدیدك شو طپوز ایله سنی خورد ایدردم دیوب اتکی التنده طپوزی کوستردی همان منلا حضرتلری دخی بکم اکرسن دخی حکم شرعه رضا ویرمیوب نکول ایدیدن شو اژدرهایه سنی هلاك ایتدیردم دیوب سجاده‌یی قالدیرنجه التندن بر اولو اژدرها چقوب اغزندن آتش صاچغه باشلدی منلا حضرتلری اژدره اسم اول دیوب سجاده ایله ستر ایلدی سلطان محمد بر پادشاه عالی جاه ایکن شرع شریفه اطاعت ایدوب کندی خدمه‌سیله مرافعه اولدی اندن معمار باشینك خلیفه‌سی ابدال سنان معمار باشی اولوب جامعی اتمام ایتدیلر بعده علی قوشی نام علم نجومده بنام کلوب بویاجیلر قپوسی قربنده مکتب اوکونده چارکوشه بر بیاض مرمر ایچره بر میقات ایتمشدر ربع مسکونده نظیری یوقدر والحاصل سلطان محمدك وقت خلافتنده ممالك عثمانیه معمور وآبادان اولدی

(اوصاف جامع سلطان بایزید خان چارشو جوارنده سرای عتیق قربنده طقوز یوز اوج تاریخنده ابتدا اولنوب طقوز یوز اون برده تمام اولدی چارپایه اوزره مدورعالی برقبه‌در قبله‌سنده ومقابلنده نیم قبه لرضم ایله توسیع اولنمشدر ودرونده صماقی ایکی عظیم عمودلری واردر محراب ومنبر ومحفلی ساده کوزل مرمردر محراب اوزرنده‌کی خط شیخ خطیله تحریر اولنمشدر وبش قپوسی واردر وحرمنك صفه‌لری قبه‌لر ایله اورتلمش وسطنده شادروان ومصلقلری واردر شادروان اوزرنده‌کی قبه‌یی فاتح بغداد سلطان مراد رابع بنا ایتمشدر ابتدا جامع

بنا اولنورکن معمار باشیسی پادشاهم محرابی نیجه وضع ایده‌لم دیو سؤال ایتدکده
سلطان بایزید معمار ایاغمه باص دیدی معمار دخی ایاغنه باصنجه کعبهٔ شریفی
کوردی همان بایزیدك ایاغنه یوزین سوروب محرابه ابتدا ایلدی وجامع تمام
اولدقده بایزید خان حاضر اولان جماعته خطاب ایدوب صلاة عصر ایله
عشانك سنتلرنی ترك ایتمش آدم وار ایسه تبرکا ابتدا امامتی اول ایتسون دیدی
دریا مثال جماعت ایچره بر کیمسه بو لنمیوب بنه کندوسی سفرده و حضرده
مدت عمرنده جمیع سنتلری ترك ایتمدك دیو امامت ایتدیلر وحلال مال ایله
بنا اولندیغندن روحانیتلی جامع اولوب روزشب جماعتدن خالی اولمز صلات
ظهر ایله عصرده بر جماعت فرضی ادا ایدوب سلام ویردکده بر جماعت دخی
اقامت ایدر ومحرابی اوکنده باغچه ایچنده بر قبه ایچنده بایزید خان آسوده
اولمشدر و جامعك جانب شرقیسنده عمارت ودار مسافر و بر مکتب
و بر دارالقراسی واردر وجانب غربیسنده یتمش قبه‌لی بر مدرسه‌سی واردر
وایکی یك قرق خدامی واردر وقفندن وظیفه‌لری ویریلور و بوندن ماعدا
بایزید ولینك فتح ایتدیکی دیارلرده آلتمش منبر ومحرابی وضع اولنمشدر امیربخاری
علیه رحمة الباری تکیه‌سی وجامعی غلطه سرایی جامعی بایزید خان بناسیدر

اوصاف جامع سلطان سلیم خان

طقوز یوزیکرمی یدی تاریخنده ابتدا اولنوب طقوز یوزاوتوزاوچ تاریخنده تمام
اولدی اسلامبولك قره‌دکز جانب شمالیسنده برکوه بالا اوزره بنا اولنمشدر
اماسائر جامعلر کبی عمودلری یوقدر همان دیوار اوزره برقبهٔ عالیدر استاد معمارلر
تماشا ایدوب قوجه معمارسنانك هنرینه انکشت بردهان ایدرلر حقا جار دیوار
اوزره زیر فلکده بویله بزواجب السیر قبه بنا اولمامشدر ایاصوفیه‌نك قبه‌سندن
برشبر واسع ایتمشدر لکن ایاصوفیه قدر یوکسك دکلدر زمیندن قبه‌نك سطحنه
وارنجه اللی سکز ذراعدر زمینی مرتفع اولدیغندن عاقبت اندیش معمارسنان
زلزله‌لردن مصون اولمسیچون جامعی الجاق ایدوب جار دیوار اوزره انشا ایتدی
منبر ومحرابی بیاض مرمردن ساده کوزلدر واوچ‌قپوسی وایکی‌مناره‌سی واردر
وحرمنده صفه‌لری قبه ایله اورتلمش وسطنده شادروان و فواره‌لری واردر
وبوشادروانك قبه‌سنی دخی مراد رابع بنا ایتمشدر برمکتب و برعمارت وبردار
الضیافه و برکیلار و برحمامی واردر

اوصاف جامع سلطان سليمان خان

طقوز يوزاللى برتاريخنده ابتدا اولنوب طقوز يوز التمش تاريخنده تمام اولدى
تعريف وتوصيفدن مستغنى برجامع عبرت‌نمادر سراى عتيق شماليسنده دريايه
ناظر بركوه‌بلند اوزره بنا اولنمشدر ممالك عثمانيه‌ده نقدر استاد كامل ومعماران
وار ايسه جمع اولوب اوچ‌سنه تملن قعر زمينه ايندبروب اندن اوچ‌سنه‌ده اساسى
روى زمينه ظاهر اولدى اندن برسنه خالى اوزره براقديلر بعده بنا ايتديلر
وقبه‌سنى اياصوفيه‌دن يدى ذراع يوكسك ايتديلر وقبه‌نك چارپايه‌لرندن ماعدايمين
ويسارنده درت‌عدد صماقى مرمرستونى واردركه هربرى اون مصر خراجى قيمت
ايدوب مصر ديارندن برفرانجه قپودانى صاللره وضع ايدوب موافق هوا ايله
اسلامبوله دخول واون‌قپانى اسكله‌سنه كتوروب سلطان سليمانه هديه ايلدى
سلطان سليمان حظ ايدوب فرانجه قپودانه يلانلى وردوس جزيره‌لر بنى احسان
ايلدى فى‌الحقيقه نظيرلرى بولنماز عمودلردر اللیشر ذراع قدى واردر وروزنلرنده
اولان متلون جاملر سرخوش ابراهيم كاريدر واسماء‌الحسنى خطلرى ايله تزيين
اولنمش مصنع جاملردركه مثلى برديارده كورلمامشدر محراب ومنبرى ومحفلى
بياض مرمردندر ومحرابنده اولان خط قره‌حصارى خطيدر ومحرابك يمين
ويسارنده مصنع عمودلر واردركه سحر اعجازدر وذهب ايله مطلا برآدم‌قدى‌قدر
شمعدانلر اوزره يكرميشر قنطار شمع عسل كافورى وضع اولنور هربرينه
اون‌بشرقدمه نردبان ايله عروج ايدرلر درون جامعده يان صفه‌لرى واردر
وطشره‌سنده بوصفه‌لره معادل صفه‌لرى وقبه‌ده ايكى‌قات قنديل ايقاد اولنور
دهليزلرى واردر وجمله ايقاد اولنان قنديللر يكرمى ايكى‌بيك قنديلدر وقبله
قپوسى طرفنده‌كى پايه‌لرده بر چشمه‌سى واردر وفوقانى خزينه مقصوره‌لرى
واردركه اعيان ولايتك وارباب سفرك امانت ماللرى وضع اولنوركه حسابنى
الله‌تعالى بيلور قبه‌نك اورتاسنده * الله‌نورالسموات * آيتى وسائر درون وبيرونده
اولان خطلر قره‌حصارى خطيله تحرير اولنمشدر وجامعك بش قپوسى واردر
وخارج جامعده محراب اوكنده براوق‌منزلى محلده سلطان سليمانك تربه‌سى
برقبه ايچنده ينه برقبه انشا اولنوب برديارده نظيرى بنا اولمامشدر وجامع تمام
اولدقده بنا امينى وناظرى ومعتمدى محاسبه‌جيلر اوزره سكسان كره يوز بيك
وطقسان‌بيك اوچيوز سكسان اوچ‌يوك فلورى اولمق اوزره مصارفى اولدى
(وسلطان سليمانك برحيرات عظيمى دخى قرق چشمه كمريدر برقات كمرى يانقو

بن مادیان عصرنده بنا اولنوب اسلامبول ایچره قرق عدد چشمه اجرا ایتمش ایدی مرور ایام ایله بعض محللری منهدم اولوب عصر سلیمان خانیده صولری منقطع اولوب اهالی اسلامبول برایچم صویه محتاج اولمشلر ایدی وکمال مضایقه‌لری سلطان سلیمانه عکس ایلدکده اسلامبوله بر منزل بعید یرده جانب غربده آب نابلر بولوب اسلامبوله کتورمك مراد ایلدی معمارسنان پادشاهم بو محلدن اسلامبول اون ساعتدر کیسه‌لری اوج اوجه دیزرسك بو خیرات سزه نصیب اولور والا برملوك قادر دکلدر دیدی سلطان سلیمان دخی ای سنان بو صو هندسه‌ده اسلامبوله کتمك ممکنمیدر دیدی بلی پادشاهم ممکندر لکن کیسه‌لری اوج اوجه دیزمك کرکدر دیدکده سلطان سلیمان بن کیسه‌لری یان یانه دیزه‌رم همان بسم الله دیوب بدأ ایله دیدی عیونك باشنده بر کیسه التون نثار ایلدی اندن اساسنه مباشرت اولنوب یدی یلده اوج یك یدی یوز کمر ایله بعض یرلرده افلاکه سر چکمش ایکیشر اوجرقات قنطره‌لردن وبعض یرلرده قعر زمینی یاروب اسلامبوله اجرا ایلدی وآت بازاری قربنده یانقونك قرق چشمه کمرلری اوزرندن کچروب اقتضا ایدن محلاره تقسیم ایلدیلر وبیوك چکمجه جسرنه مباشرت ایدوب اتمامی سلطان سلیمه میسر اولدی

﴿ در بیان اوصاف جامع شهزاده محمد خان ﴾

بو دخی سلیمان خان بناسیدر که جکر کوشه‌سی اولان شهزاده جوان بخت سلطان محمده غایت محبت ایدوب سفرده وحضرده برآن یانلرندن ایرمزدی دار بقایه رحلت ایدوب اول محلده دفن اولندیغندن روحیچون بوجامعی انشا ایلدی طقوز یوزاللی تاریخی ربیع الاولی غره‌سنده ابتدا اولنوب طقوز یوز اللی بش رجبنده تمام اولدی بونك معماری قوجه سناندر وجامع اوکنده بر قبهٔ عالی ایچنده شهزاده محمد مدفوندر و برقبه دخی برادری شهزاده جهانکیر سلیمان خان ایله حلب مشتاسنده ایکن مرحوم اولوب جسدنی اسلامبوله کتوروب اوزرینه برقبه بنا ایتدیلر وجامعك طشره‌سنده یمین ویسارنده صفه‌لری واردر قپولری پنجیره قناتلری جمله صدفکاریدر ودرونی انواع آویزه‌لر ایله مزین برشیرین جامعدر وحرمی وسطنده برحوض مدور شادروانی واردر اوزرنده‌کی قبه مراد رابع بناسیدر ایکیشر شرفه‌لی ایکی مناره‌سی واردر وحوالیسنده الشیخ علی طبلی حضرتلری مدفوندر صحابهٔ کرامدن ابا ایوب انصاری ایله کلوب معرکه‌ده طبل اولمحلده شهید اولوب دفن اولنمشدر وجامع اطرافی عمارت ومدرسه وتابخانه

ودارالضیافه وخیرات سائره ایله آراستهدر وشهزاده محمدك برادری شهزاده جهانکیر روحیچون فندقلیده جهانکیر جامعنی سلطان سلیمان بنا ایلدی اوصافی بالاده تحریر اولنمشدر

اوصاف جامع والدهٔ شهزادکان مذکوران خاصکی سلطان

عورت بازارنده حصکی سلطان نامیله مشهور برجامعدر برقبه و برمنارهلی برجامع روشندر عمارتی ودارالضیافه وبیمارخانه ومدرسهسی و برمکتبی واردر وسلیمان خانك نزاکتلریدرکه حصکی سلطان خیراتنی عورت بازارنده بنا ایلدی

در بیان اوصاف جامع مهرماه سلطان بنت سلیمان خان

ادرنهقپوسنك داخلنده برعالی زمین اوزره بنا اولنمش برجامعدر سلطان سلیمان دختری مهرماه سلطان نامنه بنا ایدوب جمیع مصارفی خزینهدن صرف اولنمشدر محراب ومنبری غایت مصنعدر اما خنکار محفلی یوق ایدی بیك یوز اون بش سنهسنده سلطان احمد زماننده خنکار محفلی بنا ایلدیلر وجوانب اربعهسی مدرسه حجرهلریدر برطبقه و برمنارهسی واردر والحاصل پادشاه غیور

(بی وفا دنیایه هر کیم الدانور آدم دکل)
(ایلسون روشن نظر عیش جهان بردم دکل)

دیوب قرق سکز سنه مدت سلطنتلرینی عدل و فی سبیل الله غزا وجهاد وممالك عثمانیهیی معمور وآباد ایتمکهصرف ایدوب

(بیت)

(مال و جاهه غره اولمه قور کیدرسك عاقبت)
(شویله طوت ملك جهان سکا مسخر بولدی طوت)
(نیجهلردن قالدی دنیا قالبسر سندن دخی)
(بو رباطه کیم قونه کوچك مقرر بولدی طوت)
(بر آوج طپراغله رنج اولور آخر حاصلك)
(جمله عالم کنجنی ساکه مسخر بولدی طوت)
(شادی وغم ای محبی طوتمدی بر دم قرار)
(عاقل اول هر بریسی کلسه برابر بولدی طوت)

دیوب ترك سلطنت فانی ایلدیلر رحمةالله علیه

در بیان اوصاف جامع سلطان احمد خان

ایاصوفیه قربنده اتمیدانی نام محلده برمرتفع یرده برجامع معلادر سلطان احمد

بو جامعك یرنده بش عدد سرای صاتون الوب جمله سن هدم ایلیوب صحرا مثال زمینی
کشاده ایلدی استاد و معمارانی جمع ایدوب اسکداری هدایی محمود افندی
واستادمز اولیا افندینك دعالریله اساسنه مباشرت اولندی ابتدا سلطان احمد
خان دامننه طپراق قیوب یارب احمد قوللكك خدمتنی قبول ایله دیو ارغادلر
ایله تملنه طپراق طاشیدی واولیا افندی تمل امامی وهدایی حضرتلری تمل شیخی
وقره سنبل علی افندی تمل قاضیسی وقلندر پاشا تمل معتمدی وکمانکش علی پاشا
تمل ناظری اولدی اوچنجی سنه ده قبه یه مباشرت اولنوب جارپایه مرمر اوزره
یتمش ذراع قدنده برقبهٔ مدور بنا ایلدیلر جوانب اربعه سنی نیم قبه لر ایله اراسته
وتوسیع ایدوب ایاصوفیه وسلیمانیه کبی عمودلری یوقدر همان درت عدد پایه لر
اوزره برقبهٔ عظیمدر ودروننده اوچ طرفی اینجه ستونلر ایله دائر امادار جماعت
طبقه لریدر اندن یوقارو اوجقات دخی قندیللر ایقاد اولنه جق دهلیزلری واردر
محراب ومنبری مصنع صوم مرمردن بنا اولنمشدر محرابك ایکی خاننده شمعدانلر
اوزره یکرمیشر قنطار بیاض شمع کافورلری ایقاد اولنور وایکی پایه سنده چشمه لری
واردر تجدید وضوء ایدرلر و بش قپوسی واردر و بوجامعده اصیلان ذی قیمت
اویزه لر برجامعده یوقدر جوهر فروشلر حسابی اوزره آویزه لری یوز مصر
خزینه سی تقدیر اولنمشدر زیرا احمدخان صاحب طبیعت وعارف پادشاه اولمغله
جد عظاملرندن نقدر ذی قیمت جواهر مقوله سی وارایسه جامعه آویزه ایلدی
ودول سائره دن کلن هدایه و هردیارك ارباب هنرلری بر نادیده شیلر اختراع
ایدوب احسان امیدیله کتوردکاری شیلر ایله جامعی تزیین ایلدی حتی ایالت
حبش والیسی جعفر پاشا التی عدد زمرد قندیل کتوروب التون زنجیرلر ایله
خنکار محفلنه اصدیلر هر برقندیل التیشر اوقه کاور مجوهر ایله تزیین اولنوب
مهر سلیمان شکلنده آویزه ایتدیلر واون التی شرفه ایله التی عدد مناره سی واردر
وشرفه نك اون التی اولمسی سلطان احمد سلاطین عثمانیه دن اون التنجی پادشاه
اولدیغنه اشارت ایتمشلردر ویدیوزاللی خدامی واردر غلطه نك خراجی بوجامعك
وقفیدر سلطان احمدخان جامعك طشره حرمی ومدرسه و سائر بنالری تمام
اولمادن مرحوم اولوب سلطان مصطفی یرینه جلوس ایتدی

در بیان اوصاف جامع والده سلطان

سلطان محمد رابعك والده سی اون مصر خزینه سی مال صرف ایدوب وفات
ایلدکده ناتمام وخراب قالوب ظلمیه نامیله اشتهار بولمش ایدی مرور ایام ایله

والده سلطان دوران بلده ایدرکن بو اساسی کوروب اتمامنه بذل همت ایلدی
بش بیك کیسه مالندن افراز ایدوب بناسنه شروع ایلدکده عدلیه دیدیلر
اسلامبول قلعه‌سی ایچره شهید قپوسی ایله بالق بازاری میانده واقع اولمشدر
اطرافی یهود محله‌سی ایدی اول اثناده احراق اولوب والده سلطان جمله یهود
عرصه‌لرینی صاتون آلوب جامعه الحاق ایلدی

در بیان اوصاف جامع شیخ ابو الوفا

ابوالفتح سلطان محمد بنا ایتمشدر بر طبقه و بر مناره‌سی واردر مستجاب الدعوه
بر جامعدر مدرسه و عمارت و حمامی واردر

در بیان اوصاف جامع امیر بخاری

ابوالفتح بناسیدر بر طبقه و بر مناره‌سی وعمارتی واردر (اوصاف جامع فتحیه)
کفار بناسیدر بر دیر عظیم ایدی ابوالفتح محراب ومنبر ومناره بنا ایدوب
جامع ایلدی بعد زمان محترق اولوب سلیمان کتخدا مأموریتیله تعمیر اولندی
درون اسلامبولده سلاطین جامعلری بونلردر اما خارجنده اولان جامعلرك
کزیده‌سی ایوب سلطان جامعیدر اندن طوبخانه‌ده جهانکیر جامعی وروم ایلی
حصارنده ابوالفتح جامعی و قواقده مراد رابع و اناطولی قواغنده سلطان
مراد رابع جامعلری و اناطولی حصارنده ینه مراد رابع جامعی و اناطولی
حصارنده ابوالفتح جامعی و اسکدارده مهرماه سلطان جامعی و کوسم والده
سلطان جامعی و ینی محله‌ده والده جامعی و بونلردن ماعدا خنکار باغچه‌لرنده
دخی جامعلر واردر

اسلامبولده وزرا واعیان جامعلرینی بیان ایدر

محمود پاشاده محمود پاشا جامعی محمود پاشا ابوالفتحك وزرالرندن ایدی سلاطین
مثالی جامع کبیردر اوج قپوسی و بر حرمی واردر اندن اون قپانك داخلنده
قزانجیلر ایچنده منلا خیرالدین جامعی ابوالفتح عصرنده بنا اولمشدر اوج
محرابی و اوج قبه و اوج قپوسی واردر بوندن غیری اوج محرابلی جامع یوقدر
(وادرنه قپوسی قربنده قهریه جامعی زمان قدیمده بر مصنع دیر ایمش اندن
قوجه مصطفی پاشا جامعی ابوالفتحه و بایزید ولی‌یه وزیر اولمشدر وبو جامعك
اطرافنده نیجه بیك شهدا مدفوندر روحانیتلی جامعدر عمارت و مدرسه‌سی
وزاویه‌لری واردر (فیروز اغا جامعی آت میدانی قربنده بر قبه‌لی جامعدر

چهارشنبه بازارنده مراد ثالثك دارالسعـاده اغاسی محمد اغا جامعی بر جامع
زیبادر اوزون چارشو ایچنـده ابراهیم پاشا جامعی معمار سنان بناسیـدر
(زنجیرلی قیوده اوج آدم باشنی بر اقچه‌یه تراش ایدوب حلال مال جمع ایتمکله
جامع بنا ایدوب اوج باش جامعی دیرلر بر کوچك جامعدر صنع الله افندی
جامعی قرق چشمه قربنده احراق اولدی سلوری قپوسی قربنده کورکجی
باشی جامعی بلاط قپوسنده بلاط جامعی سلطان سلیمان زماننده فرح کتخدا
نکدر معمار سنـان بناسیـدر طشره صفه‌لرینك دیوارلرنده قدسدن مصره
ومصردن مدینه ومکه‌یه وارنجه منازللرده اولان دره وتپه و مخوف و مخاطره
یرلرك شکلرینی بر استاد نقاش تصویر ایتمشدر اندن سلطـان سلیم قربنده
سیواسی افندینك تکیه‌سی جامعی دیرلر التی مخزندر غزازلر ایریشم بوکـرلر
اندن قره کمرك قربنده آق شمس الدین جامعی مستجاب الدعوه بر جامعـدر
روز وشب جماعتدن خالی دکلدر اندن اون قپانك داخلنـده عزبلر جامعی
ابوالفتح عصرنده بنا اولندی الوان جامعی دیرلر زیرا بنا اولندیغی سنه محراب
دیوارنك طشره‌سنده بر شفتالی شجری حاصل اولوب دردی بر وقیه کلور
شفتالیسی اولوردی درخت عظیم ایدی شفتالی جامعی دیو مشهور اولمش ایدی
بعد زمان سوکلون مصلی سلطان سرایندن بر آتش ظهور ایدوب اول طرفلر
وجامع احراق اولوب اهالی شفتالی‌سز قالدیلر اندن عاشق پاشا جامعی زیارتکاه
محلدر اندن مفتی جامی قربنده التی بوغاچه جامعی ابوالفتحك اتمکجی باشیسی
ایدی جب علی نسلندن اولوب هر کون بایزید ولی‌یه کونشده پشمش پوغچه
کتوردیکیچون التی پوغچه جامعی دیرلر اندن قره پیری پاشا جامعی زیرك باشی
قربنده صغوق قیو اوزره جهانما بر جامعدر اوجیوز التی عمود اوزره آب ایله
مملو صهریج اوزرنده‌در اندن آت بازاری جامعی اسلامبول ایچره هر کیجـه
قانون ابوالفتح اوزره دیده بانلق ایدن اون ایکی یکیچری چورباجیلری بو جامعده
صلات عشایی ادا ایدوب تابصباح اسلامبول ایچره قول کزرلر اندن میراخور
جامعی یدی قله قربنده صولی مناستر جوارنده دیردن تحویل اولنمش بر جامعدر
اما جماعتی ازدر معمار سنان بناسیدر اندن خادم ابراهیم پاشا جامعی سلیمان
خان وزیری ایدی متقاعد اولوب سلوری قپوسنك داخلنده تحتانی بر جامع
بنا ایتدی مصنع ومزین معمار سنان بناسیدر اندن داود پاشا جامعی سلطان
بایزیدولی وزرالرندن ایدی اندن جراح پاشا جامعی سلیمـان خان وزرالرندن

(ایدی)

ایدی عورت بازاری قربنده بر مصنع جامعدر اندن اسکی خسرو پاشا جامعی
سلیمان خان وزرالرندندر آق سرای قربنده بر شیرین جامعدر اندن اسکی علی
پاشا جامعی سلیمان خان وزرالرندن ایدی طاوق بازاری قربنده جماعت کثیره‌یه
مالك بر جامعدر اندن قوجه محمد پاشا جامعی سلیمان خان وزرالرندن ایدی
آت میدانه قریب بر جامع کبیردر اندن نشانجی پاشا جامعی قوم قپو قربنده‌در
اندن احمد پاشا جامعی سلیم خان وزرالرندندر طوب قپوسنك ایچ یوزنده
بر پشته اوزره سلاطین جامعی مثالی معمار سنان بناسیدر اندن پیری پاشا
جامعی مراد خان رابعك وزیرا عظمی ایدی ابوالفتح قربنده کچه‌جیلر ایچنده
بر جامع فوقانیدر نردبان ایله عروج اولنور اندن کسکین دده قربنده نشانجی
پاشا جامعی معمار سنان بناسیدر اندن حافظ پاشا جامعی ابوالفتحك قربنده
اولمغله بر کیجه واقعه‌سنده ابوالفتحی کوروب نیچون بنم جامعم قربنده جامع
ایدوب جماعتم الدك دیو حافظ پاشایی قتل ایدر همان حافظ پاشا خوابدن
بیدار اولوب تفکرده ایکن یتمش کون مرورنده وفات ایدوب مزاره دفن ایدرکن
لحد کنارندن بر طاش اوچوب پاشانك اوزرینه دوشوب قلج کبی کسدیکی
تواتر ایله مشهوردر اندن خلیل پاشا جامعی سلطان محمد عمارتی قربنده اندن
ترکیم جامعی یکی اوطه‌لر قربنده اندن صاری کز جامعی اندن ابوالفتح
قربنده علی پاشا چارشوسی ایچره طواشی مسیح پاشا جامعی کیلار خاصه‌دن
سلطان مراد ثالث عصرنده مصر والیسی اولوب وزیر اعظم اولدی بعده
تقاعد اولوب مذکور جامعی بنا ایتدی اندن امیر بخاری قربنده هما خاتون
جامعی اندن رستم پاشا جامعی سلیمان خان وزیریدر تحت القلعه‌نك قربنده
فوقانی چینی ایله مزین بر جامع روشندر التنده مخزن و دکانلری واردر معمار
سنان بناسیدر اندن اون قپانی جامعی مقدما سلیمان خان عصرنده سلیمان
صوباشی بنا ایتمشدی معماری قوجه سنان ایدی اون قپانك طشره‌سنده لب
دریاده واقع اولوب مرور ایام ایله جامع ومناره‌سی منهدم اولدی بعده قره‌چلبی
زاده مجددا التنه دکان ومخزنلر انشا ایدوب فوقانی برجامع بنا ایلدی اندن
آق‌سرای قربنده عثمان شاه والده‌سی جامعی اندن منلا کورانی قربنده قاضی
عسکر عبدالرحمن افندی جامعی معمار سنان بناسیدر اندن یدی‌قله‌ده حاجی
اوحد جامعی معمارسنان‌بناسیدر اندن آخور قپو قربنده قپو اغاسی خادم
محمود اغا جامعی سلطان سلیمان وسلیم ثانی اغاسیدر اندن قوجه‌مصطفی پاشا

قربنده قوجه خسروبك جامعی معمارسنان بناسیدر اندن یكی قپو قربنده اوده‌باشی جامعی معمارسنان بناسیدر اندن صولی مناسترده حامجی خاتون جامعی معمارسنان بناسیدر اندن اوسكوبلیده یدی‌یول اغزنده دفتردار سلیمان چلبی جامعی معمارسنان بناسیدر اندن یكی‌باغچه قربنده حرم جاوش جامعی معمارسنان بناسیدر اندن قاضی‌چشمه‌سنده فوقانی سنان اغا جامعی ینه معمار سنان بناسیدر اندن یمش‌اسكله‌سنده مال‌حلال ایله بنا اولمش اخی‌چلبی جامعی معمار سنان بناسیدر بو جامعلردن ماعدا ابوالفتحك ایكیوز یتمش محرابلی مساجدی واردر

(قسنطینیه خارجنده اولان قره‌دكز بوغازینه وارنجه معمور شهرلری بیان‌ایدر) اولا شهر خارج یدی‌قله كفره زماننده نظرته یعنی یولدن كلمش طاعونلی آدم شهره كرمیوب بو محلده مكث ایتدیردكلری ایچون نظرته دیرلردی بعد الفتح غازی جمله دباغ‌خانه‌لری وسلخانه‌لری بونده قیوب آبادان ایلدی لب‌دریاده قصبهٔ معموره‌در برجامعی ویدی مسجدی وبرخانی وبرحمامی ویدی سبیلی واوج‌تكیه‌سی واردر واوج‌یوز دباغ دكانی واللی طوتقاجی خانه‌سی ویتمش كرشجی كارخانه‌سی واردر اما متأهل محله‌سی ازدر جمله‌سی مجرددر حین معركه‌ده بش بیك دباغ بكاری چیقار اما بوقصبه‌نك بد رایحه‌سی اولدیغندن غیری كیمسه ایلنمز اماد باغلره عنبر كبی قوقار لكن غایت منعم آدملری واردر بوقصبه‌نك خارجنده چشمهٔ‌جان فزانك كری التنده جاركوشه بر بیاض مرمر اوزره برقازمغی تصویر ایتمشلر دیللر ایله تعبیر اولنمز افواه ناسده قازلی چشمه‌نامیله مشهوردر (یكی‌قپو قصبه‌سنی وعمارتلرینی بیان ایدر) یكی‌قپو خارجنده درتیوز مقداری باغ و باغچه‌لی‌سرای وخانه‌لری واردر و برحمام و برمولویخانه و یتمش‌فقرا حجره‌لریله سماع‌خانه وعمارتی واردر و یتمش‌قدر دكانی واردر وجامعی مركز افندی جامعیدر (مناقب مركز افندی) پیرعزیز مركز افندی بركون فقراسنه بیوررلركه شویرده سجده ایدركن بكا برصدا كلدیكه یاشیخ بن برده یدی‌بیك سنه‌در محبوس اولمش برعین الحیاتم بنی بوحبسدن خلاص ایله دیركلك ای‌احباب سزكله شو سجاده‌مز اولان محلی قازالم دیوب زمینه برپشت‌پا اوردی جمله فقرا اوشوب قازدقلرنده اول آب خوش كوار ظاهر اولدی علی الصباح آج قارنه نوش ایتسه‌لر حمای معده‌دن ومحرقه‌دن خلاص اولور مركزافندی ایازمه‌سی دیو مشهوردر (قصبهٔ طوپجیلر اسلامبولك حین محاصره‌سنده طائفهٔ طوپجیان بومحلده مكث

اتـدكلريچون طوبجيلر ديديلر برمرتفع يرده باغ و باغچـه وخانه‌لري واردر
ونشانجي پاشـا جامعي ويدي باب خانلري ويدي مسجـدلري وبرتكيه‌سي
وبركوچوك حمامي ويوزباب دكاني واردر وملك احمد پاشـانك برسرايي واردر
وحاكملري ايوب نائبيدر (قصـبهٔ اوطاقجيلر) بودخي وقت سـفرده اوردي
اوطاقلري بونده قورولوب ساكن اولدقلريچون اوطاقجيلر ديرلر آب وهواسي
لطيف باغ وباغچه‌لي ايكي يكدن متجـاوز سراي وخانه‌لري واردر اكري قپو
خارجنده بيك اديم بعيد برمرتفع يرده واقع اولمشـدر و اوقاف ميداني ناميـله
برمسـيره‌كاهلري واردر درت جامعي والتي تكيه‌سي و اميربخاري تكيه‌سي دخي
بونده‌در واوج خان ويوزباب دكاني و برسبيلي واردر اوطاقجيلر ايله ادرنه قپوسي
ميانده اميربخاري جامعي وآستانه‌سي دخي قوجه معمارسنان بناسيدر (قصبهٔ
نشـانجي) خارج سـورك جانب غربيسـنده برهوادار مرتفع كوه اوزره باغ
وباغچه‌لي اوج بيك معمور سراي وخانه‌لري و برمفرح خامعي واللي مساجدي
وتكيه‌سي وبرحمامي و يكرمي دكاني واردر (قصبهٔ چولمكجيلر خارج اسلامبولك
جانب غربيسنده دكز ساحلنده براليچق ودوز يردر باغ وباغچه‌لي معمور بيك قدر
خانه وسراي عاليلري ودرت اسكله‌سي واردر بري ياودود و بري دفتردار و بري
زال پاشا وبري خواجه افندي اسكله‌سيدر ايچنده صوباشي ونائبي واردر ايوب
ناحيه‌سـندندر وزال پاشا جامعي ودفتردار نازلي محمد پاشا جامعي معمارسـنان
بنـاسيدر ويوز يتمش مسـاجدي و عمارتي و يدي تكيه‌سي واردر اما يكيچري
اوجاغندن باش جاوش قرەمرزاق نام قاتل عثمان خان برمولويخانه بنا ايتمشيدي كه
نظيري يوق ايدي حكمت خـدا برزلزله اولوب يره برابر منهدم اولدي حالا بري
بوستاندر و برخوش حمامي واردر وشـاه راهي اوزره ايكي طرفلي اوچيوز بر
اصنـافدن دكانلري واردر و برطريق عامده ايكيوز اللي جناقجي وچولمكجي
دكانلري واردر و بودكانلرده اويله استاد كامللر وارايديكم طين مختومدن ياپدقلري
برداق ودستي‌لري قرق اللي غروشه بيع اولنوب پادشاهلره ووزرايه هديه ايدرلردي
والتي چشمه‌سي وبرخاني واردر (شهر ابا ايوب انصاري رضي الله عنه اسلامبولك
جانب غربيسـنده ايكي ساعت قره‌دن و يدي ميل دريادن بعيد محلده برشهردر
سـاحل بحري سراپا معمور وآبادان سلطان و وزرا و وكـلا واعيان ياليلريدر
ودفتر ايله طقوز بيك سكز يوز سراي وخانه‌سي واردر حدودي زال پاشا جامعندن
كاغدخانه يولي اوزره جوان قپوجي باشي سراينه وارنجه نهايت بولور اندن اوته

کرمیدخانه‌لر دردینه زال‌پاشادن تا ادریس کوشکنه اندن نشانجی وطوبجیلر حدودنه وارنجه شهرایو بکدر ابا ایوب حضرتلرینك تربه وشبکه‌سنی سلطان محمد بنا ایلدی وتربه اوکنده اولان جامعی دخی بنا ایدوب حضرت ابا ایوبك روحنه هدیه ایلدی لب دریایه قریب برجامع کبیردر برشرفه‌لی ایکی مناره‌سی وارایدی بیك یوز بش سنه‌سنده ابراهیم پاشا برشرفه دخی یاپوب ایکیشر شرفه‌لی اولدی اندن شاه سلطان جامعی کاغدخانه اوزره واقع اولمشدر معمار سنان بناسیدر بوجامعلردن ماعدا بیك سکسان مساجدی واردر دوکمه‌جی باشی وارپه‌جی باشی وقارنجی باشی مسجدلری معمار سنان بناسیدر وایوبده اولان مدرسه صقاللی محمد پاشانکدر وادریس کوشکی بانیسی بیرامیه طریقندن شیخ ادریس نام برعزیز برتکیه انشا ایدوب یاران ودرویشان جمع اولوب محبت ایدرلردی جلوس مصطفی خانده شیخ ادریسی ملحددر دیو تکیه‌سنی هدم ایله زیر وزبر ایتدیلر حالا برقاج درخت ایله نمازگاهی وچشمه وحوضی طورر ادریس کوشکی دیرلر تفرجکاهدر (قصبهٔ سودلیجه) بیك ایکیوز معمور باغ وباغچه‌لی برقصبه در آب وهواسنك لطافتندن سودی اعلا اولمغله سودلیجه دیرلر کاغدخانه بوغازی اغزنده واقع اولمشدر جمله‌خانه‌لر لب دریادن تا باباجعفر طاغنه وارنجه ایوبه ناظر هوادار برمحلدر چاوش باشی جامعی وحکیم قپودان زاده مسجدی معمار سنان بناسیدر وسائر مسجدلری ودرت تکیه‌سی واردر وبرحمام وبرخان واللی باب قدر دکانی واردر واسکله باشنده برمسیره‌گاه صفه‌سی واردر وابراهیم پاشا باغچه‌سی سلطان مراد رابعك طبعنه هواسی خوش کلوب دائما انده عیش ونوش ایدردی بعده پادشاهلره مخصوص باغچه اولدی وابوالسعود افندی حضرتلری باغچه‌سی دخی اکا متصلدر وتفسیر شریفی بو باغچه‌ده تألیف ایتمش دیرلر وبوکا متصل بازرکان باشی یالیسی وابراهیم‌خان‌زاده یالیسی وجعفر بابا تکیه‌سی سلیمان خان خداملرندن جعفر نام برصاحب طبع کیسه‌نك خیراتیدر سلطان سلیمان بوتکیه‌نك دریایه ناظر برکوشه‌سنده اوتورركن هندستان هدایاسی کلوب نقش بوقلمون دریسندن برسفره ویوز ختایی طباقلر وکاسه‌لر ونیجه ذی قیمت اشیالری تکیه‌یه وقف ایلدی بعده زوربالر عصرنده خزینه‌یه آلنوب سفره ایله برشفتالو جکردکندن برکشکولی قالمشدرکه جکردکك نصفیدر ایکی وقیه صو آلور کنارنده آلتون خلقه‌لری واردر

قصبهٔ قره پیری پاشا

بایزید ولی وسلیم خان اول عصرده ابابکر رضی الله عنه نسلندن وزیر قره پیری پاشا بو محلك آب وهواسنی بکنوب برباغچه بنا ایلدی بعده برقصبه اولمسنه اراده اولوب پیری پاشا نامیله مشهور اولدی باغلی وباغچه‌لی بیك قدر خانه‌لری واردر غلطه مولویتی ناحیه‌سیدر برجامع واوج مسجدی واردر بونلردن ماعدا عمارتی یوقدر ماعداسی یهود وروم وارمنی محله‌سیدر برحمامی واردر واسکله باشنده ایکیوز دکانی واردر اماجوغی میخانه‌در وبرایازمه‌سی واردر روم طائفه‌سنك زیارتکاهلریدر ومحمدخان رابع برچشمه بنا ایلمشدر

قصبهٔ حصکوی

اوج بیك خانه برجامع و برمسجدی و برحمامی واردر برمحله‌سی اسلامدر ماعداسی یهود وروم وارمنی محله‌سیدر التی یوز دکانی واللی باغ خانه و بوزه‌خانه ومیخانه‌لری واردر ومزارلقلری قربنده برایازمه‌سی واردر روم طائفه‌سی زیارت ایدرلر بوخاصکوی قربنده لب دریاده خنکار باغچه‌سی واردر زمان قدیمده ینه قراللر باغچه‌سی ایمش ابوالفتح اثنای محاصره‌ده بو باغچه‌ده آرام ایدوب مال غنایمی بونده تقسیم ایتدیکندن نظرگاهی اولوب کوشکلر وقصرلر وحمام بنا ایدوب اون ایکی بیك سروی غرس ایتدی وایچنه اوچیوز باغچوان قویدی

قصبهٔ قاسم پاشا

کفار زماننده نامی ایالنقه ایمش بعدالفتح مزارستان اولمسنه اراده اولمش ایدی زیرا عصر امویه وعباسیه‌ده اسلامبول محاصره‌سنه کلوب شهید اولنلرك اکثری ترسانه اردینه دفن اولنمش حالا مزار طاشلرنده کوفی خطلر واردر اول اجلدن فاتح عمارتنه بذل همت ایدوب ترسانه وبردیوان خانه وبرجامع انشا ایتمشیدی بعده سلیمان خان ولوله انداز جهان اولوب اعیان دولتنه اراده ایدوب اول محلی خیرات وحسنات وسائر ابنیه‌لر ایله معمور ایتدیلر مرور ایام ایله اون بیك سکسان بش خانه بنا اولندی جامع ومدرسه وتکیه‌لر بنا اولنوب ترسانه بوغازندن دریانی پیاله پاشا جامعنه کتوردیلر وبوغازك ایکی طرفنه سراپا اولر بنا اولندی پیاله پاشا وفاتندنصکره اول خلیج باران ایله اینن قوم وطاش ایله طولوب الآن معطلدر امایدرم قاسم پاشا چارشوسی ایچره درت اغزلی نام جامعه کلنجه دریا کلدیکنی بیاورم دیرلردی وترسانهٔ عامره کوزلری وباروت خانه

قلعه‌سی ویتمش قپودان مخزنلری و کورك خانه ویدی‌باب قورشونلی مخزنلر ودیوان خانهٔ جدید وصان پاوله زندانی وجرید میدانی قصری وشاه قولی قپوسی ومیت اسکله‌سی قپوسی سلطان سلیمان بناسیدر وعصرنده هرمحله جامعی ومساجدی وترسانه کوزلری وهر دکان وهرخان قپوسی اوکنده کیجه قندیللر ایقاد اولنوردی وقاسم پاشا جامعی معمار سنان بناسیدر یمین ویسارنده ایکی قپوسی واردر جماعت کثیره‌یه مالك‌در مقدم عمارتی دخی وارایمش اندن کتخدا جامعی اندن یکی دیوانخانه‌ده سلیمان خان جامعی وسائر جامع ومساجدلری وحماملری واردر اطناب کلامدن حذر ایچون تفصیل اولنمدی واوچبیك التمش دکانی واوج‌یوز دباغ خانه‌سی واردر وشهر ایچندن ایکی‌دره جریان ایدر جسرلری واردر اوجی کارکیردر بری قاسم پاشا جسری وبری امین اغا جسری وبری ترسانه قپوسی جسریدر محبوب ومحبوبه‌سی چوقدر شفتالوسی وشیرین قر قیصی‌سی وجم‌شاه انکوری وشام اوزومی وقیماقلی یوغوردی وسمز قیون اتی مشهوردر درون وبیرونده آسوده اهل‌الله زیارتکاهلری واردر ومیت زاده پدرلری اکری غزاسنه عزیمت ایتدکلرنده اناسی قرننده ایمش اهلمك قرننده‌کی حقه امانت دیوب سفره روان اولمش خاتون حملنی وضع ایتمدن مرحومه اولوب دفن ایتمشلر بامرالله‌تعالی قبرده وضع حمل ایدوب معصوم والده‌سنك ممه‌سنه یاپشوب امش اول اثناده پدری سفردن کلوب حال معلومی اولدقده معتقد آدم بن اهلمك قرننده اولان جنینی اللهه امانت ایتمشیدم دیوب اهلنك مزارنی سؤال ایدوب قبری اچش ومعصومی اناسنك ممه‌سنی امرکوروب حمد وثنا ایدرك باغرنه باصوب خانه‌سنه کتورمش وتربیه ایدوب بیودکده علماء فاضلیندن اولمش وعصر احمد خانده مرحوم اولوب ینه والده‌سی یاننه دفن اولنوب اوزرینه برقبه بنا ایلشلر

در بیان اوصاف شهر غلطه

اسکندر یونانی زماننده قسطنطینیه معمور اولوب غلطه زمینی برچمن زار ومحصولدار اولمغله قرالك صاغمالی قیونلر وصغرلر مرعاسی اولوب سودلرینی صاغوب قراله کتوررلر ایدی انکیچون نامنه غلطه دیدیلر لسان یونانده غلطه سوده دیرلر وچوبانلر ایچون قورشونلی مخزن یرنده قلعه مثالی برطاش بنا انشا ایتدیلر اندنصکره مرور ایام ایله بنالر یاپلوب معمور اولدی اسلامبولك جانب شمالیسنده مابینی دکز اولوب قایقلر ایله عبور اولنور کفار وقتنده زنجیر اوزره

جسری وارایمش بعده اسپانیه وجنویز قراللری هجوم ایدوب قسطنطینیه‌یی
ضبط ایتدیلر جنویز قرالی غلطه‌یه مستولی اولوب درت اوغلی ایچون بربرینه
متصل درت حصار بنا ایتدی وآق دکز جزیره‌لرندن درت کره یوز بیك کفره
کتوروب غلطهٔ معمور ایلدی بعده قره‌دکز طرفندن تالازاق قلعه‌سنه وارنجه
بیك التمش پاره قلعه بنا ایلدی حتی قریمده کفه وصوداق وطاطا ایلی وبالقلی
اووه وآق کرمان وصاری کرمان وکرج وطمان وازاق قلعه‌لرنی بنا ایدوب
قره‌دکزك جوانب اربعه‌سن ضبط ایلدی و بیوك اوغلی ارندوبی غلطه قلعه‌سنه
قرال نصب ایدوب کندی ساقز جزیره‌سنی تخت کاه ایتدی بعده غلطه‌ده
ارند وقرال روم طائفه‌سیله اتفاق ایدوب قسطنطینیه‌یی ضبط ایدن اسپانیه‌ایله
جنکه باشلدی اسپانیه طاقت کتوره‌میوب برکیجه یدی قله‌دن کمیلرینه سوار
اولوب اسپانیه‌یه فرار ایتدیلر روم طائفه‌سی قسطنطینیه‌یه ینه مالك اولوب
بوی بکی شکلنده حکومت ایدرلردی اماجنویز قرالی ارندو مستقل قرال اولوب
بیك پاره کمی‌یه مالك اولدیلر درت قرنداش اشتراك اوزره غلطه‌یی اولقدر معمور
ایتدیلرکه حالا اثر بنالرندن معلومدر بعده ملت بیضای اسلامیه ظهور ایدوب
بالاده بیان اولندیغی اوزره فاتحه کلنجه محاصره ومحاربه وتضییقدن خالی
اولمدیلر بحمدالله آخر ایادی اسلامه کچوب یکیدن اعمارینه بذل همت ایتدیلر
لکن بایزیدخان عصرنده زلزله‌اولوب اکثری محلّلری وقلعه‌دیوارلری منهدم اولوب
بعده تعمیر ایتدیلر وقلعه‌سی اقچه تخته‌سی شکلنده واقع اولمشدر اون ایکی قپوسی
واردر ودرون قلعه‌ده اوچ بولمه حصار دیواری واردر انلرك دخی التی قپوسی
واردر و بوقپولر محلات ایچره واقع اولمغله بنالر ایچنده قالمشدر ودائر امادار
اون بیك التمش ادیمدر اون سکز بیك معمار ارشونی ایله احاطه اولنور ایکیوز بش
قله واون اوچ بیك بندر وقره طرفنده واسع خندقی واردر خلاطجیلر ایچنده
پلامار بوکرلر وجامعلری اولاعرب جامعی عمر بن عبدالعزیز بناسیدر نیجه کره
کنیسه وجامع اولمشدر اندن عزب قپوسی خارجنده محمدپاشا جامعی دریا به ناظر
قوجه معمار سنان بناسیدر اندن بال قپانی جامعی اندن قورشونلی مخزن قربنده
قره مصطفی پاشا جامعی مرادخان رابعك وزیریدر زمان اولده کنیسه ایازمه‌سی
ایدی اندن قره‌کوی جامعی و یتمش سکز مکتبی ویکرمی اوج سبیلی واردر
واون سکز محله اسلام و یتمش محله روم واوج محله فرنك و برمحله یهودی وایکی محله
ارمنی محله‌لری واردر ویتمش کنیسه‌سی واردر واوچبیك سکسان دکان و بدستانی

دخی واردر ایکیوزقدر میخانه‌سی واردر طریق عاملرک جمله‌سی بیك یوزالتمش صوقاقدر واوچ حمامی واردر وخاص فرانجیاله‌سی مشهوردر

در بیان اوصاف طوبخانه

زمان نصارا‌ده براورمانستان ایچره اسکندر رومینك برمناستری وار ایدی ادینه ایا علکسان دیری دیرلردی ییلده برکره زیارت ایدرلردی فتحدنصکره جامع یاپدیلرکه جهانکیر جامعی دیرلر ابتدا ابوالفتح مختصر برطوبخانه انشا ایدوب اندن بایزیدولی دخی توسیع ایدوب اوطه‌لر بنا ایتدی بعده سلطان سلیمان قرق‌سکزسنه مدت‌سلطنتلرنی جهاده صرف ایدوب جمله قراللری امانه کتوردی الا الامان قرالی امان دیمیوب عداوت ایدردی سلطان سلیمان کامل اوتوز التی سنه نمچه جاساری ایله جنك ایدوب آخر انلرك دیارنده مرحوم اولدی نمچه بویله برقوتلی عسکر ومهمات صاحبی قرال ایدی لکن بیك ایکیوز یکرمی دزت تاریخنده فرانجه قرالی بونه‌پورط ملکنی استیلا ایدوب تختکاهنی خراب ونصف اولکه‌سنی ضبط ایلدیکندن قوتی قالمدی بونلرك الات حربلری طوب و توفنك اولدیغندن مقابلهٔ بالمثل ایچون سلطان سلیمان دخی طوبجیانه وطوبخانه‌یه رغبت ایدوب کرك ممالکندن وکرك ممالك سائره‌دن طوبجیلر تدارك ایدرك طوبخانه‌یی هدم ایدوب مجددا مکمل طوبخانه بنا ایلدی ودوکوم خانه‌ده طوب دلمکه دولابلر ایجاد ایدوب بیوك طوبلر دلدیردیکه ایچنه آدم کیرردی والحاصل فتحدنصکره کونبکون معمور اولوب طوبخانه برشهر عظیم اولدی وقلیچ‌علی‌پاشا ایاصوفیه طرزنده برجامع بنا ایلدی وکندی ایچون جامع اوکنده برتربه بنا ایلدی فی‌سبیل‌الله غزاده قلیجین عرشه آصوب بعده قبه‌یه قدم باصوب خاکه یاصلندی ظرفا بیننده مشهوردرکه قلیچ علی‌پاشا جامعی اتمام ایتدکده وزرا ووکلا ابتدا جمعه‌سنه حاضر اولوب نعت خوانلر تغنی ایله نعت شریف تلاوت ایدرکن همان علی‌پاشا اایاغ اوزره قالوب نعت خوانه بوغوغوندر بومیخانه‌می یوخسه قهوه‌خانه‌میدر دیو خطاب ایلدی یاننده بولنان وزرا سلطانم حضرت پیغمبر علیه‌الصلاة والسلامی مدح ایدر دیدکده بوغوغوجیه یومیه قاچ اقچه یازدیکز دیدی اون‌اقچه یازلدی دیدیلر یازم امیرمز سلطان مرادی مدح ایدنه قاچ اقچه یازدیکز دیدی قرق اقچه دیدیلر یا سلطان مرادمی بیوك یوخسه حضرت پیغمبر افندمزمی بیوکدر دیدی سلطانم پیغبرعلیه‌السلام بیوکدر دیدیلر اویله اولنجه غوغوجیه دخی‌قرق اقچه اولسون دیدیکی مشهور لطیفه‌در

معتقد آدم ایمش هرجمعه جامعك طشره صفه‌سنه اوتوروب فقرایه برکیسه
اقچه تصدق ایدرایمش بودخی معمار سنان بناسیدر اندن کوجك جاوش جامعی
اندن طوبخانه اسکله‌سنده ابوالفضل جامعی اندن فوقانی محیی‌الدین جامعی اندن
فندقلی قصبه‌سنده بروا سع حرملی لب دریاده فندقلی جامعی اندن چلبی افندی
جامعی اندن جهانکیر جامعی و بو اسکندر رومینك دیری اولوب سلطان سلیمان
جامع ایدوب اوغلی شهزاده جهانکیرك روحنه هدیه ایتمشدر و بوجامعلردن ماعدا
نیجه مساجدی وتکیه‌لری ومکتبلری واردر تحریر اولنمدی والتی حمامی واردر

اوصاف بشکطاش

زمان قدیمده لسان یونانی‌ده قونه پترو دیرلردی یعنی طاش بشك دیمکدر سببی
بو ایدی که براهب بومحلده برکنیسه بنا ایدوب قدسدن عیسی علیه السلامك
طفولیتنده ابتدا غسل اولندیغی طاش تکنه‌یی کتوروب کنیسه‌یه وضع
ایلدیکندن قونه پترو یعنی طاش بشك دیدیلر بعده بشکطاش اسمیله شهرت
بولدی اول راهب مرد اولدقدن صکره ایلیا نام قرال اول طاش تکنه‌یی
ایاصوفیه‌یه وضع ایلدی بوشهرك آب وهواسی غایت لطیفدر باغ وباغچه‌لی
التی بیك خانه ویالیلری واردر اسلامدن غیری ارمنی وروم ویهود محله‌لری واردر
وطوله‌باغچه مقدم دکز ایدی سلطان عثمان غازی اراده‌سیله نقدر طونمّا وتجار
کمیلری وقایق وماونه‌لر وارایسه علی العموم طاش وطبراق طاشیوب طولدوردیلر
درت یوز ارشون در یایی باغچه ایدوب آدینه طوله باغچه دیدیلر عثمان خان عصرنده
میدان ایدی جرید اوینارلر ایدی وبشکطاش باغچه‌سی بایزید خان عصرنده
پاشا یالیسی ایدی بعده پادشاهلره انتقال ایدوب ساحل سرای بنا ایلدیلر مراد
خان رابع نفعی افندینك هجویاتندن النده سهام اوقورکن یلدرم اصابت ایدوب
النده‌کی سهامی دریایه آتوب مبهوت اولدی بعده بیرام پاشایه نفعی افندی‌یی
مخنوقا قتل ایتدردی صکره مرادخان بوباغچه‌یه بردخی قدم باصمدی واسکله‌ده
قوجه سنان پاشا جامعی اندن دارالسعاده اغاسی عباس اغا جامعی وسائر مساجدی
ویکرمی مکتبی واوج حمامی واردر ویحیی افندی تکیه‌سی وقربنده برمولوبخانه
واردر ویحیی افندینك بناسی معمار سنان بناسیدر (قصبهٔ اورطه کوی) زمان
قدیمده کفار ساکن اولور ایمش سلیمان خان عصرنده دفتردار پاشا برجامع بنا
ایدوب سائر اعیان وکبار یالیلر بنا ایدوب معمور ایتمشلر ساحل بحرده بردرهٔنك
ایکی جانبنده اوچیوز قدر خانه وباغچه‌لری لب دریاده یالیلری واردر کفار کثرت

اوزره اولدیغندن میخانه‌سی چوقدر و بالطه‌جی محمود اغانك بر مسجدی واردر و برجامی وتكه‌لی مصطفی پاشانك بر چشمه‌سی واردر (قصبهٔ قوری چشمه) لب دریاسی اعیان یالیلریدر اندن ایچرو برواسع دره ایچره برمحلهٔ اسلام وبرجامع و برحمامی واردر واون بر عدد یهودی خانه‌لری واوج محله روم وارمنی واردر وایکیوز قدر دكانی واردر وباغ و باغچه‌لری چوقدر (قصبهٔ ارنبود كوی) لب دریاسی اعیان یالیلری و برمقدار معمور باغ و باغچه‌لی خانه‌سی واردر اما اكثری روم و یهود طائفه‌سیدر اندن اوته آقندی بورنی وبه‌بك وقیالر پادشاه قصرلری واعیان وكبار یالیلریدر وقیالر نام محلده صدقی افندی جامعی واردر

قصبهٔ روم ایلی حصاری

زمان نصاراده بر پشته اوزرنده بر دیر كبیر اولوب ایچنده بركامل راهب وار ایدی لكن كزلی دین محمدی اوزره ایدی و یاننده اوچیوز رهبانی دخی دین اسلامی قبول ایتمشلر ایدی سلطان محمد دفعهٔ ثانیه‌ده تخته جلوس ایتدیكنده راهب مذكور سلطان محمده قسطنطینیه‌نك فتحنی تبشیر ایدوب وكندینك دین اسلام اوزره اولدیغنی نامه‌یه یازوب ادرنه‌یه كوندردی نامه فاتحه واصل اولدقده منشرح اولوب همان صید وشكاره چیقدی وقره‌دكز ساحلنده ترقوز قلعه‌سنه كلوب قپودانه هدایالر ویردی وصلحه مغایر برحركت ایتمیوب دوستلق اظهار ایدرك قسطنطینیه شكارلرندن هدیه كوندردی اندن صید وشكار ایدرك دیره كلوب اول راهب ایله كورشدی وتدبر فتحی مشاوره ایدوب اول محله چفتلك مثللو شكاره كلدكجه اكلنمك ایچون برقله یاپمغی قرالدن طلب ایلدی قرال دخی برصغر دریسی قدر محله مساعده ایدوب اولجو ایچون برصغر دریسی كوندردی پس محمدخان ایلچینك یاننده صغر پوستی جرمنجه برقله اساسنه میاشرت ایلدی ایلچی واروب قسطنطینه احوالی خبر ویرمكده ایكن درحال سلطان محمد راهبك تدبیر یله ادرنه‌دن ارغادلر كتوردوب انلر ایله بحر انهانی اللی پاره طوب دخی كتوردیلر وقره‌یه چیقاروب اوزرینی خاك وخاشاك ایله اوزتدیلر بعده راهب اول صغر دریسنی اینجه‌جك دیلوب احاطه ایتدیكی یردن حصار دیوارینه باشلدیلر راهب سلطان محمده پادشاهم كتابمزده سنك فاتح قسطنطینیه اولاجغك كوروب محمداسمیله اسمكی استخراج ایلدم قرق ییلدر سكا منتظر ایدم ایمدی بوقلعه‌یی سنك اسمكه مشابه انشا ایتمك كركدر دیدی اندن كونی یازی ایله اسم محمدرسمنه قلعهٔ انشا ایتدیلر اناطولی حصاری طاغلرندن مشاهده اولنور واجد

حسابی اوزره اسم محمد طقسان ایکی عدد در قلعه‌نك دخی دیرسك وبرجی طقسان ایکیدر وخان لفظی التیوز اللی بردر اول حساب اوزره التیوز اللی بر بدنی واردر یوصنعت اوزره بوقلعه التی ماهده تمام اولدی خار وخاشاکنه آتش اوروب قلعه نمایان اولدی و بولنان عسکر حاضر اولان طوب وجبخانه وسائر مهماتنی برلو یرینه قیوب حاضر ایتدیلر راهب دخی تبدیل جامه ایدوب قلعه دیزداری اولدی چونکیم قرال بوحالی طیوب صلحه مغایر قلعه بنا ایتدیکز دیو ایلچی کوندردی سلطان محمد دخی دیلمش صغر دریسنی قراله کوندروب مساعده ایتدیککز صغر دریسندن زیاده بنا ایتدك ایسه صلحه مغایر اولور دیو حکیمانه جوابلر کوندردی قرال مسفور دخی چارناچار سکوت ایدوب قلعه‌ده قرار ایتدیلر وقلعه‌نك اوچ قپوسی ودرونده یوزسکسان خانه واردر ابوالفتحك برجامعی وایکی مسجد وایکی انباری واردر طشره‌سی دریایه ناظر قیالر اوزره بیك التمش خانه وساحلده یالیلر واردر واون بر جامع ومسجد و یدی مکتب و بر حمام وایکیوز دکان و برتکیه‌سی واردر بونده یدی خانه‌دن غیری جزیه‌دن معاف روم کفره‌سندن رعایا یوقدر وحصار کرازی دیو کرازی مشهوردر

قصبهٔ استنیه

زمان نصاراده دیرستان ایمش حالا سرای بورننده کلیسالرك اساسلری ظاهردر اما جمله‌دن استنیه نام راهبك کنیسه‌سی زیارتکاهلری ایمش جنویز غلطه‌یی استیلا ایلدکده استنیه نام راهب دیرینی براغوب کرید جزیره‌سنه واروب انده دخی بردیر بنا ایدوب ساکن اولمش بیك خانه‌سی واردر رعایا ایله اسلام مخلوط ساکن اولورلر اوچ جامعی ویدی مسجدی و برحمامی ویکرمی دکانی واردر وباغ وباغچه‌سی چوقدر اکثری اهالیسی باغبان وصیاد ماهیدر (قصبهٔ یکی کوی) سلطان سلیمانك اراده‌سیله معمور اولدیغندن یکی کوی دیدیلر ساحل بحرده اوچ بیك خانه و یالی و باغ و باغچه‌لری واردر اکثری خلق طرب افزونلی در اوچ محله اسلام و یدی محله رعایادر اوچ جامعی و برحمام و برخان و بکار اوده‌لری وایکیوز دکانلری واردر وایچنده توفنك انداز عسکری چوقدر زیرا برتاریخده روز عیدده قره‌دکز بوغازندن اوچیوز پاره شیقه ایله قزاق کلوب یکی کویه قدر غارات ایدوب بیك آدم اسیر و وافر مال آلوب بی‌پروا کتدیلر اول وقتدنبرو قوللقلر قیوب یکیچری و بوستانجی قایقلر ایله کزوب حفظ ایدرلر (قصبهٔ طرابیه) زمان قدیمده لب دریاده بر بالق دالیانی وار ایمش اندن غیری بنا اثری یوق

ایمش سلیم خان ثانی ساحل دریایی تفرج ایدرکن دالیسانه واروب تازه بالقلر
المش ولب دریاده سروی اغاجلری وار ایمش سایه‌لرنده بالقلری بشردوب
عیش ونوش وطرب ذوق وصفا ایدوب وزیر اعظمی صقوللی محمد پاشا اول
محله بر قصر و بر قصبه یاپلسنه اراده ایدوب اسمنی طرابیه قویمشلر اول عصرده
قصبه بنا اولنوب معمور اولمش بعده مراد خان عصرنده یکی کویی قزاق
استیلا ایلدکده بو طرابیه اهالیسی بهادرلك ایدوب جنك ایلدکلرندن بو قصبهٔ
قزاق احراق ایدوب بعده ینه اعمار ایلدیلر سکز یوز قدر خانه‌لری واردر بر محله‌سی
اسلام و بر جامعلری اولوب ماعداسی رعایا اولریدر (قصبهٔ بیوك دره) بو محل
سلیم خان ثانینك نزهتکاهی وصیدکاهی اولمغله بو قصبه اعمار اولنمشدر بر محله
اسلام و یدی محله بالقجی و باغبسان رعایا خانه‌لریدر واسکله باشنسده قوجه
دفتردار محمد پاشا جامعی و بر حمامی واردر باغ و باغچه‌سی چوقدر (قصبهٔ
صاری یار اسکندر رومی زماننده معمور بر شهر عظیم ایدی اسکندر بو محلده
قره دکز بوغازنی اچارکن التون معدنی بولوب بو شهری بنا ایدوب ادینی
قوندوره قودی بعده جنویز خراب ایدوب بو حال اوزره قالمشدر ساحل بحرده
معمور باغ وباغچه‌لی بیك قدر خانه‌سی و بر جامع ومسجدی و بر حمامی واردر
اوج محله اسلام و یدی محله رعایادر (قصبهٔ بوغاز حصاری) یانقو بن مادیان
عصرنده بوغازك ایکی جانبنده جبللر اوزره قلعه‌لری وار ایمش مرور ایام ایله
روم ایلی طرفنسده‌کی قلعه خراب اولوب مراد خان عصرنده قزاق کیروب
یکی کوی وطرابیه‌یی غارت ایتدکده مراد خان رابع بوغازك ایکی طرفنه دخی
مجدد قلعه‌لر بنا ایدوب اهالی محافظه‌سنه مأمور اولدیلر وخارجنسده بر قله‌ده
فنر واردر کیجه ایقاد ایدرلر بو بوغاز اغزندن قره دکزك نهایتی اولان تا ازاق
قلعه‌سنسه وارنجه بیك یدییوز میلدر واسکندرك کسدیکی بوغاز بودر که حالا
قیالرده اثری ظاهردر (اناطولی فانوسی) سلطان مراد رابع بنا ایتمشدر لب دریاده
بر دوز واسع زمینده شکل مربع بر متین قلعه‌در ینه سلطسان مراد بناسی
بر جامع و ایکی بغدای انباری و یوز پاره طوبلری واردر بو قلعه‌نك یقیننسده
قواق قصبه‌سی لب دریاده سکز یوز خانه‌لی وساحلی لیمان برقصبه‌در بر جامعی
و یدی مسجدی و بر حمامی و ایکیوز قسدر دکانلری و بکار اوطسه‌لری واردر
ولیمانندن یاز وقیش برایکیوز پاره‌کمی اکسك اولمز (قلعهٔ یوروز) الیا نام قرال
بناسیدر امایوروز نام براهبك مناستری‌وارایدی انکیچون یوروز دیدیلر برسیاه

متین قلعه‌سی ایچنده ایکیوز مقداری اسلام اولری و یلدرم خانك برجامعی واردر اهالیسی اوطون کشلردر وکیجه اصلا آتش یاقزلر دکزده کمیلر کوروب بوغاز ظن ایدرلر دیو انده سروی بورنده سلیمان خانك برسدی واردر سرویلر ایله مزین برچن‌زار زمیندر اندن جبل یوشعه عروج ایدرلر ایکی ساعتده چقیلور کوه بلندك ذروه‌سنده قبر یوشع وتکیه وفقرالری واردر اول جبلك ذروهٔ اعلاسنده اوچ قولاچ برصو قیوسی واردر (قصبهٔ بکقوز) برلیمان ساحلنده سکزیوز خانه‌لی وباغ و باغچه‌لی معمور ومزین برقصبه‌در جامع ومسجد ومکتب وحمام واسواق مختصری واردر وچارشوسی درخت منتهالر ایله مزیندر اهالیسی باغبان وحطب کشان وصیاد ماهیلردر آب وهواسی لطیف برمحلدر واسکله‌سی اوکنده قلج بالغی دالیانی واردر وقربنده طوقات باغچه‌سی نام محلده ابوالفتح محمدخان شکار ایدرکن محمود پاشانك طوقات قلعه‌سنی فتح ایتدیکی خبری کلوب محظوظ اولدیغندن برقصر وبرحوض وباغچه بنا ایدوب ادینی طوقات باغچه‌سی قویدیلر اندن برساعت بعید تفرجکاه آق بابا سلطان بربلدهٔ معموره‌در (باغچهٔ سلطانیه) بایزیدخان بناسیدر بعده مراد ثالث عصرنده عثمان پاشا کنجه وشیروان جانبلرینی استیلا ایدوب اول طرفده برقصرك جاملری وپنجره قپاقلری خوشنه کلوب اسلامبوله کتوروب نادیده شیلر اولدیغندن بوسلطانیه باغچه‌سنك ساحلنده برقصر بنا اولنوب اول جام وقپاقلری آکاقویدیلر الآن نقوش غریبه وتصویرات عجیبه‌لری زائل اولمامشدر واوچ یوز قدر خانه و برجامع وبرمسجد وبرحمامی واردر (اوصاف چبوقلی) بایزیدولی اوغلی سلیم اول شهزاده ایکن طرب افزوندن کتوردوب بعده اثنای کلامده بایزید غضبه کلوب شهزاده سلیمه سکز دکنك اوردی وسلیم متألم اولدقده اوغلان المجکمکه آل یدیکك چبوغی یه‌دیك وسکزسنه میوه‌سن اکل ایله دیو سلطان سلیمان سکزسنه سلطنتنه اشارت بیوردیلر شهزاده سلیم اول چبوغی یه‌دیکوب چبوق یشاردی وبیویوب قرنجق ویردی بعده سلیم خان مصری فتح ایتدکدنصکره بومحللی معمور ایدوب چبوقلی باغچه‌سی دیدیلر (قصبهٔ قانلیجه) لب دریاده باغ وباغچه‌لی یدی محله‌ده بیك ایکیوز اسلام خانه‌لری واردر سلطان مراد وزرالرندن اسکندر پاشا جامعی وسائر جامع ومساجدی وایکی مکتبی وبرحمامی واردر واینکاریتك سودی مشهوردر

انا طولی حصاری

کوکصونك دریایه منصب اولدیغی یرده برقیالق پشته اوزرینه فاتح برقلعه

واوكنده برجامع بنا ايدوب جوارنده بيك سكسان خانه اسلام اولرى ومساجدى ويدى مكتبى و برحمامى واردر و يكرمى قدر دكانلرى واردر اهاليسى ارباب ذوق وغريب دوست آدملردر (مسيره‌كاه كوك صو) آب لذيذ برنهردر علم طاغلرندن كلور ايكى جانبى درخت مثمره ايله زين اولمش باغلردر قايقلر ايله اهالئ اسلامبول تفرج ايدرلر واشجار سايه‌لرنده اكلنوب ذوق وصفا ودفع غم وعنا ايدوب ينه كلديكى يرلره كيدرلر (باغچهٔ قنديللى) اولا مرادخان ثالث بنا ايدوب بعده مرادخان رابع آب وهواسندن حظ ايدوب دائما بونده تفرج وتنزه ايدردى متعدد حجره‌لر ايله برقصر همايون واردر (باغچهٔ قله‌لى) سلطان سليم اول اوغلى شهزاده سليمانه غضب ايدوب بوستانجى باشيه قتلنى اراده ايتمش بوستانجى باشى دخى عاقبت انديش برعاقل آدم اولمغله شهزاده سليمان خانى تبديل جامه ايدوب قله‌لى باغچه‌سنده پنهان ايلدى ويرينه برغيرى اوغلان قتل ايدوب سر مقطوعنى سلطان سليمه عرض ايلدى اوچ سنه مرورندن صكره سلطان سليم مصردن كلوب علامت موتى كندنده مشاهده ايتدكده بركون بوستانجى باشى‌يه آه ايدوب مظلوم سليمان ايچون عظيم خطا ايلدك اكر فوت اولورسم دولت عثمانيه عرق آخره انتقال ايده‌جكدر ديو حيفلر چكوب ندامت اظهار ايلدى زيرا شهزادهٔ مشار اليهدن غيرى اولادى يوغيدى همان بوستان باشى زمين بوس ايدوب شهزاده‌نك حياتندن خبر ويروب حضوزنه كتوردى سليم خان مسرور اولوب شهزادهٔ باغرينه باصدى وسهم خلافتى اتوب يايني آصدقده سلطان سليمان پادشاه اولوب بوستانجى باشى‌يه ايالت مصرى احسان ايلدى بعده سليمان خان پنهان اولديغى باغچه‌يه طقوز قات برعالى قله بنا ايلدى انكيچون قله‌لى باغچه‌سى ديديلر (قصبهٔ چنكل كوبى) اسلامبول فتح اولديغى اثناده يانقو بن ماديان زماننده قالمش بومحلده چنكيلر بولنديغندن چنكل كوى ديديلر لب دريا ده اوچبيك التمش خانه‌سى وبر جامعى واردر لكن اكثر اهاليسى روم طائفه‌سيدر (قصبهٔ استاوروز) بومحلك سبب تسميه‌سنه ايكى وجه واردر بروجهى اسكله‌سنده استاوروز بالغى چوق چيقديغندن استاوروز ديديلر وجه ثانى يلدرم بايزيدخان اسلامبولى محاصره‌سى اثناسنده بومحلده بردير عظيم وارايمش ايچنده كفار تحصن ايدوب عسكر اسلام ايله مقابله ايلدكارنده يلدرم بايزيد بونى استرز يعنى فتحنى استريز ديديلر لفظندن غلط استاوروز اكا اسم اولمش ديرلر الله اعلم جامع وحمام ومحلاتى واردر (قصبهٔ قوزغونجق) عصر فاتحده قوزغون بابا

ساکن اولدیغندن قوزغونجق دیدیلر اشبو ساحللر اسکداره وارنجه وزرا واعیان وصدور یالیلریدر ووزرالرنده معمور باغ و باغچه‌لری و باغلرنده مکلف ومزین کوشك وقصرلری واردر

فصل اوصاف شهر اسکدار

هجرت نبویه‌نك ایکیوز قرق بشنجی تاریخنده آل عباسیه‌دن هارون الرشید یوز اللی بیك عسکر ایله اسکداره کلوب نصب خیام ایله اسلامبولك محاصره‌سنه اقدام ایلدی آخر قوجه مصطفی پاشا جامعی اولدیغی محله برقله و برمحلهٔ اسلام بنا اولنمسی شرطیله مصالحه اولنوب محل مذکوره برمتین قله بنا ایدوب ایچنه بیك آدم محافظ قیوب کندوسی بغداده عزیمت ایلدی بعده عمر بن عبدالعزیز عصرندن برو غلطه‌ده ساکن اولان اهل اسلامی وقلهٔ مزبوره‌ده اولان محافظلری کفار بدکردار علی الغفله شهید ایدوب خبری هارون الرشیده واصل اولدقده ایکیوز بیك جنکاور عسکر ایله کلوب غلطه واسلامبولی استیلا ایدوب وقراللری اولان یعفور نام پلیدی حیا طوتوب ایاصوفیه جاکلغنه صلب ایلدی واکثری اهالیسنی قلجدن کچروب غلطه واسلامبولی غارت ایتدیردی مقدما قوجه مصطفی پاشاده بنا ایتدیکی قله‌یه اون بیك آدم قویوب وسیدبطال غازی حضرتلرینی دخی اسکداره قویوب عزم بغداد ایلدی سیدبطالك اسم شریفلری جعفر بن حسین در اسکدارده قزقله‌سنه قارشو لب دریاده معینده اولان عسکر ایله سکنلر تدارك ایدوب یدی‌سنه ساکن اولدیلر اول اثناده سیدبطال غازی قاضی کویی دیدکلری محلده باغلر و باغچه‌لر انشا ایلدی انکیچون غازی کویی دیدیلر وغازی کویندن تحریف اولنوب الآن قاضی کویی دیرلر بوتقریب ایله ابتدا قاضی کوینی واسکداری سید بطال غازی وضع بنا ایلدیلر واسکدارده اولان بنالرینه اسکی دار دیدیلر اسکی داردن تحریف اولوب اسکدار اسم اولدی یدی‌سنه‌دنصکره سیدبطال شام طرفلرینه غزایه کیدوب اسکداری حالی اوزره براقدی اول عصرده قرال اولان قنطور نام قاضی کوینه برقلعه بنا ایلدی حالا بوحقیرك باغلری ایچنده اساسی نمایاندر اندن اسکدارك اطرافنه جاملیجه طاغلرینه وارنجه خندق قازوب طویغار تبه‌سی ویصی تبه وسائر محلره اون ایکی برده قراول خانه‌لر بنا ایلدی وذرون خندقه قرق بیك عسکر قویوب محافظه‌سنه اهتمام ایلدی وقزقله‌سنی دخی بنا ایدوب ذی قیمت مجوهراتیله قزینی قویوب سید بطال غازینك خوفندن انده حفظ ایلدی ایسه‌ده سید بطال غازی اسکداره

قرالك متانت ویردیكنی اشیدوب علی الغفله اسكداری باصوب اندن قرقله سنه كچوب قناطور قرالك قزنی وجواهرنی آلوب راست كلـدیكی كفاری قلجدن كچروب مملكتنه روان اولدی بعده كفار اسـكدارك اعمارنه بذل مقدور ایدوب مرور ایام ایله معمور وآبادان شهر عظیم اولدی بعدالفتح اهل اسلام مسـتولی اولوب جوامع و مساجد وعمارات سائره ایله تزیین ایتدیلر جوامع سـلاطیندن مهرماه بنت سلیمـان خان جامعی اندن مراد ثالث والـده سی جامعی اندن كلثوم والده جامعی ومراد رابع جامعی اندن سلطان سلیم اول جامعی وسلطان محمدخان رابع جامعیدر وسائر جوامع ومسـاجد ومدارس وعمارت وحماملری ومكتبلری تحریر اولنمـدی وقرق یدی تكیه سی وسبیللری وچشمـه لری واردر واسكدارك هرجانبی مسیره كاهدر باخصوص فنر باغچه سی وحیدر پاشاو جاملیجه لر لطیف محللردر وزیارتـكاهلردن اولا حضرت شجاع بابا سـیدغازی رفیقلرندن باغ چپارکن یبلان زهرلیوب مرحوم اولمش شجاع باغلری ایچنـده مدفوندر اندن آسمـانی دده مجاذیبدن ایمش دائما آسمـانه باقوب كوناكون كلمات ایدوب مغیبات سـویلر ایمش وكلماتی دخی ظاهر اولور ایمش سلیم خان اول شاه اسماعیل اوزرینه كیده یوردی سـلیم اسماعیله جلدر جلدر دیو فریاد ایدوب هرشـیئك غورینه واردیمش فی الحقیقه سلیم خان شاه اسماعیلی چلدران صحراسنده بوزوب تارمار ایتمش اندن دخی غوری اوزرینه كیدوب انك دخی غورینه ایرمش قره جه احمد سـلطان تكیه سی قربنده مدفوندر اندن هدائی محمود افندی حضرتلری اصلی اناطولی سوری حصارندن اولوب علما زمره سنه داخل اولوب نیابتلرده كزر ایكن بركیجه رؤیاسنده جهنمی كوروب خوفندن بیدار اولمش فرداسی نائب ایكن برنقطه ایله نائب اولوب ترك ماسـوا ایله شیخ افتاده حضرتلرندن انابت وتكمیل سلوك ایدوب اسكدارده پوست نشـین ارشاد اولمشلر و یوز یتمش بیك مریده انابت ویردكلری متواتردر ویدی پادشاه دست شریفلرنی پوس ایتمشلردر وسلطان احمدخان ركابنده پیاده یوریوب تعظیم ایتمشلردرو یوزجلدقدر تألیفاتی واردر وبوحقیر شرف صحبتلریله مشرف اولوب نصیحتلرین الدق و بونلردن ماعدا نیجه مقام وزیارتـكاهلر واردر اماتحریر اولنمدی

در بیان اوصاف قاضی كویی

قرال قناطور سـید بطال غازینك خوفندن برمتین قلعه بنا ایدوب دیرلر انشـا ایتمشیدی وقلعه ایچنه اهالی اسكان ایدوب معمور ایتدی بعدالفتح سلطان محمد

قلعه‌یی هدم ایدوب دارالسعاده اغاسنه احسان ایلدی سکز یوزقدر خانه‌سی بریرده و برمحله‌سی اسلام ویدی محله روم طائفه‌سیدر دارالسعاده اغاسی عثمان اغانك جامعی واردر وبرحمام ویوزدکانی واردر ولیمانده بالغی چوقدر بحمدخدا اسلامبولك اطرافنده اولان وقواق بوغازندن بومحله کلنجه قصبات وشهرلرك وباغ وبغچه‌لرك علی قدر الامکان اختصار اوزره تحریر ایدوب اتمامی میسر اولدی

در بیان سرکذشت احوال غریبه

عکا صحراسنده یتمش سکسان بیك عسکر ایله پادشاهمز اقامت ایدرکن جزایر قالیونلرندن ایکی خدمتکار ایله بر پهلوان چیقوب پاشاره یشیل یپراقلر هدایاویروب عبرت نما تماشا اولنور هنرلرم واردر دیو اذن آلوب خلق میدانه دعوت ایلدی مغرب زمینده حاصل اولمش آدم ایدی ابتدا معرفتی قاون وقاربوز وقباق وخیار وطورب وامثالی سبزه‌وات طوخوملرینی سیرجیلره ویروب یره اکدیردی بریشل طولوم ایله اول طوخوملرك اوزرینه صو دوکوب اول انده طوخوملردن یپراقلر ظاهر اولوب محصول ویردیلر هرکس اکدیکی یردن اونر بشر قاون وقاربوز وخیار آلوب بربرینه بذل ایدوب تناول ایلدیلر وجمله خلق حیرتده قالوب انکشت بردهان ایتدیلر صنعت ثانی عسکردن لونداِن مقوله‌سی پهلوانك تعریفیله اول پهلوانی برغراره قیوب اغزینی محکم باغلدیلر پهلوان برکره یا الله دیوب طشره‌ده بولندی صنعت ثالث جمله خلق اوزره برافسون اوقیوب اوفلدی خلق بربریله اپوشمکه باشلدیلر صنعت رابع برافسون دخی اوقودی جمله خلق بربرینی باشسز کوروب خوفه دوشدیلر صنعت خامس برافسون دخی اوقودی جمله خلق بربرینی فعل شنیعده کوروب کولمدن واله وحیران اولدیلر اوچ کون بونك کبی سحربازلقلر ایدوب خلقی حیران ایلدی بعده میدانه بردائره چکوب ایچنه کیروب برخیلی سماع ایدوب بوکون سزلره آخر معرفتمی کوستره‌یم دیوب جبندن برکوچوك قارپوزقدر قرمزی مدور طوب چیقاروب ومیدانه برقازق قاقوب اول طوپك ایچندن برایپ اوجی چیقاروب قازغه بند ایلدی واول ایپی چکه چکه اون قلاچ قدر اوزادوب طوپی هوایه آتدی اول طوب ایپك اردیکی یرده هواده معلق قالدی برقاچ کره طوپه انزل دیدی طوب ینه معلق طوردی وسیرجیلره طوب اقچه‌استراقی ویرمزلرسه اینمز دیور دیدی هرکس اقچه‌ویروب طوپك التنه قویدی اشته اقچه این اشاغی دیدی طوب ینه اینمدی آخرایپدن یاپشوب

چکمکه باشلدی وخلق دخی یاپشوب چکدکجه ایپ کلوب قنغال قنغال یغلدی که
اوج دوه یوکی قدر اولدی ینه طوب ایمدی بوکره پهلوان غضبه کلوب خدامنك
برینه وارشو طوبی اندیردیدی همان اول خدام ایپه یاپشوب رسن بازلق ایدرك
چیقوب طوبك اوزرینه اوتوردی پهلوان این دیو فریاد ایده کوردی خدام
نه طوبی اندیردی ونه کندی اندی انکیچون دخی اقچه دوشیروب ینه این
اشاغی دیدی خدام ینه ایمیوب وبر خدامنه امر ایدوب وارشونلری اشاغه ایندیر
دیدی اول دخی ایپه یاپشوب یوقارو چیقدی وطوپك اوزرنده اوطوردی بوخداملر
کرچه غلام شکلنده خدمت ایدرلردی لکن اوج کونده تکلم ایتدکلری استماع
اولنمامش ایدی چونکه بوخدام دخی سابق کبی طوپك اوزرینه چیقوب اوبر
خدامك یاننده قرار ایلدی پهلوان بره اینك دیو جاغردی ایسه ده ایمدیلر بودفعه
دخی ایپه یاپشوب چکدیلر ایپ اوزایوب قنغال قنغال یغلدی اوغلانلر هواده
طوررلردی پهلوان تلاش ایدوب غضبی مشتد اولدی ودال قلج اولوب میدانده
کزردی وایشمه مانع اولان کیم ایسه فارغ اولسون صکره پشیمان اولور دیوب
جبندندن برقباق چکردکی چیقاروب یره دیکوب اوزرینه مذکور یشل طلومدن
صو دوکوب فی الحال بربیوك قباق ظهور ایتدی همان کل آدم بنم معرفتمه مانع
اولمه دیو میدانده کزردی والحاصل ایپك یاننه کلوب اوغلانلره بره اینك دیوابرام
ایدوب وبرمقدار اقچه دخی دوشیروب وبلنه باغلیوب ایپ دینه کلوب النده کی
قلج ایله بتردیکی قبـاغه برقلج اوروب ایکی پاره ایلـدی اول آن ایپه یاپشـوب
عنکبوت کبی عروج ایدوب خداملرك یاننه وارنجـه بن سزه اینـك دیدم نیچون
ایمدیکز دیو باشلرینی کسـوب اشاغه براقدی وکندوسی اللهه اصمرلدق بکا
انکروس دیارنه یول کوزندی وبوغـلاملری وبنم خصممی دفن ایلیك دیوب
قازیقلو اولان ایپ قریلوب پهلوان برهوا اولوب غائب اولدی جمله خلق حیرتده
قالوب پیری پاشانك مصرف کاتبی محمد افندی باش سز بولندی دیوب جمله خلق
واروب کوردیلر

در بیان چشمهٔ طالع

شـفعی چلبی ایدر ای اخوان وفا بویقینلرده برچشمـه واردر عمرنده قان ایتمش
ویاخود یفعللنمش کیمسه اول چشمه دن صو ایچه مز اکر پاك دامن ایسه بلاتردد
ایچر دیوب مجلسـده بولنان یاران بالاتفاق اول چشمه یه عزیمت ایدوب یولـده
کیدرکن بعضیلری یوللری صعب ایمش دیمکه باشـلدیلر آخر اول جای معهود

عين الحيات يره واروب نزول ايلدك واول چشمه بر يالچن قيادن جريان ايدوب
اشغه دوكلور ياران بر برينه تكليف ايدوب مشاوره يه باشلديلر كيمسه جرأت
ايدوب اول صودن المغه وارهمديلر آخر شفيعى چلبى عالم صباوتمدن برو هر وجهله
كنديمى معصوم و پاك بيلورم ديو ايلرو واروب بى پاك اول ماء پاكدن آلوب
نوش ايتدى مؤذن زاده على چلبى دخى جرأت ايدوب اغاج كشكولى آلوب
صو آلايم ديركن صو كسلوب جمله ياران تبسم ايدوب بره سن مأبونمسك ديدكلرنده
غريب حريفك روينده قان قالميوب دم بسته وحيران قالدى وياران بر بريله
مجادله يه دوشوب كمى ايچه لم دير وكمى كيده لم ديمكه باشلديلر آخركار جمله ياران
سرمز بوراده قالسون ديو يمينلر ايدوب چشمه دن صو المغه باشلادقلرنده شفيعى
چلبى نك برادرى واروب الى اوزانديغى كبى صو كسلدى ينه جمله ياران كولشديلر
اندن شيخ زاده محمد چلبى چشمه يه اون اديم قالدقده كسلدى هاى بوچوق
يفعللمش ديو خنده ايلديلر اندن رسمى چلبى بلاتردد واروب صودن نوش ايلدى
اندن محضر زاده واردقده كسلوب ينه اقدقده نوش ايتدى نتيجهٔ كلام بزم
غلاممز واروب بى پاك نوش ايتدى همان جمله ياران حقيره ابرام ايدوب سزدخى
صودن ايچك ديديلر بو حقير دخى بكا بو تكليفى ايتمك ديو رجا ايتدكجه جمله ياران
كوله رك مصر اولديلر حقير دخى كندى حالمدن خبردارم امانه دروغمه خوف
دوشوب همان اجدادم ترك تركان احمد يسوى حضرتلرينك روحانيتندن استمداد
طلب ايدوب صودن آلوب نوش ايتدم جمله ياران شادمان اولديلر اندن سراج
محمد چلبى آلدى وشكر خدا ايلدى و بزى بو چشمه يه كتورن يورك قوجه سنه
تكليف ايتدكلرنده اوغلار بنم طالعم يوقدر بلكه صو كسله ديدى ايسه ده ابرام
ايله كوندرديلر صو كسلوب اكا دخى كولشديلر والحاصل يتمش كيمسه دن انجق
بش كيمسه نوش ايدوب غيره ميسر اولمدى واندن آولنه رق فتوز طاغندن اينوب
صوفيه يه قرق كونده داخل اولدق

سركذشت حقير اوليا چلبى

جالى قواق نام قريه ده جمله خداملريمز ايله بر كفره خانه سنه مهمان اولوب
بر حجره ده آتش كنارنده صفاى خاطر ايله طورر كن انى كوردم قپودن ايچرو
بر عجوزه بدلقا كيروب بى پروا آتش باشنه اوتوردى خداملردن سؤال ايتدم
بز كيرديكنى كورمدك ديديلر بعده بو عجوزه نك يانته يدى نفر صبيان نارسيده
كلوب جوانب اربعه سنه جمع اولوب چغل چغل سويلشوب آتشك باشنى

احاطه ایتدیلر حقیره اصلا بریر قومه‌دیلر بو برغریب تماشادر دیو کیرودن‌سیر
ایدوب نصف‌اللیل اولدقده انی‌کوردم اول عجوزه‌قاری قپویی آچوب اوجاقدن
برآوج کل آلوب فرجنه‌سوروب اننده قالان کوله برافسون‌اوقیوب اوجاق‌باشنده
اولان یدی نفر اوغلان وقزلرك اوزرلرینه صاچوب یدیسیده برر پلیچ اولوب
جوجو دیمکه باشلدیلر واول‌کلدن کندی باشنه‌دخی صاچوب بر بیوك قولوچقه
طاوق اولوب قدقداق دیه‌رك قپودن طشره چیقوب اردی صیره پلیچلر دخی
جوجو دیه‌رك کیدنجه اول‌زمان جان‌هولیله فریاد ایدوب غلاملرم خوابده ایمش
بیدار اولوب کلدکده بورنمدن قان‌بوشانوب بره بونه‌حالدر طشره چقك کورك
دیدم طشره چیقدیلر کوردیلرکه آتلر اراسنده اول جادو پلیچلریله کزدیکندن
آتلر بوشانوب بر برلرینی هلاك ایده‌یورلر کویدن رعایالر آکاه اولوب کلوب
آتلری باغلدیلر اول‌جادو پلیجلر ایله برجانبه کیدوب غلاممك منظوری اولدیغی
اوزره برکفره همان ذکرین چیقاروب اول‌طاوقلرك اوزرینه سرپه سرپه
ایشه‌دکده تکرار پلیجلر آدم اولوب اول کفره عجوزه‌یی واولادلرینی دوکه‌دوکه
برجانبه کتورمش اردی‌صیره کوزتمشلر اول‌کتدیکی برکنیسه ایمش اول کفره
عجوزه‌یی پاپازه ویروب اوقویارق. پاپاز اول عجوزه‌یی حبس ایتمش فرداسی
اول‌کفره‌یی جاغروب سؤال ایتدك خنده ایده‌رك سلطانم اول‌قاری باشقه‌صویدر
قیش کیجه‌لرنده یلده برکره قونجلوز اولوردی اما بو ییل طاوق اولدی
کیمسه‌یه ضرری یوقدر دیدی اشته بوحقیر چالی قواقده بوتماشایه
دوش اولوب عقلم باشمدن کیده‌یازدی

اللهم عافنا

3 1761 06982729 3

DR
730
E8
1890